דבר

יום חמישי, כ"ט-בתשרי תשמ"ח, 22 באוקטובר 1987 • גליון 19251

היום 12 עמודים • המחיר ש"ה, באילת אג'

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

היום בדבר

- כאשר הקרקע מתנדנדת / חגי אשד
- עם ג'ילאס בירושלים / טדי פרויס
- מדיניות תחבורה כושלת / אריה ארד
- שוד 6000 מערות / צבי אילן
- בורסה וכלכלה (עמ' 4־5); „עכשיו" למשפחה (9)
- כל הארץ (10); ספורט (11); בידור (12)

מזג האויר

תל אביב (עתים) – תחזית מזג אויר ליום ה': גשם בצפון הארץ ובמרכזה.

הטמפרטורות: ירושלים: 14–20, תל־אביב: 18–24, חיפה: 19–24, רמת הגולן: 14–21, נהריה: 18–25, צפת: 13–20, טבריה: 17–26, נצרת: 16–23, עפולה: 16–26, הטומרדה: 15–22, נתב"ג: 17–25, ירחו: 18–28, עזה: 18–25, באר־שבע: 17–24, אילת: 19–28.

שמחה זהירה בוול סטריט לאחר יום עליות גדולות • אווירת שיפור בבורסה בת"א

מאת אמנון דנקנר
סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר").- יום של עליות גדולות סימן אתמול את המסחר בבורסה בניו יורק. על פי סיכומים לא סופיים עלה מדד הדאו ג'ונס ב־186.84 נקודות עד 2027.85 נקודות. 450 מיליון מניות נסחרו אתמול, ביום מסחר סוער שהמתיחים בבינמה של שמחה. הנשיא רייגן אמר אתמול כי המגמה בבורסה מלמדת כי "יום שני השחור" לא היה אלא גילוי של תיקון־טכני בשוק מניות גבוה מדי, וכי יש לצפות לכך שהמפולת לא תשוב.

מומחים העריכו אתמול כי העלייה בבורסה באה בעיקר בשל הבטחון שנסכה הודעת הבנק הפדראלי, כי יאפשר משיכות אשראי גדולות ובשל העלייה בבורסות בטוקיו ובלונדון. עם זאת הם הצביעו על המגמה העצבנית של הסחר היום, המלמדת כי עדיין תיתכנה נפילות, ככל הנראה בשבוע הבא. הם הזהירו את המשקיעים הקטנים משיבה מהירה לבורסה, אמרו כי המצב עדיין טעון חומר נפץ, וכי יש להשאיר את הפעילות בבורסה לגופים הגדולים. אתמול המשיכו חברות גדולות להודיע כי הן רוכשות את מניותיהם בשוק, מכיוון שהן יכולות לעשות זאת במחירי מציאה שיביאו לרווחים גדולים בבאותיק.

למרות ההתאוששות אמרו אתמול מומחים כי עדיין יש סכנה של האטה במשק האמריקאי וכי הכל תלוי עכשיו במה שתעשה ההנהגה הפוליטית בימים הקרובים. הם אמרו כי נכונות של הממשל לקצץ בגרעון התקציבי היא הגילוי העיקרי שיביא לרגיעה בשוק המניות. הנשיא רייגן הזכיר הדגיש אמש כי אין שום כוונה במכבשל להיכנע לדרישה להעלות מסים כדי לצמצם את הגרעון. עם זאת אמר אתמול דובר הבית הלבן מרלין פיצ'ווטר, כי הנשיא מוכן לשקול כל אופציה שתביא לצמצום הגרעון בתקציב

(המשך בעמ' 2)

מאת מאיר תירוש,
סופרו הכלכלי של "דבר"

המאפיין את המסחר בבורסה אתמול היה המשך השחיקה ביותר ממחצית המניות, מחזורים גדולים יחסית ועם זאת שיפור באווירה ונוכחות של רוכשי מניות במחירי מציאה.

בבהלך המסחר אתמול ירד שער של 265 מניות, בהן ירדו 189 ביותר מ־5%. שערן של 189 מניות ירד. כמספר המניות שלהן נקבע שער כונרים בלבד קטן. המחזור במניות החופשיות הגיע ל־25 מיליון ש"ח. למניות הבנקאיות שבהסדר נרשמו ביקושים במחזור גדול והן עלו בשיעור של עד 2%.

המסחר אתמול החל באווירה עצבנית תוך פזילה לבה שאירע בבורסות של ניו־יורק בלילה וביתר הבורסות ורבים תלו תקוות שגם בבורסה התל־אביבית תשתפר האווירה ועיבה הסחר וכבובן תתהפך המגמה. אך לא כך היה

(המשך בעמ' 2)

„המפולת איננה שואה אך צפויות שנים קשות"

פרס נובל לכלכלה לשנת 1987 לרוברט סלאו – יהודי בן 63

(צילום: אי.פי.)

שטוקהולם (עיר וא.פ.).- הכלכלן היהודי־אמריקאי רוברט סולאו בן ה־63 הוכרז אתמול בשטוקהולם כזוכה בפרס נובל לכלכלה לשנת 1987 על שיצר מודל המציג את השפעתם של גורמים שונים על הצמיחה הכלכלית. את הממצאים שיוכרו בפרס הוא פרסם בשנת 1956, ועיקרם נוסחה המתארת כיצד מחולל גידול בהון גידול בתפוקה לגולגלת.

בהודעת ועדת פרס נובל, נאמר בין היתר, כי „למודל התיאורטי של סולאו נודעה השפעה עצומה על המחקר הכלכלי בכללו". כלכלנים שהגיבו על החלטת הוועדה להעניק את הפרס לסולאו אמרו, כי העבודה שזיכתה בפרס נמנה עם ממשיכי דרכו של הכלכלן הבריטי המנוח ג'ון מיינארד

(המשך בעמ' 2)

68% ממניות ההסדר נפדו, מתוכן 15% בשל המשבר

מאת אמנון אמיר,
סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

לפי נתונים ראשונים של הבנקים שהצטברו אתמול במשרד האוצר, פדה הציבור כ־68% ממניות הבנקים ההסדרות.

הבנקים יזכו את חשבונות בעלי המניות שהודיעו על רצונם לפדות את המניות שברשותם בתאריך 30 לחודש, כאשר סכום הפדיון יחושב על־פי שער הדולאר היציג שייקבע ביום שלישי הבא, ה־27 בחודש.

לפי הערכת הבנקים, שינו כ־15 אחוזים מבעלי המניות את דעתם ביום האחרון, בשל משבר הבורסות בעולם, והחליטו לפדות את המניות. כתוצאה כך גדל הפדיון בכ־300 מיליון שקלים מעבר לתחזיות המוקדמות.

לדברי הממונה על שוק ההון באוצר, יהודה דרורי, ישקיעו כמחצית מפודי המניות את כספם באפיקי השקעה סולידיים כגון קופות גמל, קרנות נאמנות ותוכניות חסכון. לדבריו יתרת הכסף, המסתכמת בכ־600־700 מיליון שקלים, תופקד בפקדונות שקליים ורק חלק ממנה יופנה לצריכה. לדברי דרורי, פדיון מניות הבנקים אינו צריך להשפיע בצורה דרמטית על המשק הישראלי.

על המשבר בבורסה הישראלית אמר דרורי, כי לא היתה סיבה לסגור את הבורסה ולהפסיק את המסחר. לדבריו, הנהלת הבורסה לא פנתה לאוצר בהצעה להפסיק את המסחר וגם האוצר לא ראה כל צורך לנקוט צעד כזה.

שולץ: לא השגתי כל התקדמות ממשית בתהליך השלום – רעיון הוועידה בקשיים

צומצמו כמה פערים בסיבוב האחרון במזה"ת אך אין די בכך כדי להביא למו"מ – אומר פקיד שליווה את המסע • בירדן: חוסיין דחה החלופות • ירושלים: המלך מעכב תשובתו למו"מ בשל הפיסגה הערבית

מאת אמנון דנקנר
סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ אמר, כי לא השיג כל התקדמות ממשית בשיחותיו במזרח התיכון. בפגישה עם כתבים אמריקאים בהלסינקי אמר שולץ „אני חושב שהתקדמנו מעט אך איני יכול להצביע על הישג נכבד בקשר לתהליך השלום. באורח ריאלי אין אני יכול להראות משהו שיזיז את תהליך השלום".

הכתבים ששוחחו עם שולץ התרשמו כי הוא לא היה אופטימי רבה לגבי המשך המגעים בדרג הנמוך של ריצ'רד מרפי הנשה עתה באיזור. שולץ אמר, כי רעיון הועידה הבין־לאומית נתקל בקשיים וכי יש לטפל לא רק בו אלא בנושאים המהותיים העתידים להיות נדונים בין הצדדים. פקיד שליווה אותו במסעו אמר כי בשיחותיו בישראל, סעודיה ומצרים ובשיחתו עם המלך חוסיין בלונדון צומצמו כמה פערים אולם לא מספיקים כדי להביא למו"מ בין ישראל לערבים.

שולץ עצמו לא נתן להבין מדבריו, כי הוא מבוד שרעיון כינוסה של הוועידה האוודית, בחסות שתי המעצמות הוא רעיון מבוסס.

מאת דן אבידן,
סופר "דבר" לענייני ערבים

המלך חוסיין דחה את ההצעות שהציע ג'ורג' שולץ לכינוס ועידה בין־לאומית וחזר באוזני מזכיר המדינה על עמדתו כי הוועידה צריכה להתכנס בחסות האו"ם ובהשתתפות חמש החברות הקבועות במועצת הבטחון, כך מסרו אתמול שגרירי ירדן לסיכום השיחות בין ג'ורג' שולץ והמלך חוסיין שנערכו בלונדון. שגרירויות הנילווים לשולץ במסעו הנבכה מסרו שמזכיר המדינה התרשם

(המשך בעמ' 2)

מאת יוסי מלמן,
סופרו המדיני של "דבר"

חוסיין מעכב את תשובתו על הצעותיהן של ארה"ב וישראל לפתיחת משאומתן לשלום, עד לאחר ועידת הפיסגה הערבית שתתכנס בעוד שבועיים בירת־עמאן.

ריצ'רד מרפי, עוזר של שר החוץ של ארה"ב דיווח אתמול בירושלים לראש הממשלה ולממלא מקומו על תשובותיו של מלך ירדן. על־פי הדיווח, אין המלך חוסיין דוחה את הרעיונות, שהביא לו לתהודתן השר

(המשך בעמ' 2)

הרוקח מתל־אביב, הרוקחות ועקרת הבית מרמת־גן, נעצרו אתמול בבית־משפט השלום ל־8 ימים. הם חשודים בהשתייכות ל„כנופיה", כהגדרת המשטרה, שהוציאה כספים רבים במרמה מקופת־חולים „מכבי". (צילום: שאול רחמים)

ניסיון לסיים השביתה ברשות השידור • היום כינוס עיתונאים

מאת רמי לוין, סופר "דבר"

עד שעת לילה מאוחרת ישבו אתמול השובתים ברשות השידור עם נחמן אורי הממונה על יחסי עבודה. בשיחה לא פורמלית שנועדה לקרב את המשאומתן הועלו רעיונות שונים ונבדקו באילו תנאים יש הסכמה.

קרוב לשעה 23.00 הגיע למסה השביתה, שם התנהלה הפגישה עם נחמן אורי, עמרם עמר, סמנכ"ל כח אדם ברשות השידור, ועל הפגישה הטיל איפול. נראה כי המגעים נכנסו לשלב מתקדם יותר לקראת כינוס חברי אגודת העיתונאים שיתקיים הבוקר ב־10.30. הכינוס ידון בכל הצעה שתתגבש עד אז.

בבוקרו של יום אתמול נפגשו נציגי השובתים עם שר החינוך יצחק נבון. הם ביקשו מהשר למנות ועדת מומחים בלתי תלויה שתבדוק את רשות השידור כולה: ניהולה, סדרי עבודתה ושיקומה בעתיד. ובכלל זאת גם הצעות לייעול באמצעות פיטורים. השובתים הדגישו כי שום מחייבים התייעלות, איגוד יציג ודרוג בשותף באופן עקרוני. הם הפנו את תשומת לב השר לדו"ח חברת אמן, שהוזמן בזמנו על ידי הרשות ומונח בכספה. לפי העובדים גנזו דו"ח זה בגלל ביקורת על ההנהלה.

„סיבה לשביתה"

עד לסיום השביתה מתוכננים על־ידי השובתים ברשות השידור מופעים בהשתתפות כוכבי הרדיו והטלוויזיה, אישי ציבור ואמנים. השם שהוצע למופע היה „סיבה לשביתה". מתוכננות עוד 15 הופעות כאשר ההכנסות יוקדו קודם לקרן השביתה. מפיק התכנית יהיה אהרון גולדפינגר.

גופת סרן אחמד פרשי נמצאה בתחתית אגם נקרות בערבה

יובא היום למנוחות בבית העלמין בכפר אבו־סנאן

מאת סופר "דבר" בנגב

צוללני חיל הים מצאו אתמול את גופתו של סרן אחמד פרשי על קרקעית אגם נקרות בערבה. סרן פרשי חילץ בשבת בלילה אנשים שמכוניותיהם נתקעו במי השטפונות בכביש הערבה ובתוך כך הוא נעלם וגופתו נמצאה רק אחרי ארבעה וחצי ימי חיפושים. סרן פרשי ז"ל יובא היום למנוחות עולמים בכפר אבו־סנאן שבגליל.

סרן אחמד פרשי ז"ל היה בן 26 במותו. פחות משנה קודם לכן הוא נשא אשה והמשיך לשרת בקצין המבצעים של חטיבת הערבה. בשבת בלילה הוא קיבל הוראה להוציא כוח חילוץ עבור מפקד החטיבה, שנתקע עם רכבו במי השטפונות שהציפו את כביש הערבה. סרן פרשי יצא בראש קבוצת חיילים לאחר נחל נקרות ליד עין־יהב וחילץ את מפקדו. לאחר מכן המשיכו החיילים בחילוץ אזרחים ממכוניותיהם המוצפות. סרן פרשי יצר מהחיילים „שרשרת" כשאחד אוחז בידי השני וכך הם חילצו את נוסעיה

(המשך בעמ' 2)

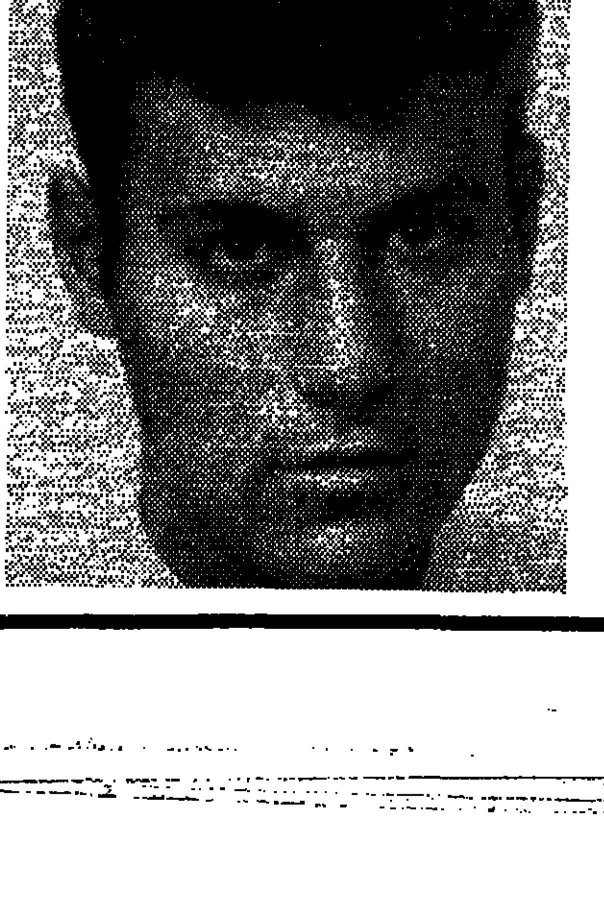

מאת יוסי ליבוביץ,
כתב "דבר" בגליל המערבי

„סרן אחמד פרשי מת כמו גיבור. אנחנו גאים בבן כזה שהביא כבוד גדול למשפחתו, לכפר, לבני־העדה הדרוזית, לצה"ל, ולכל מדינת ישראל", כך התבטא אמש ראש המועצה המקומית אבו־סנאן, ד"ר חמד סעב, מיד לאחר שהתקבלה ההודעה על מציאת גופתו של קצין המבצעים של חטיבת [illegible] המקומיים בין אחמד פרשי (26), תושב הכפר.

ההודעה המרה על מציאת הגופה הגיעה לבית המשפחה אתמול בשעה 5.30 אחר הצהריים על ידי אחיו עבדאללה בשיחת טלפון אשר יחד עם עשרה מתושבי אבו־סנאן חיפשו אחר הנעדר מאז יום ראשון. כבר עם השיחה הטלפונית הגיעו לבית המשפחה בכפר קצינת העיר נהריה, קצין נפגעים בירודתו, רופא ואמבולנסים.

אשתו של אחמד פראסי, ג'ועדה, לה הספיק להינשא מזה שנה אחת בלבד, ושתי אחיותיו נג'יחה ואמכלסום לא עמדו בעצמה, התעלפו וקיבלו טיפול רפואי במקום.

דיפלומט ישראלי גרם קצר ביחסי ירושלים עם קנדה

הציר פנחס דרור מתח ביקורת פומבית על הממשל הקנאדי • קנדה: יצאתם מדעתכם?

מאת אמנון דנקנר,
סופר "דבר" בארה"ב

דיפלומט ישראלי בוואשינגטון גרם אתמול לשערוריה שפגעה ביחסי ישראל עם קנדה. הציר הכלכלי של ישראל בוואשינגטון, פנחס דרור, מתח אתמול בראיון לטלוויזיה הקנדית ביקורת חריפה על ממשלת קנדה, בשל מה שכינה כשלונה במו"מ שניהלה בחודשים האחרונים עם ארה"ב בנושאי הסחר בין שתי המדינות.

בראיון, שם דרור ללעג וקלס את הקנדים על שהעניקו לאמריקאים מאות מונים יותר ממה שקבלו מהם. דרור אמר עוד בראיון, כי ישראל חתמה על הסכם סחר עם ארה"ב לפני שנתיים, שהוא טוב יותר וכי בהסכם של הקנדים עם ארה"ב, זכו האמריקאים ליתרונות אדירים.

דיפלומט ישראלי באוטווה אמר אמש, כי נגרם נזק עצום ליחסי המדינה כתוצאה מראיון שדרור נגע בנקודות רגישות הנוגעות בוויכוח בין האופוזיציה לממשלה, וסיפק לאופוזיציה נשק לניגוח הממשלה.

אתמול בבוקר התקשר תת שר החוץ הקנדי לשגרירות ישראל באוטווה ושאל: „האם יצאתם מדעתכם?". שגרירויות ישראל בוואשינגטון ובאוטווה הוציאו אמש הודעה המסתייגת באורח נמרץ מפנחס דרור. בהודעה נאמר, כי דרור לא התבקש להביע ולא הביע את עמדות הרשמיות של ישראל לגבי הסכם הסחר האמריקאי־קנדי וכי אין לו ידיעה לגבי מרקם היחסים המיוחדים בין קנדה לארה"ב.

דרור עצמו אמר אמש כי בתשובה לשאלות בראיונו הקנדי, בתום פגישה של נספחים כלכליים של ישראל, כיהם עבודות שונות, חיוביות ושליליות כאחד, לגבי ההסכם האמריקאי קנדי, ולא הביע את דעתו האישית לכאן או לכאן.

דיפלומט ישראלי בקנדה אמר אמש כי הפרשה לא תמה. לדבריו שר החוץ של קנדה קרא בפרלמנט בתשובה לשאלותיה את הודעתה של שגרירות ישראל, צפוי כי ייפתחו הוויכוח בקנדה, תוך הסתמכות בבקרי ההסכם על דבריו של צבה דרור.

יהודי נרצח בלנינגרד

(עט). – יהודי מלנינגרד, נאום בביניקו שנכנסה לחקור ולעקוב אחר פעילותן של קבוצות אנטישמיות, שהתריעו ראש באחריותה במותם, המיוחד של ארגון „פמיאט" (הזיכרון), נרצח בידיהם ב־16 לחודש זה.

פעילי העלייה מלנינגרד, שמסרו על כך ללשכה למידע על יהדות ברה"מ בירושלים, חוששים שהרצח הוא מעשה ידיהן של קבוצות ביארגונציות הפועלות בעיר במעט באופן חופשי. המשטרה בלנינגרד פתחה בחקירה, והפעילים היהודיים דואגים לכך שיחקרו גם את הקבוצות הללו.

התוכנית תמומש בשנה הבאה

נמצא תקציב לפרויקט „קול אמריקה" בנגב

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

תוכנית הקמת משדרי קול אמריקה בנגב, תתממש כבר בשנה הבאה, לאחר שנמצא לפרוייקט התקציב הראשוני.

בחודש שעבר נמסר כי בשל קיצוצים בתקציב לא יוחל בפעילות בשנה הבאה, כמתוכנן, אולם בימים האחרונים נמצא תקציב שאושר על־ידי תת־ועדת הקצבות של ועדת החוץ בסינאט, בגובה של 50 מיליון דולר. גם חברי הקונגרס רודלינג ודאומן – שחוק ביוזמתם מונע הריגות מהתקציב, התגייסו כדי למצוא כספי לפרוייקט ובסופו של דבר נמצאו 16 מיליון בכספי רשות האינפורמציה האמריקאית ועוד 34 מיליון ממקורות שונים.

מראשית השנה גדל האשראי ב־67 אחוז

חוגים בבנק ישראל: לא מדאיג

מאת אמנון אמיר, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

מתחילת השנה גדל האשראי השקלי הלא צמוד ב־67 אחוזים במונחים ריאליים והיום הוא מסתכם [illegible] מיליארד ש"ח.

למרות הגידול העצום באשראי, אמרו אתמול חוגים בכירים בבנק־ישראל כי ההתפתחויות בתחום האשראי אינן מדאיגות.

לדבריהם, סך האשראי לציבור, הכולל סוגי אשראי נוספים, גדל מתחילת השנה במונחים ריאליים רק [illegible] אחוזים. בנוסף לכך, מודגשים אנשי בנק ישראל, כי אם לוקחים בחשבון גם את הירידה באשראי לממשלה ואת סך פיקדונות הציבור נראית התמונה הכוללת הרבה פחות גרועה מכפי שנדמה במבט ראשון.

ביום רביעי הקרוב יגישו אנשי ההנהלה [illegible] בבנק לאישור הוועדה המייעצת הצעה לשינוי בהוראות הנזילות של הבנקים.

לפי הצעה זו, תוקצה לכל בנק מיכסה של הלוואות מוניטרית שהוא יהיה רשאי לקבל מבנק ישראל. בנוסף לכך, יורשו הבנקים לרכוש מילווה קצר מועד [illegible] הנזילות החלה עליהם.

אכזבה בירושלים

ירדן דוחה כוונת ישראל לצמצם הזיכיון של חב' החשמל הירושלמית

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של "דבר"

ירדן הודיעה לישראל, כי היא דוחה את כוונת ישראל לצמצם את זיכיון חברת החשמל הערבית במזרח ירושלים.

הודעתה של ירדן שהועברה לראש הממשלה וממלא מקומו נתקבלה באכזבה רבה, לאחר שבמגעים קודמים רמזו שלטונות רבת עמון, כי יסכימו לאשר את התוכנית הישראלית. על פי תוכנית זו, יסכמו הזכויות של החברה המזרח ירושלמית לחברת החשמל של ישראל ובתמורה יצומצם זכיונה והיא תספק חשמל רק לשכונות הערביות של ירושלים.

בירושלים מתפרשת ההתנגדות הירדנית כבעיה במדיניות ה"ירדניזציה" והמנהל המשותף של הגדה על ידי ישראל וירדן.

שרי „העבודה" מודאגים מהשפעת וול סטריט

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של "דבר"

שרי מפלגת העבודה מודאגים מהאפשרות שכלכלת ישראל תיפגע קשה כתוצאה מנפילת שערי המניות בבורסות ביתר העולם, ובמיוחד בוול סטריט, בניו יורק.

שרי המפלגה הקדישו אתמול את [illegible] קצר על ההשלכות שיהיו להתפתחויות על המשק בישראל. השר עזר וייצמן אמר בישיבה כי [illegible] את המשק הישראלי [illegible] באה"ב.

שר הכלכלה גד יעקבי הציג את הערכתו, כי [illegible]

מאבק על אירוחו של מוסטפא חליל בנובמבר

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של "דבר"

שני מוסדות ישראליים נאבקים על זכות הכבוד לארח את ד"ר מוסטפא חליל, [illegible]

צרפת פינתה סגל שגרירותה בביירות

מאת גדעון קינן, סופר "דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"דבר").- צרפת פינתה באחרונה את מרבית סגל השגרירות שלה בביירות. [illegible]

הרדיו הצרפתי מסר, כי הדבר נעשה בעקבות [illegible] על כוונת ארגון החזבאללה להתנקש בחיי [illegible] פיגועים בשגרירות. [illegible]

צרפת: לא גירשנו את ריפעת אסאד

מאת גדעון קינן סופר "דבר" בצרפת

פאריס. (מיוחד ל"דבר") צרפת הכחישה את [illegible]

[illegible]

הרוקחים מסיימים היום שביתתם האחיות בעיצומים בשבוע הבא

מאת דנקה הריש, כתבת „דבר"

הרוקחים החזירו הבוקר לעבודה סדירה בבתי החולים ובמרפאות של קופת-החולים הכללית לאחר תשעה ימי שביתה. את ההחלטה על הפסקת השביתה קיבלה אתמול אסיפה ארצית של הרוקחים לאחר ששמעה את הדיווח של מטה המאבק.

שיבושים צפויים היום בעבודה הסיעודית בכל בתי החולים בגלל כנס ארצי של אחיות ב„קפלן" ו„גהה", גם בגלל עיצומי רופאים. עובדי המעבדות הרפואיות בבתי החולים הממשלתיים מאיימים לשבות ביום א'.

מזכיר איגוד הרוקחים חיים בוסי מסר ל„דבר", כי האיגוד קיבל מהנהלת קופת חולים הבטחה בכתב שהרוקחים נכללים במסגרת הקבוצות שעניינם ידון בהתאם להסכם ב' בהסכם המסגרת. לדברי בוסי, הנהלת קופת חולים נתנה גם הבטחה לשפר את תנאי עבודתם של הרוקחים כדי למשוך כוחות מקצועיים לבתי מרקחת ציבוריים ולשמור על אספקה סדירה של תרופות. הרוקחים קובלים קשות על המחסור בתרופות, שמעמיד אותם בחזית החיכוכים עם המבוטחים. „אנחנו רוצים לקוות שהמעסיקים יתייחסו ברצינות לתביעות הרוקחים ולא יביאו אותנו שוב לאותו בנקק השביתה שנזקיה גלויים לעין" – אמר בוסי.

אנשי משרד הבריאות קיימו אתמול מגעים אינטנסיביים עם ראשי הסיבת האחיות והאחים של בתי החולים במגמה למנוע הפעלת שבוע עבודה מקוצר וגביה של האחיות כבר בראשית השבוע הבא, וצמצום במספר המיטות במחלקות ב־25 אחוז. האחיות אינן זזות מכוונתן להפעיל סדרי עבודה חדשים בשיטת המעוגנים בהסכם שנחתם איתן עוד לפני שנה. הבוקר מתכנסות במרכז הרפואי „שיבא" בתל השומר אחיות אחראיות על המחלקות מכל בתי חולים בארץ וכם האחיות הבכירות בבתי החולים לשמוע מראשי התוכניה הנחיות על הפעלת שבוע עבודה גמיש בן 36 שעה.

על סכסוך בין רופאי בתי חולים והנהלת קופת חולים הכללית חל קפאון. הצדדים אינם זזים מעמדותיהם. הרופאים עסקו אתמול בהכנת תוכנית עיצומים לשבוע הבא ואיסוף חומר למסיבת עתונאים, שיקיימו בשבוע הבא ב„בית סוקולוב". הרופאים אמרו „שיהיו גילויים". היום עובדים הרופאים במתכונת שבת בבית החולים „קפלן" ברחובות ובבית החולים הפסיכיאטרי „גהה" בפתח תקווה.

האגף לאיגוד המקצועי בהסתדרות ומשרד הבריאות עשו אתמול מאמצים מרובים להביא לסיום את הסכסוך עם הסתדרות הביוכימאים והמקרוביולוגים, המאיימים להשבית ביום א' הקרוב חלק מהמעבדות הרפואיות במוסדות הממשלתיים. בעת מסירת הידיעה לא היו תוצאות למגעים אלה.

טיסה ישראלית ראשונה לפולין – הבוקר ב־8.30

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

הטיסה הישראלית הראשונה לפולין יוצאת הבוקר בשעה 8.30 ותשוב לארץ בעבור 12 שעות בשעה 8.30 בערב. את הטיסה תבצע חברת „סאנדהדי" בטיסת-שכר.

מטוס ה„בואינג 737", בפיקודו של הקברניט א. שמיר, יעבור בשמי יוגוסלאוויה, רומניה, הונגריה, צ'כוסלובקיה וינחת בנמל-התעופה של וארשה ארבע שעות ועשר דקות לאחר ההמראה מנמל בן-גוריון. הדרך חזרה תארך רק שלוש שעות ו־35 דקות. שדות-התעופה החלופיים של המטוס, למקרה שלא יהיה אפשר לנחות בוארשה בשל תנאי מזג-אוויר, הם גדאנסק וקראקאו. בשמי הונגריה ישהה המטוס 11 דקות ובשמי צ'כוסלובקיה 8 דקות.

כל המזון לטיסה לוארשה וחזרה נלקח מנמל בן-גוריון כדי להבטיח את תנאי הכשרות המקובלים ב„אל-על". בטיסת-הבכורה תוגש לנוסעים שמפניה.

בטיסה היום יוצאים עשרות ישראלים לביקור בפולין ואילו מוארשה לארץ יביא המטוס קבוצת פעילי מגבית אמריקאים. מחיר הטיסה מנמל בן-גוריון לוארשה וחזרה הוא 447 דולר. מנכ"ל „אל-על" רפי הרלב אמר לסופר „דבר", כי הטיסות לוארשה ייערכו בשלב זה „באופן מזדמן ללא לוחות-זמנים קבוע, על בסיס הביקוש שיתפתח". סיכום עקרוני עם ראשי חברת-התעופה הפולנית „לוט" על פתיחת הקו במתכונת זאת הושג בביקורו של המנכ"ל הרלב בוארשה בתחילת החודש שעבר.

ברעם יציע לשוחט ראשות אגף הארגון במטה הבחירות

מאת עליזה ולך, כתבת „דבר" לענייני מפלגות

יו"ר מטה הבחירות של מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם יציע, קרוב לוודאי, לראש עיריית ערד, אברהם שוחט (בייגה) ליו"ר אגף הארגון במטה הבחירות.

שלשום בלילה, בפגישה בארבע עיניים שנמשכה עד חצות, יושבו ההדורים בין יו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס, ובין המזכ"ל עוזי ברעם, וח"כ ברעם נתן את הסכמתו לעמוד בראש מטה הבחירות של מפלגת העבודה.

בימים הקרובים יתווה ברעם את כיווני הפעולה של המטה ובתוך שבועות מספר יאייש את מטה הבחירות ויקבע, יחד איתו, את תוכנית העבודה של המפלגה לקראת מועד הבחירות. ח"כ ברעם מעוניין במינוי של בייגה לראשות אגף הבחירות, בעקבות שיתוף הפעולה המצויין ביניהם בארגון ועידת המפלגה לפני שנה וחצי. בייגה היה אחראי אז על המיפקד. עדיין אין מועמד לראשות אגף הארגון. השר משה שחל, שהתפקיד הוצע לו, דחה את ההצעה. השר יעקב צור הוא אחד המועמדים, אך לא מן הנמנע שבעל התפקיד לא יהיה שר.

מועמדי מפלגת העבודה ייבחרו ככל הנראה, בחודשים מאי-יוני 1988. הצעה על לוח-הזמנים זה הגיש למזכ"ל „העבודה" מיכאל בר-זוהר, ובמכתב תגובה הביע ח"כ ברעם הסכמה לכך. על-פי לוח-הזמנים שהתווה בר-זוהר, יאושר תקנון הבחירות לכנסת עד סוף החודש הבא.

יצויין, כי מזכ"ל „העבודה" תומך ומצדד שבחירת מועמדי המפלגה ברשימה לכנסת צריכה להסתיים זמן רב יחסית, לפני הבחירות עצמן, כדי שהמפלגה לא תתעסק רק בנושאים פרסונאליים בחודשי מערכת הבחירות.

מקרה כולרה שני התגלה בקבוצה ששבה ממצרים

מאת דנקה הריש, כתבת „דבר"

מקרה שני של כולרה נתגלה אתמול בארץ אצל ישראלית בת 49 שלפני ארבעה ימים שבה מביקור מאורגן במצרים. האשה מאושפזת בבית חולים „ביקור חולים" בירושלים.

האשה, תושבת ירושלים, נתקפה 36 שעות לאחר שובה הביתה בשלשולים והקאות חזקים ואושפזה בבית החולים. בדיקת תרביות צואה גילתה מקרה של כולרה. עם האישור המעבדתי של מחלת כולרה איתר הצוות האפידמיולוגי של משרד הבריאות את כל חברי הקבוצה, שמנה 30 משתתפים, רובם תושבי שכונת תקווה בתל-אביב, וערך להם בדיקות. נבדקו גם בני ביתה של החולה המאושפזת. תוצאות הבדיקות מעידות, שאין מקרה נוסף של כולרה בקבוצת הנבדקים זו.

זה המקרה השני של מחלת הכולרה בארץ לאחר שבמשך שנים רבות מחלה זו של זיהום מעיים לא היתה קיימת בישראל. כולרה היא מחלה מידבקת המתפשטת במהירות רבה, גורמת לחום גבוה ולאובדן מהיר של נוזלים בגוף. במצבים קיצוניים עלולה המחלה לגרום אף למוות.

כמו במקרה הראשון של גילוי המחלה לפני ימים מספר, גם בקבוצת מטיילים שחזרו ממצרים. גם הפעם העביר משרד הבריאות מידע לשלטונות הבריאות של מצרים ובקשה להמשיך בחקירה אפידמיולוגית אצלם. במקביל מבקש משרד הבריאות מכל הנוסע לארצות אפריקה, מזרח אסיה, מרכז אמריקה ודרומה, לקבל הדרכה בלשכת הבריאות באזור מגוריו. כל אדם שחוזר מביקור בארצות אלה וחש בשלשולים והקאות מרובים חייב לפנות לרופא – נמסר ממשרד הבריאות. כל חדרי המיון והמרפאות הקהילתיות בארץ קיבלו ממשרד הבריאות הנחיות מפורטות לעשות בדיקה לכולרה בכל מקרה של תופעות האופייניות למחלה זו.

דובר משרד הבריאות שמואל אלגרבלי אמר אתמול שאין שום חשש לנסוע למצרים או ארצות אחרות ובלבד שמקפידים על תנאי היגיינה אישית גבוהה.

ניצולי שואה מגרמניה ייפגשו עם ח"כ דראושה

מאת סופר „דבר"

משלחת מיוחדת במינה של ניצולי מחנות ריכוז ונרדפי המשטר הנאצי במערב גרמניה מבקרת בימים אלה בישראל מטעם המרכז לחינוך פוליטי של ממשלת מערב גרמניה. המשלחת, רובה הגדול לא-יהודים, עומדת להתקבל בסיום סיורה לשיחה אצל ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס ולפני כן תיוועד עם אישי ציבור שונים ובהם חבר הכנסת דראושה מהעבודה שירצה לפניהם על בעיות האזרחים הערביים בארץ.

אחד מראשי ארגון הנרדפים הסוציאל-דמוקרטים, היינץ פוצראם, עומד לטעת בשבוע הבא עץ בשדרת חסידי אומות העולם לכבודו של המנהיג הסוציאל-דמוקראטי הוותיק בן ה־82 פריץ היינה שיד לשם הכרה בזכויותיו בהצלת יהודים בפרוץ מלחמת העולם השנייה בצרפת.

49% מעדיפים גבר, 18% מעדיפים אשה – לתפקיד ראש הממשלה

מאת עליזה ולך, כתבת „דבר" לענייני מפלגות

49 אחוז מהציבור מעדיפים גבר לתפקיד ראש הממשלה, 18 אחוז מעדיפים אשה ול־33 אחוז אין העדפה, כך עולה מסקר דעת-קהל שבחן את השאלה: „אם למפלגה שתקים את הממשלה בישראל יהיו שני מועמדים לתפקיד ראש הממשלה, שניהם בעלי כישורים שווים – האחד גבר והשנייה אשה – את מי מהם תעדיף לתפקיד ראש הממשלה?"

את בחינת הסוגיה הזאת יזם איש יחסי-הציבור, רוני רימון, והיא נכללה בסקר הטוטף של מכון „דחף" במחצית הראשונה של חודש ספטמבר.

יצויין, כי בשתי המפלגות שבהן נשים תופסות עמדה בכירה ביותר – ר"צ ו„התחיה" – עלתה העדפת האשה מעל לממוצע הכללי, אך לא השיגה רוב: 35 אחוז ממצביעי ר"צ מעדיפים אשה וכן 23 אחוז ממצביעי „התחיה".

במפלגות הימין ובמפלגות הדתיות יש העדפה ברורה לגבר: 58 אחוז מקרב מצביעי הליכוד מעדיפים גבר וכן 60 אחוז מקרב המרכז הליברלי, 58 אחוז מקרב מצביעי המפד"ל, 78 אחוז מקרב מצביעי אגו"י, 67 אחוז ב„מורשה", 64 אחוז בש"ס ו־63 אחוז ב„כך".

עבודת מטה בצה"ל על היערכות העורף בשעת חירום

מאת כלי הירנר, הסופרת הצבאית של „דבר"

בצה"ל נעשית עבודת מטה לבחינת אפשרות שינוי ארגוני לגיבוש הטיפול בכל מרחבי העורף בשעת חירום.

נשקלת כוונה להעמיד קצין בדרגת אלוף בראש המפקדה הזאת שתתייחס גם לכרכיבי העורף האזרחיים בחירום. לפי שעה מינה שר הבטחון יצחק רבין את סגן השר מיכאל דקל לרכז את הטיפול בנושא העורף בחירום.

במסגרת עבודת המטה המתקיימת היום לתכנון הטיפול בעורף, הוקצו 80 מיליוני שקלים לעשור הקרוב לרכש ציוד הדרוש לסיבוב האוכלוסיה בעורף במקרה של תקיפה באמצעי לוחמה כימית כפי שמוגדר באיומי העשור הקרוב בעיקר מכיוון סוריה. נודע כי הוגדרו אוכלוסיות סיכון גבוהות הבבוכות במערבי השכונים מוגדרים כבעלי סיכון כזה ועליהן איבם נכללים בהקצאת הציוד לאזרחים וערביי ישראל מוגדרים כבעלי סיכון בגוף. כל אזרחי המדינה יצטרכו לגשת למרכזים כדי לקבל את ציוד ההגנה מפני אמצעי לחימה כימיים וכדי להקטין ההוצאה ולייעל, הוחלט לגרוע מן ההקצאה את עשרות אלפי פריטי הציוד לאזרחים שמקבלים במילא ערכות הגנה במסגרת שירות המילואים בהיותם שלהם.

קורפו שוקל הגבלת ייבוא המכוניות נוכח הצפיפות

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

שר-התחבורה חיים קורפו שוקל הגבלת יבוא של מכוניות חדשות נוכח הצפיפות בדרכים. השר גילה זאת בכנס חירום של המועצה למניעת תאונות. לפני כן הודיע שר-המשטרה חיים בר-לב, כי מספר הנפגעים בתאונות עלה השנה ב־18 אחוז ומספר ההרוגים הגיע בתשעת החודשים הראשונים של השנה ל־356.

„חישובים מראים, שאם תימשך מגמה זו, עלול להגיע מספר ההרוגים עד סוף השנה ל־500. 40 אחוז מן ההרוגים היו הולכי-רגל. 18 אחוז מן התאונות היו קשורות בהתנהגותם של הולכי-רגל או [illegible]. 15 אחוז מן התאונות בין מכוניות אירעו בצמתים, 13.5 בשל אי-שמירת רווח בין כלי-רכב שנפגעו בזה אחר זה ו־12 אחוז בשל נסיעה שלא במסלול הימני.

שר-המשטרה אמר, כי בשבעת החודשים הראשונים של השנה רשמו השוטרים חצי מיליון דו"חות על עבירות-תנועה. השר בר-לב מאשים את הנהגים, שאינם נוהגים די טוב. הוא מייחס משקל שולי לנוכחות שוטרים ולשיפור התשתית.

בר-לב מציע להתיר לכל בעל רשיון נהיגה ללמד את בני משפחתו לנהוג במכונית המשפחה ללא כל התקנים מיוחדים. „לדעתי, יביא הדבר להעמקת הידע של לומדי הנהיגה ולהעשרת נסיונם בטרם יינתן להם הרשיון".

יו"ר המועצה למניעת תאונות, השופט דב לוין הודיע בכנס החירום על כינוס להחתמה עצומה, שתקרא לממשלה לנקוט אמצעים חריפים במלחמה בתאונות. בראש מבצע ההחתמה יעמוד אלוף (מיל') חיים נאדל. השר קורפו שולל את העצומה, מפני שאינה כוללת הצעות בדבר נכונות להתגייס לפעולה של ממש.

שר-התחבורה מתח ביקורת קשה על הפחתת הסובסידיה לתחבורה הציבורית, דבר שיצר לדעתו „מצב בו משתלם לנסוע ברכב פרטי וזו תוספת ישירה לתאונות". הוא הביע סיפוק מעמדתם של נשיא בית-המשפט העליון מאיר שמגר ושל השופט לוין, שהביאה להחמרת ענישתם של עבריינים-תנועה.

דרישתה של המועצה להרחיב את סמכויות „משקיפי-התנועה" נתקלה בהתנגדות נחרצת של ראש מחלקת התנועה במשטרת ישראל, נצ"מ מנשה זורז. הוא אמר, כי על „משקיפי-התנועה" למצוא את מקומם במשמר האזרחי ולפעול במסגרתו.

שפיגלר נעדר

מאת חיים לוי, סופר „דבר" בירושלים

ירחמיאל שפיגלר, איש מילואים בן 29, נעדר מיום שבת האחרון. במשטרה חוששים, כי נסחף בשטפונות שהיו במדבר יהודה.

על-פי הידוע למשטרה יצא שפיגלר ביום שבת מבסיסו שבעין-גדי ונסע צפונה, כנראה לביתו ברחובות. הוא נהג במכונית דודג' גדולה בצבע אפור. באותו יום היו שטפונות ששטפו קטעים מכביש יריחו-עין-גדי.

להלן תיאורו: לבש מדי צה"ל, גבוה, מוצק, שיער בהיר.

גופת

(המשך מעמ' 1)

של מכונית „פולקסואגן" ועבד לחלץ 4 נוסעים תקועים במכונית „רנו 4". שניות מעטות לאחר חילוץ ארבעת נוסעי ה„רנו" שטף את המקום זרם מים חזק והסחף איתו את סרן פרשי.

עם מסירת הדיווח על העלמו של הקצין בשטפון יצאו למקום כוחות גדולים של צה"ל לסריקות כשמטוס קרב מאיר את האזור בפצצות תאורה. עקבותיו של סרן פרשי לא נמצאו ולחיפושים הצטרפו ביום ראשון שוטרים, צוותי חילוץ של חיל האוויר, במטוסים ובמסוקים, כוחות גדולים של צה"ל, כלבי גישוש, אנשי רשות שמורות הטבע, צוללני חיל הים ובני משפחת הקצין.

אתמול הופנתה מצה"ל בקשה לחברת „מקורות" לשאוב את שני מיליון הקמבים המעוקבים של מי אגם נקרות ולאפשר את סקירת קרקעיתו. זאת, לאחר שעקבות הקצין הנעדר לא נמצאו בכל האזור מאז תחילת השבוע. צוותים של „מקורות" הביאו לאגם משאבות מכל רחבי הארץ ובתוך כך נמשכו החיפושים של צוללני חיל הים בקרקעית האגם. סמוך לשעה 16.00 גילו הצוללנים את גופתו של הקצין בצפון האגם כשהיא מונחת על קרקעיתו. הם משו את הגופה וזו הועברה לבית החולים רמב"ם בחיפה.

היום בשעה 15.00 יובא סרן אחמד פרשי ז"ל למנוחת עולמים בבית העלמין שבכפרו אבו-סנאן שבגליל. מסע הלוויה יצא בשעה 12.30 מבית החולים רמב"ם בחיפה לעבר הכפר הדרוזי אבו-סנאן בגליל.

חוגים ליטאיים חטפו ילד חרדי שאביו חוטא בצפייה בטלוויזיה

האב: הם יכו אותו וישנו את צורתו כפי שהם נוהגים לעשות תמיד

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

היחידה הארצית לחקירת פשעים שבמטה הארצי עורכת חקירה לאיתורו של ילד חרדי כבן 5, שנחטף לפני כחודשיים מאביו, איש עסקים דתי, על-ידי חוגים ליטאיים קיצוניים, בתיאום עם אמו של הילד. זאת, על רקע טענות האם, כי האב אינו מקפיד על מצוות התורה וצופה בטלוויזיה.

בית המשפט בתל-אביב הוציא צו איסור פרסום על תיק בית המשפט הנוגע להליכים של „מעמד אישי" שבין אביו של הילד לאמו. צו איסור הפרסום הוצא לפני מספר חודשים, והוא עומד בעינו על כל פרט שיכול לזהות את הילד, את הוריו ואת ההליכים בתיק בית המשפט.

חוקרי היחידה הארצית לחקירת פשעים מתכוונים לחקור בימים הקרובים רבנים ואדמו"רים, שעלולים היו להיתקל בחטיפת הילד או סיודרים פרטים מסויימים אודותיו. מקורות במשטרה סבורים, כי הילד נמצא בארץ, אף אין כל מניעה שהוא גם יצא מן הארץ.

האב אמר אתמול למקורביו: „החשש הכבד שלי הוא שהילד עובר חינוך מחודש. זה ילד פיקח מאד. הוא אוהב את אביו וקשור מאד לסבתו. הניתוק של הילד מסביבתו הטבעית הוא דבר נורא. אני חושש, שהתנגדותו להחזקה הבלתי חוקית תגרור אחריה תגובה חריפה מאד מצד הגורמים החרדיים המחזיקים בילדי. אני לא מוציא מכלל אפשרות את העובדה, שאותם אנשים שמחזיקים בו יכו אותו, ישנו את צורתו ויהפכו אותו לאדם אחר, כדרכם. אשתי מודעת לכל אלה, ולא ברור לי מה טעם מצאה לגרום סבל כה רב לילד שלנו ובאורח פתאומי כל כך".

תחילת הפרשה ב־22 במאי השנה, עת הילד בן ה־5 נעלם בבית הוריו באיזור גוש-דן ביחד עם אמו. האב, יהודי חרדי בשנות השלושים לחייו, לבד בישיבה חרדית קיצונית, ונישא – פעם שניה בחייו – לחוזרת בתשובה, שאלה הם נישואיה השניים. לשניים נולד ילד, שזכה לחינוך דתי-מסורתי-חרדי. בהוראת האם, טענו אתמול בני משפחת האב, הוכנסה לבית טלוויזיה „כדי שהילד יוכל לצפות ברחוב-סומסום בטלוויזיה". האם גם היא היתה חתומה על ספריית וידיאו באיזור מגוריה, ושאלה משם סרטים עבור הילד.

כמה שבועות לפני ההעלמות נתגלה כתח מסויים ביחסים בין בני הזוג. האב סיפר למודעיו, כי רעייתו משוחחת איתו שיחות פילוסופיות על מילוי מצוות התורה. השכנים אמרו, כי האם אינה שותה אף לא כוס תה בעת שהיא מבקרת אצלם מהחשש לעבירת כשרות. האשה, בהמיינית – רקדנית והדוגמנית לשעבר, שחזרה בתשובה ונקשרה לחוגים חרדיים-ליטאיים-קיצוניים – נעלמה מן הבית ועימה הילד. האב, חסר אונים, נקלע למתחים נפשיים ועמד על סף התמוטטות. באמצעות חבר הוא נסתייע בחוקר לשעבר, פקד (גימלאי) מישל הראר מפרשת „צרי-נתנות", שהחל לחקור בפרשה. הראר מסר את חומר החקירה למשטרה. במהלך החקירה הוא נפגש עם אנשי חצרות החרדיים בבני-ברק וביקר בבתי כנסת של חרדים בבני-ברק ובאיזורים אחרים של הארץ.

במהלך החודשים האחרונים נתקבלו בביתו של אבי הילד בבני-ברק טלפונים אנונימיים, שבהם הועלו הצעות ודרישים על סחיטה כספית תמורת צפייה בלבד בילד. אחד הטלפונים כלל הצעה קונקרטית: „תן כמה מאות אלפי דולארים לישיבה מסויימת, הסר את האפוטרופסות על הילד ותוכל לצפות בו לכמה דקות".

לפני כארבעה שבועות החלה היחידה הארצית לחקירת פשעים לחקור את הפרשה. החקירה הוטלה על סגן ניצב אבנר שאלתיאל, כי שחקר את פרשת הסחיטה באיש העסקים מיכאל שבראוס, והוטל עליה איפול מלא. עד כה אין התקדמות.

שולץ: לא השגתי

(המשך מעמ' 1)

שלא עלה בידו להשיג שום התקדמות בתהליך המדיני בעקבות המגעים עם מנהיגי האזור.

בינתיים נמסר אתמול באורח רשמי ברבת עמון, כי בחודש הבא ייצא המלך חוסיין לביקור בברה"מ. ההזמנה לעריכת הביקור נמסרה שלשום לחוסיין בלונדון על-ידי יולי וורונצוב הסגן הראשון של שר החוץ הסובייטי שביקר במצרים, בירדן ובסוריה במקביל לסיור שערך שולץ באזור. חוסיין לא ביקר בברה"מ מאז מאי 1981. משקיפים בירדן טענו, כי ביקורו של המלך במוסקווה יתרום לחיזוק מעורבותה של ברה"מ כשותפה לתהליך השלום במזה"ת. כן נמסר מירדן, כי חוסיין עלול לחתום במהלך ביקורו במוסקווה על עסקת-הרכישה 40 מטוסי מיג־29 מהסובייטים. המיג־29 הוא מטוס קרב חדיש בעל תכונות דומות למטוסי האף־15 והאף־16 שבידי צה"ל. אם תתממש העיסקה היא תעלה כ־2 ביליארד דולאר שישולמו לסובייטים על-ידי סעודיה ונסיכויות המפרץ הפרסי.

אמצעי התקשורת המצריים הסבירו בינתיים שהנשיא מובארק לא שינה את עמדתו בעקבות שיחתו עם ג'ורג' שולץ בדבר הצורך בכינוס ועידה בין-לאומית בהשתתפות חמש החברות הקבועות במועצת הביטחון והצדדים הנוגעים לסיכסוך, לרבות אש"ף.

הנשיא אסאד, המבקר עתה בבולגריה, האשים שלשום את ישראל בהכשלת המאמצים לקידום התהליך המדיני במזה"ת בשל התנגדותה לרעיון כינוס ועידה בין-לאומית, מחשש שוועידה כזאת תסלול את הדרך לנסיגת ישראל מהשטחים. אסאד, שנאם בארוחת ערב שערך לכבודו נשיא בולגריה, התריע מפני השימוש שעלולה ישראל לעשות בנשק גרעיני במלחמתה נגד הערבים. הוא קרא לקהילייה הבין-לאומית לאלץ את ישראל לחתום על הסכמים למניעת הפצת נשק גרעיני ולאפשר לסוכנות האטום הבין-לאומית לפקח על הכורים הגרעיניים שבישראל.

(המשך מעמ' 1)

ג'ורג' שולץ הוא מעיין בהן.

בשיחות נפרדות בבתיהם של יצחק שמיר ושמעון פרס הסביר ריצ'רד מרפי כי המלך חוסיין ממתין לתגובות של מוסקווה ובינתיים ערב כרם יגבש את עמדתו.

שמחה זהירה בוול סטריט

(המשך מעמ' 1)

הפדראלי במסגרת המשא ומתן שקיים עם ראשי הקונגרס. „כל דבר אפשרי יונח על שולחן הדיונים", הוא אמר. „אנו נכנס למשא ומתן עם ראש פתוח, ונראה מה נצא משם".

אתמול הורה ריגן לקצץ בסכום של 23 ביליון דולאר את התקציב לשנה הבאה. קיצוצים אלה ייפגעו הן בתוכניות הפנטאגון והן בהקצבות למאבק במחלת האיידס.

בהתאם לחוק „גראם-רודמן" קיצוצים אוטומאטיים אלה לשנת הכספים 88, שהחלה ב־1 באוקטובר, אינם אלה זמניים ועשויים להתבטל בעקבות הסכם בין שתי המפלגות שיושג לפני ה־20 בנובמבר. עד למועד זה יופקדו הסכומים שיקוצצו בחשבונות חסומים.

סימני התאוששות הראשונים בסידני

שערי המניות באוסטרליה היו הראשונים שהראו סימני התאוששות אתמול, לאחר הפסדים של מיליארדים בשני ימי המכירות שקדמו לו. העליות הראשונות באו כתוצאה מביקושים של משקיעים וספקולנטים שניסו לחטוף מציאות, בעיקר במניות הכבדות שאיבדו כמחצית מערכן ביומיים האחרונים.

ברוקרים ציינו כי ההבטחות של ראש הממשלה בוב הוק ושר האוצר פול קיטינג כי הכלכלה האוסטרלית בריאה ביסודה סייעו בהרגעת הרוחות ובבלימת נפילת השערים. עם זאת, מחכים עדיין רוב המשקיעים להתייצבות השוק לפני חידוש השקעותיהם.

התאוששות בלונדון

גם בלונדון הייתה אתמול התאוששות של הבורסה ונרשמה עלייה של 112.8 נקודות. בכך נמחק כמעט כמחצית ההפסדים שהיו ביום ג'. הברוקרים בבורסה הלונדונית סיפרו כי שררה בה „אופטימיות זהירה", על אף שרבים סבורים שהספיק חלוף עדיין לאותן תנודות חריפות שהביאו למפולת.

(המשך מעמ' 1)

עדות לכך הפדיונות בקרנות הנאמנות שהגיעו להיקף של כ־50 מיליון שקלים.

במהלך המסחר היו נסיונות לבלימת הירידות שלא עלו יפה, אך היו גם עודפי ביקוש סימן לתיקון טכני שבדרך. בקורבי הבורסה אומרים כי עתה נוצרה רמה חדשה העשויה להוות בסיס למהלך עקבים רגיל כבר החל מן השבוע הבא.

הסיבוב ה־5 נדחה לבקשת קארפוב

סביליה, (עי"צ, רויטר-עיתיחים) – המשחק החמישי באליפות העולם בשחמט שנקבע לאתמול, נדחה לבקשת המגן על האליפות, אנטולי קארפוב. לכל אחד מן המתחרים זכות לשלושה פסקי-זמן במהלך התחרות, בעלת 24 הסיבובים.

המפולת

(המשך מעמ' 1)

קיינס בראה עד כמה רחוקה האקדמיה השוודית למדעים בדעותיה במדיניות אי ההתערבות שנוקטים מנהיגי ארה"ב ובריטניה ריגן ותאצ'ר.

בהתייחסו למתחולל בימים האחרונים בבורסה האמריקאית ייחס אתמול סולאו, תוך הדגישו כי הבורסה אינה תחום התמחותו, את המפולת ל„צירוף שני הגורמים של הגרעון במאזן התשלומים והגרעון בתקציב הפדראלי". לדבריו, צירוף זה „הציב את ארה"ב במצב שבו היא מימנה גאות צרכנית באמצעות הלוואה מזרים". הוא תיאר מצב זה כ„בור שאותו כרינו לעצמנו בשש-שבע השנים האחרונות" והביע דעתו שהיציאה ממנו תהיה תהליך ארוך שיימשך שנים אחדות.

להלן מתח סולאו ביקורת על התנגדותו של הנשיא ריגן להעלאת המיסים, במגמה להקל משהו על הגרעון התקציבי. „איני סבור שצפויה שואה כלשהי", הוא אמר, „אבל אני חושב שעל הציבור האמריקאי להבין שבשמונה או בעשר השנים הקרובות לא נהיה שרויים עוד באותו המצב שבו 'בכל יום ובכל דרך שהוא משתפר מצבנו והולך', כפי שהיה בעבר".

דבר DAVAR
מאוחד עם „לפרחב"

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון ברנעי

המו"ל - „דבר" בע"מ
נדפס ב„דפוס דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה תל-אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)

מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 296032

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה 3
טלפון 242203, מ 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111-2-3, מ 33106

למשפחה, לבית מעין צבי ול„יד טבנקין"
אבלים על מות
אשר מניב ז"ל
הנהג דייקן וידיד נאמן
סמינר גבעת חביבה
ומרכז תיעוד וחקר של השוה"צ

למשפחה ולקיבוץ מעין-צבי
אתכם באבלכם על מותו של
אשר מניב ז"ל
רעיה רטיג
האגף להסתדרות ותקשורת
הועד הפועל

במלאת שנה לפטירת חברנו
יהודה רם ז"ל
נעלה לקברו ביום א', ב' חשון תשמ"ח 25.10.87
בשעה 16.00
המשפחה
וקבוצת דגניה ב'

לחברינו אמסטרדמר רותי
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף מרכזי
ההנהלה והעובדים

לחברנו שלמה סגל
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער על פטירת חברתנו
ארנה טל
ההלויה היום, יום ה' 22.10.87 כ"ט תשרי תשמ"ח
בשעה 15.30 בגבעת ברנר.
המשפחה
ובית גבעת ברנר

לאורי טל ומשפחתו
ולבית גבעת ברנר
משתתפים בצערכם
במות
האם
עובדי „רוית"

בצער רב ובכאב, מודיעים על פטירת יקירנו
חיים צבי וינד ז"ל
מראשוני המושבה הרצליה
ההלויה תצא היום, יום חמישי כ"ט בתשרי תשמ"ח (22.10.87) בשעה 14.00 אחה"צ, מביתו בהרצליה רח' רופין 6, לבית העלמין בהרצליה, רח' פינסקר. אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.
מתאבלים:
אשתו טובה.
בנו וכלתו שלמה וורדה וינד, רמה"ש.
בתו וחתנו תמר וניסים בכור, ארה"ב
כלתו מלכה נדיב, הרצליה.
נכדיו: חיה יובל, מרדכי, נורית, רפאל ונועם.

דן בן אמוץ
שיחות עם משה קרוי

"תראה. אני עוסק בחוויה הגופנית של המתח הנפשי... ביקשתי מהקצין שיעצום את העיניים, ויאתר בגופו את המקום בו נמצא השטן. הוא אמר שהשטן הארור יושב בתוכו, באזור הבטן, בחזה: הוא מגיע עד הצוואר. זרועות השטן נמצאות בתוך זרועותיו. אמרתי לו: 'עכשיו בוא ניפטר מהשטן. תשרוף אותו בדמיונך'. ופתאום הוא התחיל לצעוק, 'הוא בוער! הוא בוער! הוא בוער! הוא נשרף!'"

חדשות של שבת 23.10

חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות

הרב לאו, רבה הראשי של נתניה השיא אתמול את בתו השלישית, בת ה־19, לבחיר ליבה – יחזקאל בן ה־20, בנו של הרב חיים שיינפלד. יותר מאלפיים קרואים – ביניהם נשיא המדינה חיים הרצוג (בתצלום) השתתפו בטקס הכלולות

הצבא המצרי מסייע לחלץ ישראלים שנתקעו באיזור סיני

מאת יוסי ליבוביץ ושמואל תגר, כתבי „דבר"

ממשלת מצרים ומפקדת הצבא המצרי באיזור סיני מסייעים לחילוץ עשרות ישראלים שנתקעו בתחילת השבוע באיזור סיני בשארם א־שייח ובמצרים.

אתמול הגיעו ראשוני הישראלים למעבר אל־עריש. אחרים הגיעו באוניות דרך תעלת סואץ. אלה הצליחו להגיע למעבר בכוחות עצמם לאחר שחולצו מאזור השטפונות על־ידי הצבא המצרי. בארץ שררה חרדה גדולה לגורל אלה שיצאו לאיזור סיני בחג הסוכות לאחר שהשטפונות בסיני גרפו עמם 50 ק"מ של כביש ומנעו את חזרתם ארצה.

שרגא אשל, כתב „ידיעות אחרונות", תושב נהריה, אשר חיפש את בנו רונן (27) ריכז את המודפסים אחר הנעדרים בשמם של הורים מודאגים רבים באזור הצפון.

מספר הכתב: „רונן נסע יחד עם חבר שלו בחופשה כדי לצלול ולטייל בסיני ובשארם־א־שייח. ביום שבת טילפן אלינו ממועדון הצלילה בראס־מוחמד ואמר: ,אני נצמד לקבוצה בת 12 צוללנים מישראל. חכו לי, אני מגיע ביום שלישי לאילת'.

„ביום ראשון ארעו השטפונות והודיעו שבמלונים נהרגו 20 תיירים. התחלנו לדאוג כי חשבנו שרונן היה בדרך לאילת. ניסיתי לברר אם הוא בין אלו שחולצו אותם והוא לא היה ברשימה. אז התברר שלמצרים אין רשימות נוספות של תיירים אשר שהו באזור שארם, אך עדיין לא חולצו.

„התחלנו להפעיל מערכת שלמה באילת, במשרד החוץ במסוף בטאבה, בשגרירות המצרית, אבל מי שעזר לנו במיוחד היו אנשי יחידות הקישור שמטפלות בפרים וקציני הכוח הרב־לאומי המצאים בקשר עם המצרים".

כעת מתברר, כי השטפונות בסיני הבריחו את התיירים למקומות מסתור גבוהים. הללו התקבצו בקבוצות, ביניהם ישראלים ומטיילים מצריים, וחיכו עד שיבואו כוחות הצלה לחלצם.

שלושה בשעת לילה מאוחרת התקשרו לביתו של שרגא אשל והודיעו: „בנך נמצא בריא ושלם בשארם־א־שייח".

אומר הכתב: „לפי חישובי הזמנים הייתי בטוח שהוא יצא לדרך ונתקע בשטפון. היה לו מזל שהוא נשאר בשארם".

חצי האי סיני סגור לכניסת ישראלים מאז שטפונות יום ראשון. עד כה פונו כל הישראלים ששהו באיזור בטיולים. בתחילת השבוע פונו מטיילים בעזרת בדווים נהגי ג'יפים מציר נביעות־טאבה, בעזרת הליקופטרים מגוש ווחיר ומעין־פורטגה, וכן על־ידי נסיעה ברכב דרך שארם א־שייח לקאהיר ומשם לרפיח. אתמול בבוקר יצאו כל מדריכי „נאות־הכיכר" לטיולי־ביקורת בסיני, ומנביעות שלחו מבריק כי הדרך פתוחה לרכב וניתן לבצע טיולים.

בבדיקה שערך כתב „דבר" באילת התברר, כי במסוף הגבול המצרי בטאבה לא ניצבים רכבי שירות להסעת מטיילים וכי אין אפשרות להיכנס לסיני ברכב רגיל. האוטובוסים המצריים, שנהגו להסיע את המטיילים לשארם א־שייח, אינם פועלים ורק ג'יפים צבאיים נעים בציר טאבה־נביעות. חלקים של הכביש נסתמו בחול ובאבנים כבדות.

אלפים בעצרת חטיבת הנגב – פלמ"ח בב"ש

מאת סופר „דבר" בנגב

מפגש לוחמים של ותיקי חטיבת הנגב – פלמ"ח נערך בבאר־שבע. עצרת חגיגית למרגלות אנדרטת חטיבת הנגב של הפלמ"ח בבאר־שבע חתמה אתמול יום גדוש של מפגשי לוחמים כרינשים מותיקי החטיבה במלחמת העצמאות. בעצרת השתתפו אלפים ובמשך היום ערכו הלוחמים הוותיקים סיורים באזורי הקרבות והמפקדים נפגשו עם תלמידים בבאר־שבע להרצאות על מורשת הקרב של החטיבה.

כנס ותיקי חטיבת הנגב נערך ביום שחרור באר־שבע ובמלאות 40 שנה לשחרור העיר על ידי חטיבת לוחמי הנגב. מרכז החטיבה, שאירגן את הכנס, יערוך השנה עוד כנסים חטיבתיים דומים, במסגרת חגיגות 40 שנה עצמאות ישראל. ותיקי החטיבה הגיעו ב־15 אוטובוסים ובמאות מכוניות פרטיות ואחרי סיור באזורי הקרבות התקבלו לרגלי אנדרטת החטיבה בבאר־שבע.

בשעת ערב התכנסו לוחמי תש"ח למרגלות אנדרטת חטיבת הנגב יחד עם אלפי תושבי האזור ובני־נוער לעצרת סיכום. מפקד החטיבה דאז נחום שריג אמר: „היה לנו חזון, שהנגב יהיה בתחום מדינת ישראל העצמאית ורצינו לתקן את החלטת האו"ם, כך שגם באר־שבע תיכלל בשטח זה. היום היא בירת הנגב". שריג הזמין לבמה את מפקדי הגדודים של החטיבה במלחמת השחרור ואלה, על אף מיגבלות הגיל, עלו בצעדים מאוששים.

מפקדי הגדודים היו משה נצר, חיים בר־לב, יוחנן זריז, ישראל כרמי, יוסף יריב, עוזי נרקיס, ישקה שדמי, ואורי בר־און. הם מסרו את דגל החטיבה למשמרת בידי ראש עיריית באר־שבע משה זילברמן.

המפקד, נחום שריג, אמר: „בעוד עשר שנים, נבוא שוב להפקיד את דגל החטיבה בידי ראש העיר שתגדל עד אז מ־115,000 תושבים ל־300,000, וזו התחייבות של ראש העיר". זילברמן השיב על הברכות ואמר שהנגב היום הוא המקום היחיד בישראל שניתן להתיישב בו וקרא לעשות כן.

אתמול בכנסת

שלמה גינוסר וטובה צימוקי

זעם על הטלוויזיה מימין ומשמאל תוקם ועדה לבדיקת מצב הרשות

אמוראי בדיון על הבורסה: לפעמים עדיף להיות פרובינציה

שר החינוך יצחק נבון קרא אתמול לנהל מו"מ עם עובדי רשות השידור, לא להחרימם ולהמנע ממאבק יוקרה. בהשיבו לשש הצעות לסדר יום בנושא השביתה בטלוויזיה, הסתפק נבון בנאום קצר ביותר שאיכזב והתמיה רבים מהנוכחים. נבון הוסיף, כי אין ספק שהרשות נזקקת לטלטלה עזה ולבדק בית יסודי.

„יותר מדי תקלות התרחשו במשך השנים ויש סבך ופקעת הנובעות ממבנה ארגוני לקוי". דבריו של נבון לפיהם הליכוד סיכל את כינוס הועד המנהל של הרשות, גררו חילופי דברים קשים בינו לבין ספסלי הליכוד.

לדברי נבון, הפתרון הרצוי צריך להיות בכיוון של העלאת השכר לעובדים, תוך נקיטת צעדי יעול וחסכון. בהתייחסו להצעה לסגור את הטלוויזיה אמר נבון, כי זוהי אחת האפשרויות אך הוא מקווה שהסכסוך ייפתר בדרכים אחרות. הוא ביקר את חברי הכנסת שנאנחו אנחת רווחה בשל דממת השידורים.

הדיון על השביתה ברשות השידור הוציא לכמה מחברי כנסת את השדים מהבקבוק. היו חברי כנסת מן הימין והמפלגות הדתיות ששבו ונזכרו כי הטלוויזיה נשלטת בידי שמאלנים אנטי־דתיים. „הטלוויזיה נולדה בחטא", אף הוסיף ח"כ אברהם ורדיגר ממורשה. הם האשימו את הטלוויזיה בשיקולים אנטי־ציוניים ואנטי לאומיים.

יאיר צבן ממפ"ם תבע משר האוצר להסיר את הווטו על ניהול מו"מ עם השובתים והזהיר מפני נזקים הכרוכים בהפסקה ממושכת של השידורים למערכת הדמוקרטית. הוא תבע משר האוצר להסיר את הווטו לניהול מו"מ עם השובתים וקרא לו להגיע איתם להסדר.

וירשובסקי: השביתה – צעד פוליטי מכוון

ח"כ וירשובסקי מר"צ העלה בפני שר החינוך רעיון לקיים בוררות מוסכמת בין עובדים רשות השידור השובתים והנהלה. ח"כ וירשובסקי התריע כנגד הכוונות לסגור את הרשות והביע חשש שזהו צעד פוליטי מכוון של המפלגות הגדולות המבקשות לאמץ לעצמן אמצעי תקשורת נאמנים לדעותיהן ולהחליש את עצמאות הביטוי הקיימת כיום.

ח"כ עובדיה עלי ניצל את ההזדמנות ומתח ביקורת על תוכן השידורים, אשר בחלקם אינם משקפים... את מכלול הדעות הפוליטיות.

ח"כ גרשון שפט מהתחיה אמר, כי זהו ממשלת הפקר שמפקידה דברים חשובים כמו ההתיישבות ועתה רשות השידור שהיא „שידרת רעיון". לדבריו, המצב בטלוויזיה מעולם לא היה כה רע.

ח"כ דנינו: יותר טוב בלי טלוויזיה

ח"כ דנינו מהמפד"ל כינה את שביתות העובדים ברשות השידור „דתית" הגורמת נזק רב לקופת הציבור. עם זאת, הוא ראה לנכון לציין שהציבור בכללו נהנה מהשקט השלווה השוררים נוכח „העדר השידורים המרגיזים והמוגעים להם הורגלנו".

הח"כ הרב מנחם פרוש השתומם כיצד קבוצה שמאלנית קיצונית אנטי דתית, מצליחה לקבוע את כיוון ורוח השידורים ברדיו ובטלוויזיה, עם שנאה לדת והסתה נגדה.

ביוזמת מ"מ יו"ר הנהלת הקואליציה ח"כ חיים קופמן, התכנסה קודם לדיון הנהלת הקואליציה, לדיון שיוחד לשביתת העיתונאים ברשות השידור.

בישיבה הוחלט, כי הנהלת הקואליציה תיזום הקמת ועדה ממשלתית מקצועית, המורכבת מנציגי משרד האוצר ומשרד החינוך, לבדיקת המצב ברשות השידור לרבות מבנה השורות, השכר ומצבת כח אדם.

עדי אמוראי: לפעמים מוטב להיות פרובינציה

סגן שר האוצר עדי אמוראי אמר, כי הבורסה הישראלית, שלא כמו בורסות אחרות במערב, אינה משולבת במסחר במניות כמו במרכזים פיננסיים אחרים בעולם. „העובדה שאנו מהווים פרובינציה משחקת הפעם לטובתנו. גם העובדה שבשנים האחרונות לא היו תושבי חוץ שגרים בחו"ל מרבים להשקיע בבורסה הישראלית, גם היא פועלת לטובתנו. כך שמבחינה ריאלית לא היתה סיבה להשפעה". אמוראי שענה לשאילתא בע"פ של ח"כ דן תיכון מהליכוד, בנושא זה, הוסיף, כי לגבי ההשפעות האחרות של מה שקורה בכלכלה העולמית על המשק הישראלי עוד מוקדם להביע דעה.

רבין: הלביא מת – זהו משפט

„הלביא מת" – חזר אתמול שר הבטחון יצחק רבין והודיע כתשובה לשאילתא של ח"כ שמעון בן־שלמה משי"ס.

רבין הוסיף, כי אם הנהלת התעשיה האווירית לא תצליח בצורה כזו או אחרת להגיע לפרישה מסודרת או להביא לידי כך שהעובדים לא יכללו בסכומים המוקצים ומיועדים ללביא שיסתיימו בסוף חודש מרס 1988, זאת תהיה בעיה של התעשיה האווירית. מערכת הבטחון, הצהיר רבין, לא תתן אגורה שחוקה.

החלטת בג"צ בנושא לחסינותו של ח"כ מיעארי

הכנסת הסירה ברוב קולות קטן הצעות לסדר יום של ח"כ מיכאל איתן (ליכוד) וגאולה כהן (תחיה) שעסקו בהחלטת בג"צ באשר לחסינותו של ח"כ מוחמד מיעארי מהרשימה המתקדמת. יו"ר הכנסת שלמה הלל, כמי שממונה על בצוע חוק החסינות הוא שהשיב למציעים עליהם נמנה גם ח"כ מוחמד מיעארי.

הלל הסביר, כי החלטת בג"צ אינה מחייבת את הכנסת במובן הצר של המלה שכן הכנסת החליטה לצמצם את זכויותיו של מיעארי בכך שהורתה למשטרה לאפשר חיפוש בביתו. החלטת הבג"צ, הסביר הלל, מחייבת את הרשות המבצעת שכן זה הורה לה שלא לנהוג בח"כ מיעארי כמי שנשללו ממנו זכויותיו וחסינותו. „מבחינת עניין ספציפי זה, שעליו היתה העתירה, החלטת בג"צ הינה סוף פסוק".

יחד עם זאת, אמר הלל שהחלטת בג"צ מחייבת הרבה מחשבה לגבי חקיקה ותיקון תקנות הנוגעות בשורשי יסוד של החסינות.

הוא הציע לקיים דיון בוועדת הכנסת כדי שתבדוק את הטעון תיקון בחקיקה, אך כאמור הצעתו הוסרה.

ח"כ גאולה כהן מהתחיה אמרה, כי לא ניתן היה למצוא צדק רב בהחלטת בג"צ בעניין חסינות מוחמד מיעארי. לדבריה, אין לסבול מצב בו חוק החסינות יאפשר למחוקק לעבור על חוקים שהוא מחוקק בעצמו. בגלל הסיבות הבטחוניות המיוחדות של ישראל יש להגביל את חסינות הח"כים בכל הקשור למפגשים עם אש"ף, הכרזה והסתה.

היא הביעה תמיכה בעמדתו של השופט העליון מנחם אילון שטען, כי אין בסמכות בג"צ להתערב בהליכי הכנסת, כל זמן שההליכים הטכניים היו תקינים.

ח"כ מיכאל איתן מהליכוד סבור שאם, כי אין זה סוד שהחלטת הבג"צ בעניין מיעארי אינה נראית בעיניו, הרי שהוא מכבדה שכן לבג"צ יש סמכות לפרש החוק. לדבריו, השאלה של עליונות הרשות השופטת לגבי פירוש החוק צריכה להיות דווקא כשנדמה שההחלטה שגויה.

ח"כ מוחמד מיעארי שהעלה הצעה נגדית אמר, כי פסק הדין ראוי לעיון מעמיק בגלל השלכותיו העקרוניות לגבי עבודת הכנסת.

לדבריו, לשלילת חסינותו לא היה כל בסיס עובדתי. הלקח האמיתי של החלטת הבג"צ צריך להיות שמירת החוק וכבוד זכויות שני העמים.

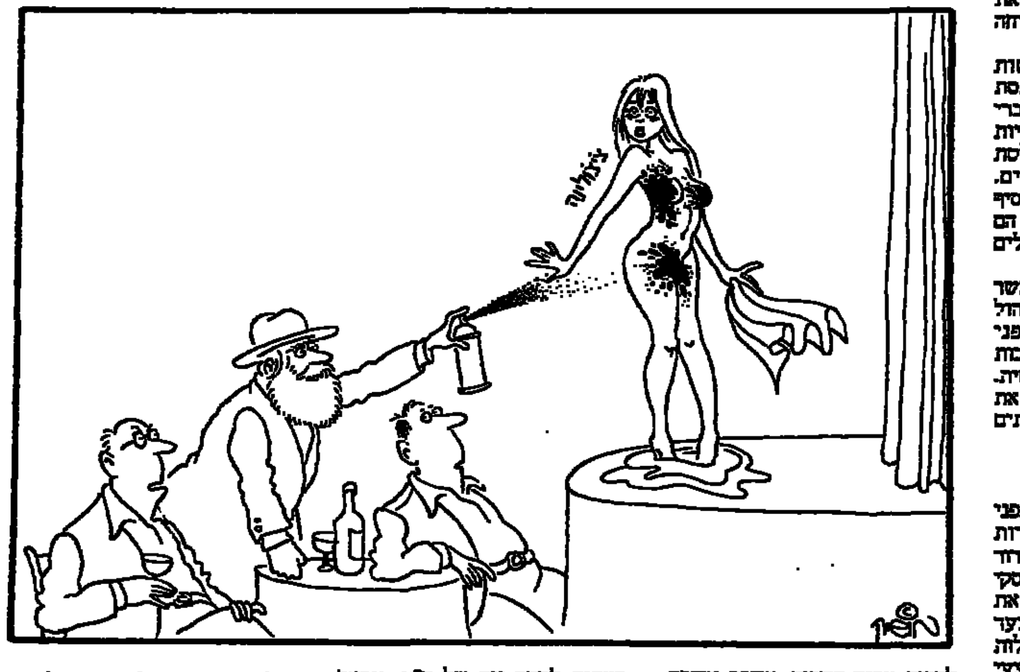

מאסר עולם לרוצחי מצרי, פארס ובוכריס ● חבה השתולל והוצא

מאת אריאל בקעמי, כתב „דבר"

שניים מרוצחי זאפר אלמצרי, גאמיל פארס ואלברט בוכריס נידונו אתמול למאסר עולם בבית הדין הצבאי בשכם. באולם נכח גם ניסים חבה, אביו של הילד רמי חבה שנרצח באלון מורה. משמשמע את גזר הדין התפרץ כלפי השופטים וזעק: „למה אתם משחקים איתם, למה אתם לא נותנים להם מוות".

שני הרוצחים שנדונו למאסר עולם הם מועייד סאמאד ואחמד אבו־סעוד, השייכים לחזית העממית של ג'ורג' חבש. השניים נמנו עם החוליה שפעלה במקצועיות רבה ורצחו את ראש עיריית שכם זאפר אל־מצרי בפתח בניין העיריה, את איש משמר הגבול רס"ר גאמיל פארס ואורח עובד צה"ל, אלברט בוכריס מעפולה שעסקו בקניות במרכז שכם.

כמו־כן הורשעו אנשי החוליה גם בנסיון לרצוח את חיים תבעמי חבר מושב משואה וכן את אורי עובד בג'נין. כמו־כן הורשעו אנשי החוליה, כי ניסו לרצוח את ראש עיריית ג'נין עבדאללה לאחלוח ופצעו את בן דודו. במהלך הדיון אתמול התברר, כי מפקד החוליה איברהים זאייד ראעי, כבר נידון ל־7 שנות מאסר על מעורבותו ברצח החייל משה תמם. משפטו על מעורבותו בפשעי הרצח בשכם יתנהל בקרוב.

אב בית הדין סגן אלוף יהושע לוי קרא גזר הדין ואמר כי שופט המיעוט מבין שלושת השופטים קבע, כי יש לגזור עונש מוות על הנאשמים ואולם שופטי הרוב קיבלו את טענת התובע סרן רונן קפץ, כי אומנם חומרת האשמות מחייבת עונש מוות, אך יש להימנע מלהטיל עונש זה ולהסתפק במאסר עולם, כמוצא להשלכות שאינן משפטיות וקשורות בעונש מוות.

יש לציין, כי גם במשפט הרצח של החייל דוד מנוס דרש שופט המיעוט להטיל עונש מוות על רוצחי החייל ואולם שני השופטים האחרים גזרו להם מאסר עולם.

עם ישמע גזר הדין התפרץ אביו של הילד רמי חבה כלפי השופטים ולא נענה לבקשת אב בית הדין להרגע. הוא הוצא החוצה בידי אנשי משמר הגבול ועם צאת הרוצחים את בית המשפט התפרץ לעברם בגידופים ויריקות וצעק להטיל עליהם עונש מוות.

בהתאם להחלטת הממשלה:

האונ' העברית תגבה 2156 ש"ח שכר־לימוד

מאת יעל פישביין, כתבת „דבר" לענייני חינוך

האוניברסיטה העברית החליטה אתמול על החלטתה להיענות לפניית יו"ר הוועדה לתכנון ולתקצוב שליד המועצה להשכלה גבוהה וקבעה שכ"ל לשנת תשמ"ח העומד על 2156 ש"ח במחירי יולי 87 כפי שקבעה הממשלה.

עד כה הודיעו ארבע אוניברסיטאות: חיפה, ירושלים, באר־שבע והטכניון על גביית שכ"ל בהתאם להחלטת ממשלה. אוניברסיטאות ת"א ובר־אילן עדיין משהות הודעתן.

שכה"ל השנה נמוך בכ־160 דולר מזה של השנה שעברה. אולם האוניברסיטאות הסכימו לקבלו לאחר ששר האוצר משה ניסים הסכים להוסיף 4.5 מיליון דולר לתקציב ההשכלה הגבוהה ולכן המליץ יו"ר הוועדה לתכנון ולתקצוב, פרופ' יעקב זיו לגבות שכ"ל לפי החלטת הממשלה.

האוניברסיטאות נתונות עדיין בקשיים תקציביים הפוגעים באפשרויות המחקר והכנת צוות חוקרים לשנות ה־90. תוכנית ההבראה לארבע שנים הכוללת הוספת 17 מיליון דולר עדיין לא אושרה ע"י הממשלה.

האוניברסיטה העברית הודיעה, כי עדיין לא ברור אם תוכל לאזן את תקציבה לשנת הלימודים הקרובה. ביום ג' הקרוב יתכנס הוועד המנהל כדי להחליט אם לאפשר פתיחת שנת לימודים כסידרה.

חריש מבקש בבג"ץ ביטול החלטת ביה"ד הרבני לעכב את נקש

מאת טובה צימוקי, כתבת „דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, עתר אתמול לבג"ץ בתביעה לביטול החלטת בית הדין הרבני לעכב את יציאתו של ויליאם נקש מהארץ.

היועץ המשפטי מבקש מבג"ץ להצהיר שצו עיכוב היציאה מן הארץ שהוציא בית הדין הרבני בירושלים בעניינו של ויליאם נקש, אינו תקף ואינו יכול למנוע את ביצוע צו ההסגרה.

הוא טוען שצו עיכוב היציאה ניתן בחוסר סמכות. צו ההסגרה גובר לטענת חריש, על החלטתו של בית הדין הרבני ומאפשר להסגיר את ויליאם נקש בהקדם לצרפת.

חריש שולל בעתירתו את החשש שעמד בפני בית הדין הרבני בעניין עגינותה של רינה נקש. הוא אומר, כי כלל לא קיים חשש כזה כיוון שמקום הימצאו של נקש לאחר שיוסגר ידוע. היועץ חריש מוסיף כי בג"ץ התייחס לחשש זה ופסק, כי אין זו סיבה לעיכוב ביצוע ההסגרה.

העתירה מכוונת נגד בית הדין הרבני, ויליאם נקש וכנגד אשתו רינה. יצוין, כי העתירה הוגשה למרות החלטת בית הדין הרבני מאתמול לקצר את תוקף צו עיכוב היציאה מן הארץ עד ה־1 בנובמבר.

אתמול בבוקר התקיים דיון בנושא בלשכת היועץ המשפטי לממשלה וכאמור הוחלט שלא להמתין עד לפסיקת בית הדין הרבני ב־17 בנובמבר ולהגיש את העתירה לבג"ץ.

טרם הוחלט מועד הדיון בעתירה. זה יקבע, ככל הנראה כדי להשיב על הטענות שהועלו בעתירה.

צעדת „לאמהות יש אומץ לעשות שלום" – בשבת בחיפה

מאת אריאלה ראובני, כתבת דבר

תחת הסיסמה „לאמהות יש אומץ לעשות שלום" תיערך בשבת בחיפה צעדת נשים שתפתח את אירועי 40 שנה למדינה של נעמ"ת.

בצעדה ישתתפו כ־5000 נשים יהודיות, ערביות ודרוזיות שיצעדו לאורך מסלול של תשעה ק"מ מאוניברסיטת חיפה דרך פארק הכרמל ל„גן האם". אל הצועדות יצטרפו מזכ"ל נעמ"ת מאשה לובלסקי, ראש עיריית חיפה אריה גוראל, מזכיר מפ"ח משה ורטמן, שרים, חברי כנסת ואחרים.

בתום הצעדה ייערך הפנינג וחלוקת תעודות למסיימות.

הוועדה שתקבע פיצוי לגימלאים – מתכנסת

מאת חיים ביאור, כתב „דבר" לענייני עבודה

ועדה משותפת להסתדרות ולממשלה האמורה לקבוע את גובה הפיצוי לכ־50 אלף גמלאים שפרשו משירות המדינה ומהרשויות המקומיות, תחל היום בעבודתה.

בראש הוועדה עומדים אפרים דילוני, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות ודוד מלינוביץ מנציבות שירות המדינה.

הוועדה מונתה מכוח הסכם השכר האחרון שנחתם בשירות הציבורי ולא נקבע מועד לסיום עבודתה. יצוין, שהגמלאים כבר קיבלו מקדמות בשיעור של 5 עד 10 אחוזים על חשבון הפיצוי שישולם להם.

אהרון הנדלמן, נציג הסתדרות עובדי המדינה בוועדה, הודיע כי לא יסכים ל„משיכת" דיוניה של הוועדה בעבר לחודש ימים. הוא הביע חשש שבצמרת ההסתדרות והאוצר גם יחד מעוניינים לסחוב את עבודת הוועדה עד למועד סבוב הבחירות.

הנדלמן הכין נתונים שלפיהם השחיקה בגמלאות של הפורשים משירות המדינה והרשויות המקומיות מגיעה לא ל־26.7 אחוז כפי שמצא האוצר, אלא נעה בשיעור שבין 35 ל־47 אחוז. לדבריו, השחיקה בולטת בקרב אוכלוסיית הגמלאים שפרשו מהעבודה בין השנים 1974 ל־1986.

הודעה

על פרסום תיקון לתשקיף של

זמיר – קרן נאמנות שפורסם ביום 29.6.87

להלן התיקון לתשקיף:

בכל יום בו יתקיים מסחר בניירות־ערך בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב, יוכל מנהל הקרן לאפשר לציבור – לאחר סיכום עודפי הביקוש וההיצע ליחידות הקרן – להגיש בקשות לרכישת יחידות בקרן עד לגובה עודף ההיצע, או לחילופין – להודיע על פדיון יחידות עד לגובה עודף הביקוש בקרן.

ההוראות הנ"ל תתקבלנה משעה 12.00 ועד 12.45 בכל סניפי בנק אמריקאי ישראלי בע"מ, בנק הפועלים בע"מ ואצל מנהל הקרן.

מנהל הקרן יהיה רשאי לשנות את שעות קבלת ההוראות הנ"ל וכן לקבוע מינימום ומקסימום לסכומי ההוראות.

במקרה וסכום הבקשות לרכישה יעלה על עודף ההיצע ביחידות הקרן, או לחילופין – סכום בקשות הפדיון יעלה על עודף הביקוש, יבצע מנהל הקרן הקצאה בהתאם לקדימות קבלת ההוראה על בסיס „כל הקודם זוכה".

עותק מהתיקון ומהיתר הרשות לניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות. עותקים מתשקיף הקרן ומהנוסח המלא לתיקון ניתן להשיג בכל סניפי בנק אמריקאי ישראלי בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות בקרן הנ"ל.

מנהל הקרן: להק ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ.
נאמן: חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ.

להק - ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

חדשות סוף שבוע

■ אסי דיין: דיינסטי שלא תראה ■ דן בן אמוץ עם משה
קרוי ■ וולסטריט, היום בו נפלו השמיים: יקיר פלסנר
היה שם ■ עזרא סדן, שאול אברון ■ יעקב אחימאיר על
הסטודנט של שולץ ■ יהודה ליטני, אילן כפיר ■ רוטבליט
מחזק את ידי השובתים ברשות השידור ■ נהרגה בדרך
למכולת, מאת צבי גילת ■ עדנה שבתאי עם נועה אשכול
■ סיפור של דודו גבע ■ ב. מיכאל, 800 ק"מ על פז'ו 405.
מבחן דרכים ■ איל חלפון במסע הבחירות של מאיר
אריאל ■ אמנון לוי: דינר אצל ספינקא ■ בן 33 שווה 54
מיליון דולר, מאת אלעזר לוין ■ אורי מילשטיין על נחום
גולדמן ■ אביגדור פלדמן על החיים ועל המוות ■ חודש
במדור אוכל: קורס מנות אחרונות של ישראל אהרוני

מעריב-עכשיו

קרא מחר במעריב יום ו':

מעריב שבת:
ההתמוטטות בניו־יורק. ● רן דגוני (ניו־יורק) ועמרה ישעיהו־לוית (וושינגטון) ● מה הביא שולץ לשמיר – יוסף חריף ● ולאדימיר סלפק – שיחה במוסקבה – אברהם תירוש ● ג'ורג'יה דוזף אוטובוס בלי גלגלים – חנוך ברטוב.

מעריב סופשבוע:
מציצים ללשכה של רבין. צבילי עוזב – מיכל קפרא ● סוד הקסם של ארמנד האמר – טל בשן ● המשיח יבוא בספטמבר. תמונה קודרת ע"פ ספר „הזוהר" – יעל פרסלמר

מעריב כלכלה:
יום שני השחור – המפולת בבורסות – עודד שורר (וושינגטון), אמנון אברמוביץ (לונדון), טל שוקר (פאריס), יואב יצחק ושירות מעריב.

מעריב קריה:
בית המרקחות הפך לסופרמרקט – תמר זילברג.

מעריב בנא:
דליה רביקוביץ: אידה במסיבת התה המשובעת ● תלמה אדמון – הערוץ השני בטלוויזיה.

מעריב ספרות:
ראיון עם אהרן מגד – ענת לויט.

● אפרים סידון – דעות ● יהונתן גפן – קונטיק נגד אריק ● רמי מן – שנה לממשלת שמיר ● מיכל קפרא – אדגמנה לדוד המלך ● בילי מוסקונה־לרמן – מסע להרסינקי ● יגאל לב – פנטאזו ● דו"ש – שלישיות באוויר ● נורית ברצקי – יואב תלמי, שטה פרטי.

אידה נודל

ארמנד האמר

יואב תלמי

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

ירידות שערים תלולות במניות ושיפור קל באוירה

עליות בשיעור 2% בבנקאיות עקב התחזקות הדולר והחשש לפ ★ פדיונות גדולים בקרנות המתמחות במניות ★ נסיון ל הירידות מצד קרנות בל"ל־פיא ★ ירידות חדות בכל המניות החופשיות ★ תקוות להתייצבות ותיקון טכני קל ★ נפח כספי נאה במניות רבות ★ מדד המניות החופשיות ביומיים כ־14% ויותר ★ שחיקת השערים במניות המש כ־20% ויותר

מאת שמואל רוזנבלום

ירידות השערים במרבית ני"ע נמשכו במלוא עוצמתן תוך נפח כספי נאה ושיפור קל ביותר באוירה הבורסאית. לאכזבת המקורבים לא נבלמו ירידות השערים בבורסה התל־אביבית לאחר יום אחד לאחר התייצבות הבורסה האמריקאית שלשום. קרנות הנאמנות שקיבלו פדיונות כספיים גדולים נאלצו מעט במהלך פתיחת המסחר במשתנים והחלו למכור סחורה שגרמה לירידות שערים תלולות במשתנים. הגוף הבולט אתמול בבורסה בקליטת ההצעים היו קרנות לאומי פיא שבלטו בגישתם הזהירה בקשת מניות רחבה. גורמי שוק אחרים שמרו על פרופיל יחסית נמוך, להוציא את בטוחה מקונצרן כלל שרכשה אף היא מניות רבות. פרשנים שונים בשוק ההון התבטאו באחרונה באופטימיות מסויגת לגבי סיכויי התייצבות בבורסה. מנגד נשמעו תוך שחורות מקרב הפוליטיקאים שורעו מבוכה לא מעטה. נפח ההצעים במניות רבות לימד על קיטון בולט בגל המכירות בהשוואה ליום הבהלה הקודם. במספר ני"ע קליליים שירדו באורח חד שלשום הופיעו ביקושים על בסיס טכני והביאו לעליות שערים קלות. המניות הבנקאיות שירדו שלשום כ־3.5% לערך עלו אתמול כ־2% בממוצע תוך ביקושים נאים המיוחסים כנראה להתחזקות הדולר בשווקים העולמיים שלשום. מדד המניות החופשיות נסוג בימים האחרונים בשיעור חד, במניות כבדות רבות כמבע, ים המלח, פולגת, הבינלאומי, ורבות נוספות נרשמה שחיקה של למעלה מ־20% בעת האחרונה. אתמול נמצאו פרשנים מעטים שהעזו להעריך כי נוצר בסיס אטרקטיבי טכני חיובי בבורסה, כאמור היו אלו פרשנים מעטים שהעזו להעריך כי נוצר בסיס אטרקטיבי טכני חיובי בבורסה.

כאמור היו אלו פרשנים מעטים בשלב זה. בקרב הציבור הגלוי אתמול שמועות על אפשרות ביצוע פיחות במשק, שמועות אלה שהוכחשו נמרצות ע"י האוצר ובנק ישראל הביאו לעליה קלה בשערו של הדולר השחור. שמועות בשוק השחור מתעוררות תמיד בזמני מבוכה כללית במשק. מפיצי שמועות הפיחות התבססו בנימוקיהם לביצוע הפיחות בעובדה שפיקדונות שקליים רבים יתפנו בזמן הפיחות בשקלים. בשלב זה לא נראה שיתבצע פיחות מבלי שתוגש תוכנית כלכלית מגובשת לשנה הקרובה. ירידות שערים חריפות פקדו כאמור ני"ע רבים ופסחו רק על מניות בודדות יחסית, מבין ירידות השערים הבולטות ניתן לציין את פ־בי 5.9%-, פיתוח משכנתאות 11.1% -, משכן 4.4%-, אפריקה 12%-, גבים 1 13.4%-, דלתא גליל 11.5%-, פולגת 1.5%- , כלל 50 14.3%-, דובק 7.8% -. במניות הקלילות נרשמו תנודות חדות ביותר.

המסחר במשתנים - ירידות תלולות המטורנות ליצוב -5.81%

ירידות תלולות בנפח כספי גדול נרשמו אתמול במהלך המסחר בזירת המשתנים. סיבוב המסחר הראשון אופיין בתחילתו בעליות שערים של כאחוז וחצי תוך נסיון מצד בל"ל פיא לייצב את השוק. נסיון זה נכשל עקב מכירות גדולות מצד קרנות אחרות, שבהן היקף הפדיונות היה גבוה יחסית דבר שהביא ללחץ מצד קרנות אלה על המסחר. נוצר לפיכך מצב מעניין שבו רוכשי מניות כבינלאומי הסנה וכלל החל הפסידו 10% בתוך פחות משעת מסחר, מבלי יכולת להגן על השקעתם לנוכח מאסת ההצעים שגברה. ני"ע רבים במסגרת המשתנים שנרשמו אתמול כמוכרים בלבד ירדו 9% נוספים. סיכום כללי מלמד, כי במניות משתנים רבות כמבע, כלל תעשיות, אזורים ותוספות הגיע שיעור השחיקה המצטבר ביומיים האחרונים לכ־21% לערך. סיכום של החודש האחרון מגלה נתון מעניין עוד יותר, במהלך התקופה האחרונה בשוק מרבית מניות המשתנים בשיעור של 25% ועד 32% לערך. שחיקה חזקה זו במניות המהוות את חוט השדרה הבורסאי מלמדת ברורות על המצב העגום אליו נקלעה הבורסה שלנו.

לקראת אמצע סיבוב המסחר השני הורגש באווירת המסחר תוך נכונות גדולה עוד יותר קניות דבר שמיתן בני"ע רבים כים המלח פס ונוספות את שיעור הירידה הכללי. מחזורי בולטים נקשרו במניות נייר חדרה 242 ע.נ., כלל 10 69600 ע.נ., כלל תעשיות 312000 ע.נ., פיננה 3334 ע.נ., ים המלח כ־19000 ע.נ., פפ כ־65000 ע.נ. במסחר בשעות הצהריים נרשמו ההצעים ולחלק מהמניות כבינלאומי, אחרי תוספות נרשמו עודפי ביקוש בינוניים. בלימת בשלב המסחר הרב צדדי סימנה ברורות על לייצב את הבורסה מתוך תקוות שמפולת השערי בסיכום המסחר נרשמו עליות קלות בחלק שנשחקו חזרות הבוקר. ביתר המניות בהן הופי הורגשה קליטה מאטית ומהירה תוך נכונות לרכוש סחורה.

מדד המניות החופשיות (ללא הבנקאיות) עמד שלשום על כ־125 וירד אתמול לרמה ביותר בתקופה האחרונה מתחת לקו 120. סכנא השונים איבדו בימים האחרונים את הצפון התמיכה המסורתית בשוק נשברו לחלוטין, ת סכבי גרידא נדון לכישלון צורב. אנשי קונ הביעו שלשום דעתם כי במדד של 115 או מ "שווה" שוק המניות כניסה מחודשת. בקרנות פרופורציית המניות היתה נמוכה ולפיכך קניות הנוכחיות נראות כסבירות לחלוטין. האינ הכלכליים בשלב זה עדיין יציבים, כמות הכו גדולה ביותר. צפויה ירידה בקרוב בפיקדונות ה לא נתפלא לאור הנתונים הכלליים אם תיקון ט בקרוב ויסמל מגמת יציבות. הכל תלוי כמובן חיצוניים בבאה"ב.

במוקד הסודיות בבורסה עמדו אתמול שנ כלכליים, השר גד יעקבי וח"כ דן תיכון. שני אלה מתגרבים ללא הפוגה בטעם להסביר התקשורת את חששותיהם כהמתרחש במשק ה הכל שלא השכילו לשתוק דווקא כשמעיתתיהם הכלכליים מגלים דאגה ואיפוק תוך נסיונות לה האווירה, יעקבי ותיכון לא היו אהודים במיוח בקרב פעילי הבורסה.

קרנות הנאמנות - ירידות ופדיונות

פדיונות כספיים גדולים יחסית נמשכו גם בקרנות הנאמנות. שלשום עמד נפח הפדיון מליון ש"ח ואתמול עפ"י סיכומים חלקיים ה מעט קטן יותר. במערכות הבנקאיות התקשו חששו) לתת מספרים מדוייקים אודות היקף ה בקרנות נאמנות מסוימות הוחלו אתמול להיוות קלות מבחינת מגבות המניות. פדיונות הקטינו את החלק הנזיל ויצרו בעיות ביכולת לתמרן באורח נח אל מול ההצעים הגדולי קרנות עימם שוחחנו אתמול העריכו כי כבר הי התייצבות תוך אפשרות לתיקון טכני, לדעת וידסם תיקון טכני בימים הקרובים הוא יהיה שכן נכונות המכירה ובמחירי השפל הנוכחיי בשלב ראשון להיות קטנה יחסית. אתמול נ לאור הפעילות במסחר כי קרנות הנאמנות מקונצרן כלל, המצויות בפרופורציית החזקו החלו לרכוש סחורה, ההקפים נרחבים יחסי הבית. ירידות השערים החדות בקרנות הנאמ האחרונים מוחקו חלק ניכר מסך תשואות הקרנו השנה. נראה שבשלב זה קרנות גדולים של קרנות עוסקים לאור שחיקת השערים בבורסה להגד את תיק המניות שלהן. קרנות סולידיות אלו לספג סכומי כסף גדולים מפדיון הבנקאיות עפ"י מהלך המסחר אתמול נראה שוב שקרנו פיא הגדילו את שיעור ההחזקה במניות כבדו תוך פעילות אקטיבית מתונה.

* הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה
אב	5367.45	5293.50	דולב	245.71	239.85	לפיד	1856.55	1842.75	עצת	
אביקה	468.7	466.45	דורון	1544.22	1516.67	[illegible]	—	—	עפרוני	482.84
אגוז	253.63	252.08	דותן	264.74	259.64	[illegible]	—	—	ערמון	155.31
אייר	1684.64	1673.05	דליה	585.61	576.01	[illegible]	—	—	פיא	1646.13
אדום	2422.51	2406.10	דרור	540.12	534.05	[illegible]	—	—	[illegible]	554.66
אפיד	1989.17	1975.96	דקל	394.21	391.64	[illegible]	—	—	[illegible]	478.79
אור	431.4	427.90	הדס	—	—	מזל	402.17	399.71	צוק	—
אורין	142.49	141.53	הדר	543.87	535.04	מור	—	—	צמיד	1083.24
אורלי	282.28	280.20	הבית	—	—	מורן	887.00	878.76	צבעונית	535.05
אורן	788.87	783.69	זוהר	105.50	103.94	[illegible]	25704.88	25305.53	צברית	1860.74
אייל	—	—	זיו	130.52	128.62	[illegible]	—	—	קלע	2266.31
איתם	3424.48	3305.51	זמיר	484.63	481.28	[illegible]	—	—	קשת	101.35
איתן	754.18	748.70	חוחית	160.58	159.29	מעיין	—	—	רננית	—
אלון	615.52	610.69	חליפון	138.20	137.87	[illegible]	—	—	רימון	129.97
אלמוג	667.93	663.37	חלמיש	—	—	מרגלית	1570.39	1361.17	רקפת	783.70
אלגביש	100.14	97.81	חן	145.90	145.61	[illegible]	—	—	רשף	418.52
ארז	331.99	329.76	חצב	1456.58	1443.61	[illegible]	—	—	שביט	436.75
אש	155.58	152.16	טל	6312.08	6243.51	נוגה	143.50	141.37	שהם	—
אשל	185.57	184.56	יובל	442.31	439.49	[illegible]	—	—	שדה	456.74
אתרוג	250.68	249.10	יהלום	2325.77	2310.45	[illegible]	501.81	491.60	שמיר	392.85
ברוכה	2362.91	2347.72	[illegible]	384.69	381.44	[illegible]	152.18	149.92	שנהב	768.91
ברוש	526.45	525.06	יערה	438.73	436.04	סביון	659.41	648.25	שקד	825.97
ברק	506.95	503.46	[illegible]	327.51	325.30	סגולה	137.28	136.22	[illegible]	184.77
ברקת	—	—	[illegible]	132.52	131.61	סלע	—	—	תאנה	251.22
גבים	1537.95	1527.96	כלנית	645.22	634.48	[illegible]	513.20	508.72	תדהר	537.15
גבע	111.99	110.34	כספית	—	—	[illegible]	389.67	387.45	תירוש	553.99
גורן	438.30	435.63	כרמל	150.77	147.76	ספיר	—	—	[illegible]	101.57
גיא	101.12	99.62	כתר	1216.89	1193.16	[illegible]	369.41	367.20	תמר	256.49
גיל	3366.39	3302.75	להט	4832.89	4740.60	[illegible]	—	—	[illegible]	192.87
גלית	629.74	622.50	[illegible]	126.01	122.65	[illegible]	483.11	476.03	תרשיש	1473.91
דובדבן	374.01	371.50	[illegible]	393.60	385.91	[illegible]	1261.74	1251.98	תשרי	524.10
דוכיפת	494.64	491.25								

שערי המניות

בנקים מסחריים
בנקים למשכנתאות
מוסדות מימון
ביטוח
מסחר ושירותים
מקרקעין ופיתוח
תעשייה
חברות להשקעה
נסחרות במט"ח
רשימה מקבילה

משתנים

שם נייר	כמות עסקה	שער בסיס	שער ביצוע	שינוי באחוזים	מחזור
הבינלאומי	22	6883	7110	-6.00	7328
[illegible]	19	227	234	-6.02	76925
[illegible]	35	357	362	-5.73	111041
[illegible]	19	9084	9084	-7.50	2810
[illegible]	40	2192	2252	-6.24	26027
[illegible]	17	35693	35693	-7.00	1002
[illegible]	32	857	862	-7.51	43501
[illegible]	14	2738	2738	-7.75	8049
[illegible]	36	60910	60910	-2.00	789
[illegible]	11	617	617	-5.95	19892
[illegible]	22	14053	14053	-2.25	3057
[illegible]	17	817	826	-4.95	11210
[illegible]	20	3730	3730	-3.99	19385
[illegible]	6	250267	248928	-7.00	23
[illegible]	44	9736	9736	-6.50	4010
[illegible]	35	2519	2519	-2.25	21804
[illegible]	53	748	752	-2.72	74731
[illegible]	65	307504	307504	-7.00	265
[illegible]	5	11522	11522	-3.75	627
[illegible]	56	204	204	-4.23	371166
[illegible]	23	7818	7618	-7.00	4192
[illegible]	17	958	956	-6.99	17001
[illegible]	47	3792	3793	-5.74	14692
[illegible]	36	2229	2228	-5.51	25412
כלל ישראל	71	1051	1051	-6.49	82563

הלוח הכללי

רהיטים

הלוואות

דיפוי והדיה

השכרת רכב

רוצים לקנות

בן זוג

NATHAN BA"
RNEA. BOX 15342, 1081 MH.
AMSTERDAM, HOLAND

הכרזות

זיפות גגות

פוליש ונקיון

שיעורים

דרושים באיזור רעננה
חרשים
בעלי נסיון
לפנות
טל: 052-35732

מכוניות

עיריית רמלה
מודעה מס' 3/87
עיריית רמלה מבריזה בזה על משרה פנויה של אדריכל/ית
רישום ועיצוב
בוגר הטכניון, באגף ההנדסה - מדור ה האדריכל יוסק בהכנת תכניות מפו תכניות מתאר חדשה וכן תכנית בנוי.
על המועמד לציין את סיומו והתמחותו בנוי תכנון ערים.
על המועמדים לצרף להצעת המועמדות ת חיים, תצלומי תעודות והמלצות עד לת 15/11/87 ולהגישם למנהל המנגנון ב רמלה.
י. רבי ראש הע

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

אומדנים ראשונים קובעים:

התפוקה התעשייתית ב־1987 תסתכם ב־21.5 מיליארד דולר

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ערך התפוקה התעשייתית ב־1987 יסתכם ב־21.5 מיליארד דולר והתפוקה התעשייתית למעט תפוקת ענף היהלומים תגיע ל־19.5 מיליארד דולר – כך עולה מאומדנים ראשוניים שנערכו במנהל התכנון כלכלה ומימון שבמשרד התעשיה והמסחר.

דוד ברודט, סמנכ"ל בכיר, מציין, כי נתון זה משמעותו גידול ריאלי של כ־7 אחוזים ומייצג תוספת של כ־3 אחוזים במספר העובדים וכ־4 אחוזים ברמת הפריון והיעילות.

ההתפתחויות בענף התעשיה ב־1987 לא היו מאוזנות. בענפי המזון, הטקסטיל וההלבשה נרשם גידול של כ־10–12 אחוזים בערך התפוקה, ואילו בענפי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה נרשמה ירידה ריאלית שבין אחוז אחד לשניים.

ברודט מסביר כי עיקר הירידה בתפוקה בענפי המתכת והאלקטרוניקה נובעת מהירידה הריאלית ביצוא, שהיא בעיקרה פועל יוצא של שחיקת הרווחיות עקב ריכוזו של היצוא לגוש הדולר.

מהממצאים הראשונים ל־1987 עולה גם שרמת ההשקעות הריאלית נשארה דומה לזו של 1986, דבר המצביע על כך שהגידול במלאי ההון היה נמוך ביותר.

ניסים מוכן לתת 1.2 מיליון דולר עבור תערוכת "ישראטק"

מאת דני גוב

שר האוצר, משה ניסים מוכן להעמיד לרשות מארגני תערוכת היצוא הגדולה "ישראטק", שאמורה היתה להתקיים בניו־יורק ובוטלה, סך של 1.2 מיליון דולר. זהו סכום הגדול ב־1200% מהסכום שהוקצב בשעתו עבור תערוכה זו.

ממשרד האוצר נמסר ל"דבר", כי בפגישה שקיימה באחרונה בין שר האוצר, משה ניסים ושר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, הביע ניסים נכונות להגדיל השנה את תמיכת האוצר בישראטק בשעור של 1200%, לעומת ההקצבה בעבר, שעמדה על 100 אלף דולר בלבד.

מאחר והצדדים לא הגיעו לעמק השווה ונותר עדיין פער בין הסכום שהציע האוצר לבין הסכום הדרוש, הציע ניסים, כי היתרה תמומן מתקציב הועדה העוסקת בחגיגות שנת ה־40 למדינת ישראל.

סופר "דבר" מציין, כי הממשלה החליטה בשעתו להקציב סך של 30 מיליון שקל לחגיגות שנת ה־40 למדינה ועתה מציע ניסים ליטול נתחים מתקציב זה, כדי לממש את הפרויקט היוקרתי "ישראטק", שאמור היה לחשוף בפני השוק האמריקאי את התוצרת הישראלית בתערוכה שתקיים בארה"ב.

כלל מציעה לכור שותפות ברכישת מפעל פרי־העמק

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

קונצרן כלל מציע לכור רכישה משותפת של מפעל עיבוד השימורים פרי־העמק. המפעל השייך לקיבוצים ומושבים בעמק יזרעאל מוצע עתה למכירה על רקע הפסדים גדולים שנצבר בעבר.

בכור בוחנים זה כמה חודשים את האפשרות לרכוש את מפעל פרי־העמק וזאת מתוך כוונה להרחיב את פעילות הקונצרן בתחום עיבוד תוצרת מזון ותוצרת חקלאית. המצדדים בהרחבה זו מציינים, כי לכור יש כבר כיום מספר מפעלים בתחום זה והוא יכול ליהנות מיתרונות לגודל, ביצוא ובשוק מקומי על ידי הרחבת פעילותו בענף.

עם זאת, רכישת פרי־העמק ומפעלי עיבוד מזון אחרים המוצעים למכירה (פרי־תנובה ופרי־זה) כרוכה בהשקעת משאבים כספיים גדולים ובכור בוחנים אם יש כיום הצדקה להשקעות בהיקף כזה, גם לאור כיווני ההתפתחות בעתיד.

מבדיקות שנעשו עולה, כי היקף ההשקעות וההפסדים של פרי־העמק עולה על 50 מיליון דולר. הקיבוצים והמושבים בעלי המפעלים דורשים עבורו יותר מ־10 מיליון דולר, סכום שהוגדר „מוגזם" על ידי המעוניינים ברכישתו.

על רקע זה, ומתוך כוונה לחלק את עומס ההשקעה הנדרש ברכישת מפעל פרי־העמק פנה כלל לכור והציע רכישת המפעל בשותפות.

רואי החשבון מציעים מהפך במיסוי:

ביטול המיסוי האינפלציוני וחלוקה מחדש של ההכנסה

מאת סופר „דבר"

לשכת רואי החשבון חברי המועצה הציגו בפני ועדת שטינסקי הצעות מרחיקות לכת לשינויים במערכת המסים.

במהלך הדיון עם ועדת שטינסקי תבעו רואי החשבון לפטור ממס רווחי הון סכומים אינפלציוניים, להפחית את מס רווחי הון על מימוש נכסים המוחזקים שנים רבות ולדחות את הגבייה של מס רווחי הון המוטל על „רווחי נייר" בעת מיזוג עסקים.

כן הוגשה לועדה הצעה חדשנית ומהפכנית לשנות את שיטת המס המוטל על ההכנסה ולגבותו בעת ייעוד ההכנסה לשימוש אישי. לפי שיטה זו תוקטן ההכנסה החייבת במס בסכומים שיופקדו בקופת המדינה. המס על סכומים אלה ישולם בעת משיכת הפקדון לצרכי צריכה או השקעה. שכירים יוכלו להשתלב בתכנית – ולזכות בהפחתת מס מידית – ע"י מתן הוראה למעביד לנכות את החסכון משכרם ולהעבירו לקופת המדינה.

לתשומת לב מיוחדת זכו ההצעות לביטול הגבייה של דמי ביטוח לאומי, ומימון התגמולים והקיצבאות מהתקציב הרגיל, ולביטול הזיכויים האישיים ממס הכנסה והמרתם בפטור ממס על ההכנסה הנועדה לקיום בסיסי צנוע.

הדרי הרצועה: היצואן מרוויח, הפרדסן מפסיד

מאת דויד מושיוב

במשרד החקלאות מעריכים, כי יצוא הדרים מפרדסי רצועת עזה לארצות המערב יביא בעקבותיו תמורה כספית נמוכה מזו המתקבלת תמורת היצוא של הדרים מהרצועה לארצות מזרח אירופה. לכן היצוא לארצות מערב אירופה מרצועת עזה אינו כדאי. סיכומים של קצין מטה לחקלאות ברצועת עזה מראים, כי כיום מיצוא הדרים לירדן ולארצות מזרח אירופה מרוויח היצואן ואילו הפרדסן מפסיד.

בהתאם לנתונים העודף שנשאר ליצואן מהיצוא לארצות מזרח אירופה בתפוזים מהזן שמוטי הוא 23 דולר לטונה. בזן ולנסיה העודף של היצואן הוא 20 דולר לטונה, בלימון 96 דולר לטונה ובאשכוליות 8 דולר לטונה. לעומת זאת לפרדסן נגרם הפסד בתפוזים מהזן שמוטי 47 דולר לטונה, בוולנסיה ההפסד הוא 71 דולר לטונה, בלימון ההפסד לפרדסן הוא 16 דולר לטונה ובאשכוליות ההפסד הוא 45 דולר לטונה.

שוק אפור / דן שלם

השוק האפור נאבק על קיומו

המחסור בכספים שאפיין את המערכת הבנקאית עד השבוע לא השפיע על השוק האפור שנאבק על קיומו. כאשר היקף העיסקאות בשוק האפור קטן משמעותית, לא מן הנמנע בשל הסיכון בפעילות בו, אך גם בשל הריבית הקבועה ששולמה על פקדונות שיקליים. שיעורי הריבית בניכיון שיקים נמצאים במגמת עליה, זאת כשמדובר על לווים בעלי מוניטין ועיסקאות בוצעו בדרך כלל בין 4.5 ל־5.5 אחוזי ריבית חודשית.

בפקדונות צמודים יש כיום עודף היצע כשמדובר בפקדונות עד 5 שנים כאשר עיקר הביקוש הוא לפקדונות של 10 שנים ומעלה, הבנקים ביאותו לשלם ריבית שנתית של 8%. יצויין כי חברות הביטוח צמצמו את פעילותן בתחום זה. תעשיינים ויבואנים רבים שהגדילו מלאים נזקקים עקב כך ליותר אשראי, בין היותר מדובר על יבואנים בענפי הבניה.

חלק מקרן הקיבוצים נוטים ללוות גם לטווח קצר אך לא בכל מחיר. כבטוחות הם מציעים ערבות מפעל בקיבוץ או גוף התיישבותי שאליו הם שייכים. עיקר הפעילות היא של קיבוצי התק"ם שנאלצים לשלם יותר מאשר קיבוצי השומר הצעיר, זאת כנראה בשלן הערבות הלווים, שבקיבוצי התק"ם יש סיכון גבוה יותר.

העיסקאות נערכות בד"כ בריבית של עד 3% לטווח קצר, כאשר בקרנות ההתיישבותיות יכולים מרבית הקיבוצים לקבל מימון בריבית של 3.1%. יצויין כי לא כל הקיבוצים יכולים לקבל כל סכום מקרנות הגוף ההתיישבותי ולכן הם נאלצים לפנות גם לשוק האפור.

במימון השיקלי בולטת כיום תופעה מעניינת שעקב העליה במחירי הפקדונות השיקליים בבנקים יוקרו גם מחירי ההלוואות בשוק האפור, כאשר לווים גדולים נאלצו לשלם תוספת של 0.6%–5.0 בפריים במימון לטווח קצר לעומת תוספת של 0.3 בלבד על הפריים ששילמו לפני כשבוע. עיקר הלווים הם כאמור יבואנים, מפעלים וסוחרים בתחומי הצריכה.

כפי שציינו, גם בניכיון שיקים לא נערכות עיסקאות בפחות מ־4% עד 4.5%. בשוק האפור מודאגים מהיקף חזרות השיקים בעיקר בענפי הטקסטיל, ריהוט וחשמל, אך מעריכים כי רמת הריבית הנוכחית בניכיון שיקים תעצור.

עמילי המכס נותנים אשראי ללקוחות בריבית של 4.5%–5 אך מקפידים על מניעת חריגות קוי האשראי שהם נותנים, ומעדיפים לתת את האשראי ללקוחות הפעילים ביותר.

בתחום האשראי הצמוד יש ירידה במחירי הפקדון ל־5 שנים והבנק משלם 7.5 עד 7 אחוזים והעלות ללווה היא בד"כ 9.5 – 10 אחוזים. על פקדון ל־10 שנים מקבלים כאמור 8 אחוזים וזאת עקב ביקוש בנקאי לסוג אשראי זה. בתחום הדולרי אין כיום ביקוש להלוואות וגם אין חששות פיחות, הרי בהעדר ערבויות אין נכונות לבצע עיסקאות גם מצד הלווים וגם מצד המלווים. הריבית היא במגמת עלייה 12%–13 למלווה.

שיחות הוועדה המעורבת ישראל–ארה"ב לנושא אזור סחר חופשי

שרון וויטר החליטו לבחון שיתוף־פעולה בארצות שלישיות

מאת מודיה אבנימלך (וושינגטון)

ישראל וארה"ב יבחנו שיתוף פעולה בהקמת פרוייקטים בארצות שלישיות.

המדובר בארצות שחלקן אינן מקיימות יחסים דיפלומטיים עם ישראל. הכוונה היא שישראל תעמיד את הידע וארה"ב תספק את המימון לביצוע פרויקטים אגרות תעשייתיים, פרויקטים בתחום תשתית תעשייתית וחקלאית, השקיה וכיו"ב.

סעיף זה עלה בדיונים שקיים שר התעשיה אריאל שרון עם השר לסחר חוץ של ארה"ב קלייטון יטר. שני השרים נפגשו עם פתיחת הדיונים השנתיים בנושא הסחר ההדדי בין שתי המדינות, המתקיימים בוושינגטון במלאת שנתיים להסכם איזור הסחר החופשי.

בשיחה עם עורכים כלכליים מישראל סקר שרון את הנושאים העומדים לדיון. שרון עמד לבקש אתמול (יום ד') מנציגי הממשל האמריקאי לגבש הסדר שיאפשר לספק מטוסים אמריקאיים בארץ. נושא נוסף שיעלה לדיון בעיית ההיטלים המשווים שמטילים האמריקאים על יבוא לארה"ב בטענה של יבוא מסובסד או בהיצף. בהיטל זה נפגעו עד כה יצרני צנורות ישראליים (צנורות המזרח התיכון).

בעיה נוספת שתעלה בדיונים היא חוק הטקסטיל בעקבות יוזמה של כמה חברי קונגרס להחיל את ההגבלות על יבוא מוצרי טקסטיל גם על ישראל. כיום חלות מגבלות אלו על מדינות מתפתחות בלבד.

נושא רגיש שיעלה לדיון נוסף השנה הוא הדרישה הישראלית לבטל את המס בשיעור 0.22% שהוטל על כל היבוא לארה"ב. למרות המשמעות הכספית הקטנה של ההיטל יש לו משמעות עקרונית. אי הטלתו על ישראל תתן תוקף למעמד הסחר המיוחד של ישראל.

„פירסט בוסטון" יגיש תוך 3 חודשים הצעות להנפקת חברות ממשלתיות

מאת סופר „דבר"

בנק ההשקעות „פירסט בוסטון" שנבחר על־ידי משרד האוצר לגבש הצעה להנפקת לציבור של חברות ממשלתיות יגיש בתוך 3 חודשים תוכנית מרוכזת לממשלה. כך אמר אתמול סגן נשיא הבנק, פדרו קוצ'ינסקי, בפגישה שקיים עם שר התעשיה והמסחר אריאל שרון.

קוצ'ינסקי ושרון החליטו להגביר את שיתוף הפעולה כדי לזרז מימוש החלטות הממשלה למכירת חברות ממשלתיות. השר שרון ציין כי הוא רואה חשיבות רבה במכירת חברות ממשלתיות וכי משרדו פעל בחודשים האחרונים לביצוע הנפקות, כמו אלו של „החברה הכלכלית לירושלים", „מבני תעשיה" ועוד.

סגן נשיא „פירסט בוסטון" ציין כי תוכנית ההנפקות שמחפשת חברתו נועדה לאתר חברות שיוכלו להנפיק בקלות יחסית ושיהיו אטרקטיביות. כך למשל הוא ציין כי הנפקות של חברת „בזק" או של חברת החשמל יהיו הנפקות קשות יותר למכור אותן לציבור.

אשראי ללא ריבית בתוכניות החסכון בבנק הבינלאומי

הבנק הבינלאומי נותן לחוסכים הטבות מיוחדות עד סוף חודש אוקטובר. החוסכים בתוכנית החסכון הצמודה למדד לשנתיים ייהנו מתשואה שנתית של 4.75% וירוויחו את מדד אוקטובר הצפוי להיות גבוה מהרגיל.

בנק ישראל:

פקדונות תושבי חוץ (פת"ח) לא ישמשו כמקור לאשראי

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

בנק ישראל אינו מתכוון לשחרר בשלב זה את הפת"ח כמקור אשראי חדש במשק, זאת אף שנעשו בדיקות לשימוש חלקי במאגר כספי זה כאלטרנטיבה לגיוסי הון חדשים של הבנקים בחו"ל.

במערכת הבנקאות צבורים פת"חים (פקדונות תושבי חוץ) בסכום של כ־13 מיליארד דולר, מזה כ־7 מיליארד דולר בארץ ו־6 מיליארד דולר בשלוחות הבנקים בחו"ל. הפת"חים המקומיים חייבים בהפקדה של כ־60% בבנקים זרים וכ־30% בבנק ישראל.

לא כל היתרה הנזילה עומדת לשימוש חופשי של הבנקים, זאת מאחר ועל אשראי במטבע חוץ קיימת מגבלת גפה כוללת בסכום של כ־500 מיליון דולר (ללא האשראי המכוון) הנופלת מהיתרה הנזילה של הפת"ח בארץ.

בבדיקות שנעשו בבנק ישראל נשקלו האפשרויות להגברת השימוש במאגר הפת"חים למימון פעילות מקומית, אך הוחלט כאמור שלא לקדם בשלב זה את התוכנית.

לעומת זאת, פעל בנק ישראל להוזלת העלות של גיוסי הון בחו"ל והוריד את המחיר המרבי המותר ללקיחת הלוואות מחו"ל ל„ליבור" ועד 1.5 אחוז לעומת תוספת של 2 אחוזים עד כה.

ב־1988 יחויבו כל המפעלים בישראל לקדד את מוצריהם

מאת דני גוב

בתחילת 1988 (1.1.88) יחויבו כל המפעלים בישראל לסמן את מוצריהם בסימון הברקוד. כך החליטה הנהלת האגודה לקידוד המוצר בישראל. החל מתאריך זה גם תבוטלנה כל ההנחות הקיימות כיום לאלה המצטרפים לאגודה.

האגודה מוסרת בכתב עת פנימי שלה, כי עד כה למעלה מ־50% מהמוצרים במדפים של רשתות השיווק המרכולים, כבר מקודדים. מתוך 250 יצרנים החברים כיום באגודה למעלה מ־120 כבר החלו בקידוד מוצריהם.

מרשתות השיווק מדווחים, אומרת האגודה, כי בחנויות בהן נהוגה השיטה קוצרה ההמתנה ליד הקופות ב־40%.

עוד מוסרת האגודה, כי מחקר שנערך על ידי משרד ההגנה האמריקאי העלה, שמתוך 7.5 מיליון תווים שהוכנסו למחשב בהקלדה – 22,000 היו שגויים. לעומת זאת נמצאו רק שלושה שגויים כאשר נעשה שימוש בברקוד.

יצוין, כי הסורקים (קוראים אופטיים) הדרושים להפעלת שיטת הקידוד נרכשו כבר על ידי השופרסל, קראוף והשקם. הפער בין מחירה של קופה רגילה לבין זו הכוללת סורק הוא פי עשר. בארץ פועלות כבר שש חנויות עם סורקים.

"כתר פלסטיק" מקימה מרכז שיווק והפצה עצמאי בבריטניה

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

חברת "כתר פלסטיק" מקימה מרכז שיווק והפצה עצמאי בבריטניה, המיועד לשרת את השוק המערב אירופי. בימים אלה חתמה החברה על הסכם עם החברה הבריטית "טקסט", שהיא הרשת המובילה בבריטניה בריהוט גן וריהוט לשעות הפנאי. בשלב ראשון תייצא החברה הישראלית ריהוט ילדים.

החברה חתמה בימים אלה על הסכמי יצוא עם חברות ענק ורשתות שיווק גדולות בבריטניה. סך ההזמנות בחוזים אלה נאמד בכ־8 מיליון דולר לשנת 1987–88.

מאז 1982, עת החלה כתר פלסטיק את חדירתה לשוק הבריטי, היא ייצאה לשם בסך כולל של 7.8 מיליון דולר.

הנהלת החברה מעריכה כי השנה 1987–88, תגיע להיקף מכירות של 8 מיליון דולר לשוק הבריטי מתוך כלל היצוא הצפוי של 21 מיליון דולר. אשתקד מכרה החברה לשוק הבריטי ב־1.85 מיליון דולר בלבד.

משרד התיירות תובע 25 מיליון דולר לשיפוץ מלונות

מאת דויד מושיוב

משרד התיירות תובע מהממשלה לאפשר למלונאים בישראל מקורות מימון בסך 25 מיליון דולר לשם שיפוץ המלונות, כדי שהשירות בהם יהיה על רמה העונה על דרישות ועדה ציבורית שמונתה על ידי שר התיירות וכדי למשוך תיירים לישראל.

בתזכיר שהכין משרד התיירות הוא מציין, כי הגיל הממוצע של מתקני תיירות בארץ הוא גבוה. בשנת 1985 היו 65 אחוז מכלל החדרים בבתי המלון בארץ בני 13 שנה ויותר לעומת 43 אחוז בשנת 1980. שרות לקוי, תחזוקה גרועה ואי חידוש ציוד הם מרשם בדוק לפגיעה במוניטין של המלון ושל ישראל כארץ תיירות. קיים קשר בין גיל המלון לבין התאמתו לקריטריונים איכותיים ופיזיים הדרישות השוק בענף. ככל שהגיל עולה ואין עורכים שיפוצים קטן הפדיון הממוצע ללינה ותפוסת המלון קטנה.

התזכיר מציין, כי מנקודת ראות המשק הלאומי יש לשפר באופן שוטף את המצב הפיזי והאיכותי של בתי המלון ולשפצם. השקעות בשיפוצים יביאו לעלייה בהכנסות במטבע חוץ וכן ישפרו על המוניטין של ישראל ורמת השירות שלה בתחום התיירות.

הענף זקוק כיום להלוואות לשיפוצים במחיר המקובל בעולם, דבר ששוק ההון הישראלי אינו מאפשר לענף המלונאות. להשגת מטרה זו יש לפעול, לדעת משרד התיירות בשלושה מישורים.

הכרה בשיפוצים כהשקעה מאושרת, מתן אפשרות לבנקים לגייס כסף צמוד לדולר, לענף התיירות בשוק ההון המקומי והעמדת קרן השיפוצים בתנאי קרן השיווק הניתנת למפעלי תעשייה.

קרן תנופה לצמיחה אספה תרומות של 8 מיליון ש"ח בלבד

* הסכום נמוך לעומת היעד: 35 מיליון ש"ח ★ שני מפעלים שלוו מהקרן פשטו את הרגל

מאת חיים ביאור

8.2 מיליון ש"ח אספה עד כה קרן „תנופה לצמיחה" של ההסתדרות שהוקמה לפני שנתיים כדי ליצור מקומות עבודה למשוחררי צה"ל במפעלי תעשייה. סכום זה עדיין רחוק מהיעד שהציבה הקרן: איסוף 35 מיליון ש"ח.

עם זאת מקווה הנהלת הקרן שמספר ועדים גדולים יממשו את הבטחתם להתרים את העובדים בסך כ־20 מיליון ש"ח.

מנהל „תנופה לצמיחה", צבי צפרירי, הביע אתמול אכזבה מסויימת מהיקף ההיענות לתרום לקרן. הוא מנה גופים כמו הסתדרות עובדי המדינה החולשת על ועדים במשרדי ממשלה וכן את אגד, דן ו„המשביר לצרכן" שתרומתם לקרן דלה. לעומת זאת, אגב, דווקא קבוצות אוכלוסיה שהכנסתן אינה מהגבוהות, כגון גמלאים ועובדים במפעלי טקסטיל ומזון, גילו היענות ותרמו סכומים משמעותיים.

מקרב עובדי הבנקים תרמו עד כה לקרן רק עובדי בנק הפועלים. מתנהלים מגעים להצטרפותם של עובדי בל"ל ואם הם יסתיימו בחיוב, עשויים כל העובדים במערכת הבנקאות להרים תרומתם.

התרומה לקרן „תנופה לצמיחה" היא בגובה של יום עבודה בכל חצי שנה – במשך שנה וחצי ובסך הכל 3 ימי עבודה.

מאז הוקמה, הזרימה קרן „תנופה לצמיחה" הלוואות למפעלים בסכום של 7.2 מיליון ש"ח כאשר לפי ההסדר עם הבנקים הזרימו הללו סכום זהה, כך שבסך הכל הגיע היקף ההלוואות ל־15 מיליון ש"ח בקירוב. ההלוואות למפעלים הן לתקופה של שבע שנים, ללא ריבית.

הנהלת הקרן אישרה עד כה הלוואות ל־39 מפעלי תעשייה, מהם שבעה בבית־שאן, שלושה בכרמיאל, שלושה בקריית שמונה והיתר בחצור הגלילית, ירוחם, שדרות, נצרת עילית, טבריה, עפולה, אילת, אום אל־פחם, ירכא, ערד, מצפה רמון ובית קמה.

יצויין, כי שניים מהמפעלים – „תרמיקס" בשדרות ו„רביר" ביקנעם – פשטו את הרגל לאחר קבלת ההלוואה וחוייבו להחזירה.

ועדת היישומים של הקרן דנה עתה בבקשות של עוד 15 מפעלים לסייע בסך 4 מיליון ש"ח. הקריטריון העיקרי למתן ההלוואה הוא מדד האבטלה ביישוב שבו מצוי המפעל.

משרד התיירות דורש 18.4 מיליון שקל לפיתוח תשתית תיירותית

מאת דויד מושיוב

משרד התיירות תובע מהממשלה להגדיל את תקציב הפיתוח ב־18.4 מיליון שקל למימון פיתוח פעולות תשתית תיירותית.

השקעות הממשלה בתשתית התיירותית מסתכמות ב־4 מיליון דולר בשנה ובתקציב זה חלה ירידה בשיעור 40 אחוז מאז ראשית שנות השמונים. תקציב זה מהווה 4 עד 5 פרומיל מסך ההכנסות במטבע חוץ משירותי תיירות. מספר התיירים השנה נאמד ב־1.5 מיליון ואילו ההכנסות במטבע חוץ נאמדות ב־1.2 מיליארד דולר.

חוסר איזון בין התשתית התיירותית ופיתוח בתי המלון פוגע בתדמית אזורי התיירות בישראל בהם התשתית אינה מפותחת והדבר מקטין את כושר המשיכה של אזורים אלה לתיירים.

משרד התיירות מציע בין היתר להשקיע בפרוייקטים הבאים:

בעכו העתיקה סכום של 1.6 מיליון שקל: לעבודות בחשיפה ושחזור העיר הרומית בבית שאן מוצע להשקיע סכום של 3.2 מיליון שקל בשנה במהלך ארבע השנים הקרובות. פיתוח זה יתרום לכלכלת האיזור כולו בתוספת הכנסות שנתיות בסך של יותר משני מיליון דולר.

באיזור ים המלח מוצע להשקיע סכום של 1.6 מיליון שקל. סכום זה יושקע בין היתר בהרחבת הסולריום הקיים ובנית סולריום חדש לחולי פסוריאסיס. באילת מוצע להשקיע בתשתית 3.2 מיליון שקל. בגלל המחסור בחדרים המחירים עולים, ויורדת משיכת אילת בשווקים הבינלאומיים. דרושים בתי מלון חדשים ולפי תחזית משרד התיירות יש להערך לתוספת מיידית של כ־22,000 חדרים לקראת שנת 1990.

בעיירה מצפה רמון מוצע להשקיע סכום של 3.2 מיליון שקל, כדי לפתח בעיר תיירות מדבר וטבע כדי למשוך תיירים מאירופה שאין בה מדבריות. כן מוצע להשקיע 3.2 מיליון שקל לביסוס המוקד התיירותי בדרום הר חברון, בשומרון ובחבל עזה. תקציב זה ינוצל לפיתוח אתרים שונים.

גרמניה היא המדינה המתועשת היחידה בה מועסקים 40% בתעשייה

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

גרמניה היא המדינה המתועשת היחידה שבה 40% מכלל כוח העבודה מועסקים בתעשייה.

ארה"ב היא המדינה שבה אחוז עובדי השרותים מהווה נתח נכבד מהשוק. יותר מ־10% מכוח העבודה באיטליה מועסק בחקלאות. בארה"ב ובבריטניה מהווה אחוז העיסוקים בחקלאות המועסקים במשק. אחוז נמוך ביותר מקרב כלל נתונים אלה מתפרסמים ב"ארגוס", ירחון לעניני תעסוקה של חברת "מנפאואר" נלקטו ממחקר שנערך על ידי האגודה לקידום הכלכלה בשוויץ.

התפלגות כוח העבודה לפי ענפים במדינות המתועשות

	תעשייה	חקלאות	שירותים
גרמניה	41%	5.5%	53.5%
שוויץ	37.7%	6.6%	55.7%
איטליה	33.6%	11.2%	55.2%
בריטניה	32.4%	2.6%	65%
צרפת	32%	7.6%	60.4%
ארה"ב	28.1%	3.1%	68.8%

התעשיינים ימנעו יבוא דברי דפוס בשפה העברית

מאת דני גוב

התאחדות התעשיינים תגביר את שיתוף הפעולה עם משרד התעשיה והמסחר, כדי למנוע יבוא דברי דפוס לישראל בשפה העברית, במקום לנצל את פוטנציאל השוק המקומי.

יו"ר ענף הדפוס בהתאחדות התעשיינים, שמואל שציק אומר, כי יבוא זה גורם לאבדן של מיליוני דולרים למדינה ולאי ניצול מלא של הציוד הנוכחי הקיים בארץ. בשנה האחרונה, הוא אומר, הסתמן תהליך של הצטיידות בענף, כאשר נוספו עשרות מכונות חדשות, שהחליפו ציוד מיושן והגבירו את כושר הייצור.

אשתקד היה היקף יבוא דברי דפוס (בכל הסוגים) לארץ כ־32 מיליון דולר בהשוואה ל־26 מיליון דולר בשנת 1985. יבוא זה כלל 15.3 מיליון דולר יבוא ספרים, חוברות ועלונים וכ־4.6 מיליון דולר עתונים וכתבי עת.

יצוא דברי הדפוס מישראל הסתכם אשתקד ב־16.5 מיליון דולר לעומת 17.5 מיליון דולר שנה קודם לכן.

היקף הייצור בענף הדפוס עלה ב־12% בשנת 1986 לעומת שנת 1985.

גם ברבעון הראשון השנה עלה היקף הייצור ב־10% ביחס לממוצע של 1986.

כלל משלימה תוכנית הבראה במג"מ לאחר הפסדים גדולים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

כלל תעשיות משלימה תוכנית הבראה דראסטית במפעל מג"מ (מפעלי גומי מאוחדים) בכפר סבא, זאת על רקע הפסדים גדולים שנצברו בעבר בחברה.

מקור ההפסדים עסקות לא כדאיות ביצוא, שהיווה יותר ממחצית מפעילות החברה שהסתכמה במכירות שנתיות של כ־8 מיליון דולר.

במסגרת תוכנית ההבראה הוחלט לקצץ עד למינימום את היצוא ולקבל בעתיד הזמנות, רק אם הן רווחיות.

הירידה ביצוא, הקטינה באופן משמעותי את תפוקת המפעל והביאה גם לפיטורים קרוב ל־100 עובדים בתחילת השנה.

התוכנית היא לפטר עובדים נוספים ולייצב את תעסוקת המפעל על כ־150 עובדים לעומת 260 בתחילת השנה.

שערי מטבע חוץ ביום 21.10.87

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.55	1.62	1.55	1.62	1.55	1.62	1.5871	1.6069	1.5856	1.6054	1.5891	1.6091	1.5968
1 מארק גרמני	0.87	0.90	0.86	0.90	0.87	0.91	0.8798	0.8907	0.8774	0.8883	0.8818	0.8929	0.8826
1 ליש"ט	2.56	2.67	2.58	2.71	2.60	2.72	2.6267	2.6594	2.6294	2.6622	2.6354	2.6686	2.6395
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.25	0.27	0.26	0.27	0.2634	0.2667	0.2629	0.2662	0.2635	0.2668	0.2646
100 ינים יפאניים	1.08	1.13	1.09	1.14	1.09	1.14	1.1072	1.1210	1.1049	1.1187	1.1093	1.1232	1.1116
1 גולדן הולנדי	0.76	0.80	0.76	0.80	0.77	0.81	0.7814	0.7912	0.7801	0.7899	0.7835	0.7934	0.7848
1 פרנק שוויצרי	1.03	1.08	1.04	1.09	1.04	1.10	1.0591	1.0723	1.0591	1.0723	1.0606	1.0740	1.0644
1 כתר שוודי	0.24	0.25	0.24	0.26	0.24	0.26	0.2495	0.2526	0.2491	0.2522	0.2498	0.2529	0.2508
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2399	0.2429	0.2394	0.2423	0.2402	0.2432	0.2410
1 כתר דני	0.22	0.23	0.22	0.24	0.22	0.24	0.2289	0.2317	0.2285	0.2314	0.2291	0.2320	0.2299
1 מארק פיני	0.36	0.37	0.35	0.37	0.35	0.38	0.3639	0.3685	0.3634	0.3680	0.3642	0.3687	0.3659
1 דולר קנדי	1.18	1.23	1.18	1.24	1.19	1.25	1.2065	1.2215	1.2061	1.2212	1.2084	1.2236	1.2146
1 דולר אוסטרלי	1.06	1.17	1.09	1.18	1.10	1.18	1.1329	1.1470	1.1325	1.1467	1.1346	1.1488	1.1407
1 ראנד דרא"פ	0.50	0.60	0.46	0.78	0.49	0.69	0.7721	0.7818	0.7722	0.7818	0.7738	0.7836	0.7782
10 פרנקים בלגיים	0.41	0.45	0.41	0.43	0.41	0.43	0.4224	0.4277	0.4226	0.4279	0.4235	0.4288	0.4245
10 שילינגים אוסטריים	1.22	1.27	1.25	1.29	1.23	1.29	1.2479	1.2634	1.2500	1.2656	1.2512	1.2669	1.2544
1 „אקי" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8239	1.8466	1.8221	1.8448	—	—	1.8328
1000 לירטות איטלקיות	1.16	1.25	1.19	1.27	1.20	1.29	1.2180	1.2332	1.2182	1.2334	1.2214	1.2367	1.2232
1 דינר ירדני	4.38	4.66	4.49	4.78	4.40	4.70	—	—	—	—	—	—	4.5589
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.03	0.05	—	—	—	—	—	—	0.0426
1 לירה מצרית	0.68	0.72	0.66	0.70	0.66	0.71	—	—	—	—	—	—	0.7505

תלמידי ביה"ס מקצועיים רואים את העתיד בשחור; העיוניים רואים ורוד

מאת יעל פישבין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

תלמידי תיכון הלומדים במסלולים מקצועיים נעדרי יוקרה חברתית, נוטים לראות את העולם ואת עתידם בצורה פסימית ובצבעים קודרים. לעומתם התלמידים במסלולים העיוניים היוקרתיים נוטים לראות את העולם ואת עתידם במונחים אופטימיים ובצבעים בהירים.

כך עולה ממחקר שערכה פרופ' מרים שמידע מאוניברסיטת בר-אילן. הממצאים הוצגו אתמול בדיון שנערך על ידי המועצה לענייני חינוך שליד המרכז לתרבות וחינוך בהסתדרות לרגל צאתו לאור של ספרה של פרופ' שמידע "בין שוויון למצוינות".

שמידע טענה בדיון, כי בית הספר התיכון הישראלי אינו שוויוני. מגיל 16 מכוונת מערכת החינוך את התלמידים לשני מסלולים עיקריים, המקצועי "הדפוק" והעיוני האליטיסטי. בבתי ספר מקיפים עם שתי המגמות נוצרת הפרדה דומה בין שני המסלולים הזוכים להערכה שונה, למרות העובדה שהם נמצאים בבית ספר אחד.

לדבריה מגמות אי-השוויון קיבלו חיזוק לאחרונה עם הקמת בתי ספר מיוחדים למצטיינים בתל אביב, ההחמרה שחלה בבחינות הבגרות בעקבות טענת האוניברסיטאות על ירידת הרמה, תנופת החינוך האפור ואי-השלמת תוכנית הרפורמה, הנותנת לגיטימציה למערכת חינוך בלתי אינטגרטיבית בכ-50 אחוז מבתי הספר בארץ.

שמידע טענה, כי בעבר שאפה מערכת החינוך הישראלית לשוויוניות ולמצוינות, ואילו היום היא נעה בין שתי המגמות כמטוטלת, מבלי יכולת לאזן ביניהן.

פרופ' יהודה אמיר אמר במהלך הדיון, שהשאיפה לשוויון סותרת את השאיפה למצוינות ומערכת החינוך חייבת לקבל החלטה פוליטית מה תהיה המגמה השלטת בסדר העדיפויות שלה.

יום רביעי לשביתת 600 העובדים ב„נצרת עילית'

(ע). – שביתת 600 פועלי מפעל הטקסטיל „נצרת עילית" נכנסה אתמול ליומה הרביעי, ובשלב זה אין רואים סיכוי לסיומה. השביתה החלה לפני כעשרה ימים, כאשר עובדי מחלקת האריגה, כ-150 במספר, פתחו בשביתה, וכעבור שבוע הצטרפו אליהם כל שאר העובדים.

הם שובתים במחאה על כי הנהלת המפעל נוקטת – לטענתם – בסחבת במו"מ המתנהל עימם ועל כי דרישתם לקבל תוספת של 20 אחוז – לא נענתה. לעובדים גם טענות נגד מועצת הפועלים על שזו אינה עומדת לימינם במאבקם.

מזכיר המועצה יצחק משה הכחיש מכל וכל את הטענה לפיה זונחים את העובדים.

מסורב העלייה לב אובסישצ'ר (מימין), שהגיע שלשום לישראל, מתקבל על-ידי סגן מפקד חיל האוויר. אובסיצ'ר, שהיה טייס מצטיין במלחמת העולם השנייה, הוזמן לקבל כנפי טייס מידי מפקד החיל אביהו בן נון (צילום: ישראל סאן)

מחאה על מעמד פיתוח א' לקיסריה:

שרוטשילד יקלוט עלייה ולא יעשה כסף בקיסריה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

„משרדי הממשלה עומדים לתקוע סכין בגבן של ערי הפיתוח ולגרום נזקים חמורים, שיעצרו כליל את המשך פיתוחן" – כך טוען ראש עיריית כרמיאל ברוך ונגר במברק, ששלח אתמול לראש הממשלה יצחק שמיר, לממלא מקומו שמעון פרס ולשרי החקלאות המסחר והתעשיה.

ונגר מתרעם נגד ההסכם העקרוני, העומד להיחתם עם קבוצת רוטשילד בדבר הקצאת שטח של 3,000 דונם לשם הקמת איזור תעשיה בסביבות קיסריה במעמד של איזור פיתוח א'.

„אחרי קבלת רווחה כזו של קרקע", אומר ונגר, „אף אחד לא יגיע לנגב או לגליל. יזמים יעדיפו לבנות מפעלים קרוב לנמל חיפה ולא רחוק מתל אביב. שרוטשילד יקלוט אתיופים, יקלוט עלייה, ושיעשה דברים מועילים, מלבד עשיית כסף", אומר ונגר.

4 תושבים מהכפר בית-ג'אן הורשעו בהתפרעות בהר מירון

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

ארבעה תושבים מהכפר הדרוזי בית ג'אן, שהואשמו בהתפרעות בשמורות הר מירון בחודש מאי השנה, הורשעו בבית משפט השלום בעכו על פי הודאותיהם בביצוע העבירות.

הארבעה – מוניר אסעד בן 27, ג'מל סאפש בן 26, איסמעיל קאסם בן 37, וחסאן סאפש בן 24 – הואשמו בכך, שב-30 במאי בשעות הבוקר יחד עם אחרים נכנסו לשמורות הטבע, עקרו ושרפו מספר רב של עצים שהינם ערכי טבע, והכשירו קרקע לבניית מגרש כדורגל. כן הואשמו בידוי אבנים לעבר ג'יפ של רשות שמורות הטבע ובגרימת נזק רב לג'יפ.

בנוסף לכך חסמו הנאשמים שבילים וכבישים בסלעים ומנעו מעבר כלי רכב. ג'מאל אסעד הואשם גם בכך, שתקף פקח של רשות שמורות הטבע וסטר על פניו.

יצויין, כי אירוע זה קרה לפני ההתפרעות הגדולה בשמורה בחודש יולי. בתקרית בחודש מאי הותקפו גם כתב וצלם של העיתון „ידיעות" וכן סופר „דבר" בגליל המערבי, אך אף שהעיתונאים הוזמנו להעיד במשפט, לא הואשמו הארבעה בתקיפתם. השופט איתן מגן הרשיע את הנאשמים, וגזר דינם יינתן בשבוע הבא.

מחאה על גביית דמי כניסה בספריה הלאומית

מחאה חריפה בדבר החלטת האוניברסיטה העברית לגבות 2 ש"ח דמי כניסה לספריה הלאומית, שיגר אתמול דובר ההסתדרות בירושלים חיים ממן לנשיא האוניברסיטה ולמנכ"לה.

במברק אמר ממן, „לא יתכן שישראלים אזרחי המדינה, ישלמו דמי כניסה לספריה לאומית, האמורה להעניק תוספת השכלה, ידע ומידע לתושבי המדינה החפצים בכך. יהיה מצבה של האוניברסיטה קשה ככל שיהיה, דמי הכניסה לא יסייעו במאומה לפתור את בעיותיה הכלכליות של האוניברסיטה.

הברפלד דורש לשים קץ לקיפוח עובדי „המשקם"

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד מתכוון להופיע ביום ד' הבא בפני ועדת העבודה והרווחה של הכנסת במאבק לזרז את סיכום ההליכים לאישור עדכון שכרם של 4200 עובדי „המשקם" (המעסיקה נכים, קשישים מוגבלים ותלויי-נפש). עובדים אלה זכאים לשכר בשיעור של 80 אחוז משכר המינימום, אולם עדיין לא הסתיימו ההליכים לאישור הפורמלי של הדבר על-ידי משרד העבודה והרווחה וועדת העבודה.

דוד ציבוטרו, המטפל בעובדי „המשקם" במסגרת איגוד הפועלים החקלאיים, מסר כי מדובר בתוספת של 1.40 ש"ח בלבד ליום עבודה, והאישור התעכב עדיין ללא כל הצדקה. שכרו היומי של עובד „המשקם" מגיע כיום ל-9 ש"ח בקירוב.

נרקומנית נושאת נגיפי איידס נשלחה לארבעה חודשי מאסר

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

24 חודשי מאסר על-תנאי, מתוכם ארבעה חודשים בפועל, הטיל אתמול שופט בית המשפט המחוזי בחיפה מיכה לינדנשטראוס על נרקומנית בת 32 הנושאת נגיפי מחלת האיידס. הנרקומנית הואשמה בשורה של עבירות בהלן החזקת נשק ללא רשיון, גניבה, התנהגות פרועה במקום ציבורי, הכשלת שוטר בעת מילוי תפקידו ועבירות נוספות.

הנרקומנית, ששמה נאסר לפרסום, היא אם לארבעה והתפרסמה לפני חודשים, בעת שילדה תינוק באסלת השירותים בביתה. בבדיקה שנערכה לתינוקת נתגלה, כי האם העבירה לה את נגיפי האיידס שהיא נושאת בגופה.

בתגובה לשליחת הנרקומנית למאסר, מסר אתמול דובר שירות בתי הסוהר סגן גונדר שמעון מלכה, כי השירות ערוך לקליטתם של אסירים נושאי נגיפי איידס ומסוגל להעניק להם את הטיפול הדרוש. הוא גילה, כי בין כותלי בתי הסוהר בארץ נמצאו 30 אסירים הנושאים נגיפי איידס וחלקם כבר שוחרר.

לפני מתן גזר הדין ביקשה הנרקומנית להביא לבית המשפט מומחה, שיחווה את דעתו בקשר לסיכוייה לחיות. לאחר בדיקת דם שנערכה לה נמסר, כי אין הוכחה לכך, שהנרקומנית נכנסה לשלב הפעיל של המחלה, וגם אין אפשרות לנבא [illegible]

עובדת בעת"א: פוטרתי בשל הטרדה מינית

המחלקה לעובדת השכירה בהסתדרות מגישה סיוע לעובדת, המועסקת בעיריית תל-אביב, שהגישה תלונה למשטרת מחוז הירקון נגד מנהל בעירייה על רקע הטרדה מינית ופיטוריה של העובדת בקשר לקובלנותיה בהקשר זה.

מן המחלקה לעובדת השכירה נמסר, כי לפני [illegible]

„אתם יכולים לקפוץ לנו" – אומרים העובדים המשבשים העבודה בנתב"ג

העובדים שברו את הכלים – אומרים בהסתדרות על הפגיעה באלפי הנוסעים

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

5,000 נוסעים ב-20 טיסות היו אתמול קורבנות העיצומים של עובדי נמל בן-גוריון, שלא חזרו לעבודה תקינה למרות צו-המניעה שהוציא בלילה בית-הדין לעבודה. שר-התחבורה חיים קורפו אומר, כי התנהגות העובדים כמוה כבזיון בית-המשפט, ורשות שדות התעופה תבקש היום מבית-הדין לעבודה באכיפת צו-המניעה. מקור בהסתדרות אומר, כי „העובדים שברו את הכלים".

תביעת העובדים להכפיל את שכרם והאמצעים שהם נוקטים אינם נתמכים על-ידי ההסתדרות, אך העובדים מסרבים לקבל את מרותה, בתקווה שפעילים בתנועת החירות ילחצו על שרי התחבורה והאוצר. אולם השר קורפו אמר אמש לסופר "דבר", כי הוא עומד מאחורי מנכ"ל רשות שדות התעופה צבי גוב-ארי ולא יניח להכל במדיניות השכר.

מקור המקורב למו"מ מעריך, כי העובדים זוכים בעידוד מצד כמה מפעילי תנועת החירות במועצת רשות שדות התעופה. שר-התחבורה מעריך, כי גורמים חיצוניים מסיתים את העובדים "ונוטעים בליבם תקוות-שווא". המנכ"ל גוב-ארי אמר אמש לסופר "דבר", כי "אין בדעתי ליצור מצב, שמי שמחבל במפעל ופוגע בנוסעים, ייצא נשכר". הוא מזהיר, כי "בעצם השביתות הללו פוגעים העובדים במקור פרנסתם".

שיבוש העבודה בנמל בן-גוריון גורם נזקים כבדים לחברות-התעופה וטרדה רבה לנוסעים, הנאלצים להמתין שעות למטוסיהם או אף לצאת מהנמל ללא מזוודותיהם. מטוסים יצאו אתמול מנמל בן-גוריון באיחור של עד שלוש שעות.

בקרב העובדים שוררת תחושה, כי הממסד כולו חסר-אונים מולם. "אתם כולכם יכולים לקפוץ לנו", אמר לסופר "דבר" אחד הסבלים על הרציף. חברי הוועד עומדים ברציפים ומדרבנים כביכול את העובדים לעשות מלאכתם היטב, אולם ההתעללות בנוסעים נמשכת. נראה, כי חברי הוועדים מבקשים בדרך זו לצאת ידי חובתם כלפי הצו של בית-הדין לעבודה, כדי שלא יאשמו בבזיון בית-הדין.

אם אכן יתקיים היום דיון בבית-הדין על הפרת הצווים, ידרוש נציג הרשות מחברי הוועד להצהיר, אם עודם שולטים בבוחריהם, או שאיבדו את השליטה במצב. אם יטענו חברי הוועד, שאינם שולטים עוד בעובדים, עשויה הרשות לבקש מההסתדרות לפזר את הוועד ולהכריז על בחירות חדשות לאלתר.

רוב במועצת רחובות מבקש להביע אי-אמון בהרמלך ולפטר 3 בכירים

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

ראש עיריית רחובות יחזקאל הרמלך דחה את דרישת הרוב במועצת העירייה (10 מתוך 17) לכנס ישיבה מיוחדת של מועצת העירייה, כדי להביע בו אי אמון, ולהחליט על פיטוריהם של שלושה עובדים בכירים בעירייה – הגזברית עידית עבודי, המנכ"ל דוד קאפח, והתקציבאית דניאלה מייטלס. לדרישה לפטורים הצטרף גם יו"ר ועדת הכספים בעירייה יואל מבולובייץ, חבר סיעתו של הרמלך.

הדרישה לפטר את שלושת הבכירים מנומקת בכך, שהם הטעו את מועצת העיר בנתונים שמסרו לה על גודל הגרעון הכספי של העירייה. הרמלך הסביר את הדחייה בכך, שדרישתם של חברי הרוב במועצה „אינה חוקית, אינה מוצדקת, ואין בסמכות המועצה לפטרם". הוא אמר, שהוא נותן בשלושה אמון מלא.

סגן ראש העירייה מיכאל („מיש") לפידות, שהוא יו"ר „גוש העשרה" (מערך, שכונות, חרות) במועצת העיר, מסר כי חבריו פנו לממונה על המחוז, שיורה לראש העירייה לזמן את הישיבה. במקרה שלא ינהג כך, הם שוקלים פנייה לבג"צ.

„גוש העשרה" הגיש לחיים קוברסקי, יו"ר הוועדה שמינה מנכ"ל משרד הפנים לבדיקת המשבר בעיריית רחובות, סקירה מקיפה על סיבות המשבר. הם קוראים לוועדה להמליץ על העברת ראש העירייה מכהונתו בשל התנהגות בלתי הולמת (לפי סעיף 22 א' בחוק הרשויות המקומיות) או לחילופין לכפות עליו לקיים את כל החלטות המועצה ו„לנהוג באורח דמוקראטי".

לדעתם יש לנהל את העירייה בחודשים הספורים שנשארו עד לבחירות באוקטובר 1988 תוך כיבוד זכויות הרוב והמיעוט. בפנייה לוועדה הם אומרים, כי אם ראש העירייה מוכן לקיים תנאי זה, יש להמליץ בפניו שיתפטר מתפקידו לאלתר, ולאפשר למועצה לבחור את אחד מחבריה לראשות העיר עד הבחירות הקרובות.

סופר „דבר" מוסיף, כי בכל המפלגות ברחובות – כולל המפד"ל הקשורה בהסכם עם הרמלך וכולל סניף המפלגה הליברלית בעיר – מתנגדים למינוי ועדה קרואה. החשש הוא, כי משרד הפנים, הנמצא בפועל בשליטת ש"ס, ימנה את מקורביו לוועדה הקרואה. הם מצביעים בקשר לכך על התקדים של מינוי ועדה קרואה, המנהלת ברוח זו את המועצה המקומית מבשרת ציון.

פקסימיליה MURATA
מורטה
קומפקטית
גם במחיר!
צגים

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	8	10	גשום
אמסטרדם	8	15	מעונן
באונס איירס	9	24	מעונן
הלסינקי	5	10	מעונן
הונג קונג	24	26	מעונן
וינה	11	14	מעונן
ז'נווה	8	13	בהיר
טוקיו	16	22	בהיר
טורונטו	3	16	מעונן
יוהנסבורג	11	24	בהיר
לונדון	13	16	מעונן
ליסבון	16	19	בהיר
מאדריד	9	17	בהיר
מונטריאול	10	16	מעונן
ניו יורק	11	19	בהיר
סאן פאולו	18	20	מעונן
פאריס	12	17	מעונן
פרנקפורט	5	16	מעונן
ציריך	5	10	גשום
ריו דה ז'נרו	16	31	גשום
שטוקהולם	7	13	מעונן
שיקאגו	7	14	מעונן

swissair

כינוס מוקדש למורשתו של קורצ'אק ולעתונות ילדים ונוער לציון 60 שנה ל„סקירה הקטנה"

יתקיים ביום ג', ד', בחשון תשמ"ח, ה-27 באוקטובר 1987 במכללה לחינוך ע"ש לוינסקי. הכינוס מאורגן מטעם האגודה ע"ש קורצ'אק בהשתתפות משרד החינוך והתרבות, עלית הנוער, הסתדרות המורים, ועדת החינוך של התנועה הקיבוצית והמרכז לספרות ילדים ע"ש קיפניס במכללה לחינוך ע"ש לוינסקי.

בכינוס יושמעו הרצאות על מורשתו של קורצ'אק, על 60 שנה ל„מאלי פשגלונד" ועל עתונות לילדים ושל ילדים בישראל.

תקויים תערוכה של עתונות ילדים ונוער בישראל

הכינוס יתקיים בשעות 10.00 – 15.30

הרשמה וביקור בתערוכה משעה 9.00 – 10.00

דמי השתתפות – 10 ש"ח.

Carmel PRODUCE OF ISRAEL
אגרקסקו – החברה ליצוא חקלאי בע"מ

מספר הטלפון החדש שלנו בתל-אביב יהיה החל מ-25/10/87

5610161

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
האגוד הארצי של השחקנים והבמאים
מכון לבון לחקר תנועת העבודה

טכס

הענקת המלגות ע"ש שחקני התיאטרון העברי: שושנה ברנע, רוזה ליכטנשטיין, אברהם חלפי, שמחה צחובל וחיים פרדו ז"ל

ייערך ביום ראשון 25.10.87 שעה 17.00 במכון לבון, רחוב מהרשא 3 תל-אביב.

בתוכנית: נגינת כינור
דברי ברכה – ירוחם משל – יו"ר מכון לבון
קטעי קריאה ומשחק בבצוע מקבלי המלגות: בן שלמה גילה, מטודיק איה, חכמון ליביה, טרפון כנרת, גלאור דורלי ושמר אבי.
מנחה: – יצחק ברקת.

ועדת המלגות
טובה פרדו, פסח נטמרק, נתן וולבוביץ' אורי לוי ויהודה פוקס

ביום שלישי ד' בחשון תשמ"ח 27.10.87
יום השלושים לפטירתו של חברנו

יוסף'לה טבנקין ז"ל

בשעה 16.00 נפקוד את קברו
ובשעה 16.45 נתייחד עם זכרו בחדר האוכל

המשפחה
ובין עין חרוד מאוחד

להברנו נחום הורדי
משתתפים באבלך הכבד
במות אביך

שלמה ז"ל

מועצת פועלי ת"א–יפו
וחבר העובדים

במלאות שנה לפטירתה של חברתנו

יונה אמיר ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה
היום, יום חמישי כ"ט תשרי 22.10.87 בשעה 16.00.

המשפחה
ובית אלונים

למשפחה
ולקיבוץ מעין צבי
משתתפים בצערכם
על פטירתו של

אשר מניב ז"ל

דני רוזוליו
מזכיר חברת העובדים

לשלום חבשוש ומשפחתו
איתכם באבלכם במות האב

יוסף ז"ל

רותי ועוזי ברעם

הננו מתאבלים על פטירתו
בלא עת של עובדנו היקר

זאב אידל ז"ל

ומשתתפים בצערה של המשפחה

מרכז תנובה
ההנהלה והעובדים

חתום
על
"דבר"
היום
ותהיה
מעודכן

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אשתי, אמנו, וסבתנו האהובה והמסורה

קלרה קרם

לבית קורנבוזר

ההלויה תצא היום, יום חמישי, כ"ט בתשרי תשמ"ח (22.10.87) בשעה 12.00 בצהריים, מבית המנוחה, רח' בארי 13, ת"א, דרך בית הכנסת „בית יעקב", רח' יהושע בן נון 9, לבית העלמין בקרית שאול.

האבלים: בעלה: יעקב קרם
בנה: משה וגיטה קרם ומשפ'
בתה: דבורה וחיים סתוי ומשפ'
בתה: ציפי ודוד קמאי ומשפ'
הנכדים והנינים

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים. השבעה בבית המנוחה.

חגורות בטיחות מעכשיו גם בעיר

מ-1.11.87 חובה!

ב-1.11.87 יהיה השימוש בחגורות בטיחות בתוך העיר חובה! לבטיחותך! חגור כבר מעתה חגורה בכל נסיעה.

חגורת בטיחות – החגורה שיכולה להציל חיים!

משרד התחבורה/מינהל הבטיחות בדרכים

דבר היום

פיסגה שלפני הפיסגה

אם לא יתעוררו מכשולים של הרגע האחרון עתידים שרי החוץ של ארה"ב וברה"מ בפגישתם היום ומחר במוסקווה להשלים את המו"מ על ההסכם לסילוק הטילים בטווח בינוני וקצר מאירופה ומאסיה ואף לגבש את סדר היום של הפיסגה הבאה בין רייגן לגורבאצ'וב. העובדה, כי נותרו אבני נגף בדרכו של הסכם נרחב יותר לגבי צמצום הטילים הבין־יבשתיים, בעיקר בגלל יוזמת ההגנה האסטרטגית בחלל של הנשיא רייגן, לא תמנע כפי הנראה את מימוש ההסכם המוגבל יותר. אף על פי שהסכם זה נוגע לשלושה עד חמישה אחוזים ממלאי ראשי הנפץ הגרעיניים של שתי מעצמות־העל, עשויה להיוודע לו השפעה חיובית על מערכת היחסים הבין־גושיים.

לכאורה, הסכסוכים האזוריים צריכים לתפוס מקום משני בלבד בשיחות מוסקווה. אך נוכח ההתחממות המחודשת עקב התגרויות האיראניות ופעולת התגמול האמריקאית במפרץ הפרסי (או הערבי) יש להניח שאירועים אלה יתפשו מקום לא מבוטל בשיחות הרשמיות וגם הבלתי־רשמיות, שהרי קיים חשש שהידרדרות בלתי־צפויה עלולה לגרום למתיחות מחודשת בין הקרמלין לבית הלבן ואף להביא לעיכוב הפיסגה. למרות האינטרס העקרוני ארוך הטווח המשותף של ארה"ב וברה"מ כי מלחמת המפרץ תסתיים ללא תבוסה של אחד משני היריבים, מודאגים הסובייטים ממעורבותה הגוברת של ארה"ב ומהיזדהותה אחרי עיראק, שבמשך זמן רב נהנתה מתמיכה סובייטית מאסיבית בתחום הציוד והנשק. משום כך אף הסתייגה ברה"מ מן הצעות להטלת אמברגו על אספקת נשק לאיראן על ידי מועצת הבטחון. האמריקאים מצידם עוקבים בחשדנות אחרי הפעילות הדיפלומאטית האינטנסיבית של הסובייטים באיראן וגם אם אלה מקווים בדרך זו לצמצם את סיוע המולות לגרילה הפונדמנטליסטית באפגאניסטאן במסגרת מאמציו של גורבאצ'וב לחלץ את ארצו מהמעורבות הצבאית הבלתי־פופולרית בארץ האסייתית השכנה. אולם ההתקדמות באפגאניסטאן תלויה גם בהסכם אפגאני־פאקיסטאני ובנכונות הסי.איי.אי. להפסיק את הסיוע לגרילה האנטי־קומוניסטית: ואין עדיין בטחון אם כבר הבשילו התנאים לכך.

מן הסיבות האלה לא ברור אם אמנם יזכה תהליך השלום באזורנו לעדיפות גבוהה בשיחות הנוכחיות במוסקווה. זאת חרף ביקורו האחרון של שולץ בבירות המזרח התיכון ולונדון. אין זו דווקא סיבה לשביעות רצון בשביל ישראל. עם כל הסיכונים יש גם סיכויים להתקדמות אמריקאית־סובייטית לגבי אזורנו: ובלעדיה ספק רב אם בעיית יהודי ברה"מ תזכה למקום הראוי לה בפיסגה הקרובה.

בפעם הקודמת, במוסקווה: ג'ורג' שולץ ואדוארד שווארדנאדזה

בזווית חדה / חגי אשר

כשהקרקע מתנדנדת

באשר הבורסה בוול סטריט במשבר ושערי המניות נופלים, הקרקע מתחילה לרעוד. בעולם הכלכלי כולו, אבל אצלנו על אחת כמה וכמה. אצלנו הבורסה הניו־יורקית היא לא רק בורסה. היא גם כלכלת ישראל והיא גם בטחון ישראל. אם לא מיד, כי אז כעבור כמה זמן. במישרין ובעקיפין.

לא צריך להיות כלכלן כדי להבין זאת. המפולת בבורסה הניו־יורקית עלולה להשפיע מאוד על קיצוץ התקציב האמריקאי ועל הקטנת הסיוע הממשלתי לישראל ועל ירידת התרומות וההשקעות הפרטיות. יהיו לכך השלכות רבות. לא רק כלכליות. אומרים שהמשבר בוול סטריט היה צפוי מפני ששערי המניות היו גבוהים הרבה מערכם הריאלי. ומה בנוגע למניות הישראליות בדעת הקהל האמריקאית ובקרב חברי הקונגרס? פתאום מתברר מה שהיה ידוע כל הזמן, שהשערים מנופחים והסטאטוס קוו הכלכלי והמדיני והצבאי עומד על כרעי תרנגולת. מה שנראה קבוע ויציב ומתמיד, יכול להיות זמני מאוד חולף מאוד ולא להיות בכלל. לא לעולם חוסן. וזה עוד לפני שחל שינוי במדיניות ובמימשל ובהרכב הקונגרס הבא ולפני שבאה לידי ביטוי עליית חשיבותו של „הקול השחור" על חשבון חשיבותו של „הקול היהודי". ועוד לפני שיש נשיא חדש לאחר הבחירות הבאות שיהיה פחות ידידותי לישראל מהנשיא רייגן. ולפני שיהיה שר חוץ חדש שלא יהיה דומה לג'ורג' שולץ.

מפולת בבורסה היא זעזוע חברתי ופסיכולוגי עמוק באמריקה. מיד עולים צללי העבר: 1929. לא רק ציון קלנדארי.

צריך לעשות הכל לצימצום התלות בכלכלת ארה"ב ובסיוע ממנה. אפילו תרצה להמשיך בסיוע בהיקפו הנוכחי, לא תוכל. וגם מהבחינה הזאת יש צורך דחוף במדיניות של קידום השלום וצימצום סכנת המלחמה

השנה היא מלת צופן לעליית זרמי מעמקים מפחידים. ממנה מתחילים לספר את עליית הפאשיזם והנאציזם באירופה וגם גלים של התגברות האנטישמיות וההאשמות על „הקשר היהודי" שגרם להסתבכויות ולהידרדרות. ביפאן כבר הופיעו על כך כמה ספרים מן „הגל האנטישמי" של האופנה האחרונה. אם היהודים היו אשמים בבעיות הכלכליות שהתעוררו ביחסי יפאן־ארה"ב, כשהבעיות היו עדיין קטנות, למה יהיו נקיים מאשמה בהיווצרות הבעיות הגדולות יותר, העלולות להתעורר עכשיו?

צריך לקוות שכל ההשוואות המידיות להתמוטטות הבורסה ב־1929 ולמשבר הכלכלי העמוק עד אמצע שנות השלושים יימצאו מוקדמות ומופרזות. נראה איך יתפתחו העניינים. אבל איך אפשר להתעלם מאותות הסכנה של הסערה הזאת, גם אם תחלוף כך או אחרת? ישראל, שכל כלכלתה וכל בטחונה תלויים בסיוע האמריקאי, היא ישראל השרויה בסכנה גדולה לכלכלתה ולבטחונה. מה שקרה עכשיו בניו־יורק זו כתובת על הקיר. אות אזהרה נוסף. צריך לקחת את עצמנו בידיים. צריך לטפל ברצינות בתוכניות ההבראה הכלכליות, בקיצוץ הביורוקרטיה הממשלתית הציבורית, בייעול המשק. הדיבורים חייבים ליהפך למעשים במהירות רבה יותר. רק פתי לא יבחין עכשיו שהקרקע רועדת מתחת לרגלינו. צריך לעשות הכל כדי לצמצם את התלות בכלכלת ארצות־הברית ובסיוע האמריקאי הנדיב לישראל. גם אם הם ירצו להמשיך בסיוע הזה בהיקפו הנוכחי, הם לא יוכלו.

וכך גם בתחום הבטחוני והמדיני. המפולת של הבורסה בניו־יורק צריכה לזרז את המאמצים לקידום השלום במזרח התיכון. אם אכן יוקטן הסיוע הבטחוני לישראל, כפי שיש לחשוש, לא יהיה מנוס מקיצוץ תקציב נוסף בתקציב הבטחון. זה עלול היה לקרות בלאו הכי. אם לא מחר, אז מחרתיים. גם מבחינה זאת יש צורך דחוף במדיניות של קידום השלום וצמצום סכנת המלחמה. אפילו נאמני „הליכוד" הקנאים והאטומים ביותר לא יוכלו לדבוק עכשיו בהמשך הסטטוס קוו בשטחים ובגבולות, כתמול שלשום ולהאמין שהוא יוכל להימשך לנצח. צריך להודות. צריך לקרוא נכון את המפה החדשה. להתאים את עצמנו אליה בכל תחומי חיינו. זה היה דרוש ואפשרי גם קודם. אחרי המפולת בניו־יורק זה בלתי־נמנע.

עם ג'ילאס בירושלים

מאת טדי פרויס

יוגוסלאוויה – עולה מתשובותיו – הפסידה יותר מישראל מניתוק היחסים. המדיניות הפרו־ערבית וההזדהות הטוטאלית עם העולם השלישי לא הביאו לה את התוצאות המקוות

אחרי שדרכונו הוחזר לו מקץ 17 שנה, נענה מילובאן ג'ילאס, הכופר בכופרים היוגוסלאוויים, להזמנתו של ראש העירייה טדי קולק ובא לבקר בישראל. בלוח־הזמנים העמוס שלו נדחסו גם כמה הרצאות פומביות. המנחה, פרופסור שלמה אבינרי, מציין באוזני את הקהל המגוון שנאסף להאזין להרצאתו הראשונה בירושלים: ותיקי משרד־החוץ, לרבות שגרירים לשעבר בבלגראד; מרצים באוניברסיטה, עתונאים בתפקיד ושלא בתפקיד, סופרים וחברי קיבוצים.

ג'ילאס אינו פותח בהרצאה. קיבלתם את דברי בנייר מודפס שהוגש לכם מראש, הוא אומר. אנא פתחו בשאלות. הוא זהיר בניסוחיו ועל שאלות אחדות אינו משיב, בין היתר – על השאלה אם לדעתו היה מורו וידידו לשעבר, הנשיא טיטו, פחדן, כפי שרמז בביוגרפיה שכתב על מנהיג יוגוסלאוויה. מן התשובות שהשיב עולה: יוגוסלאוויה הפסידה יותר מישראל מניתוק היחסים; המדיניות הפרו־ערבית וההזדהות הטוטאלית עם העולם השלישי לא הביאו לבלגראד את התוצאות המקוות; הריב בין סטאלין לטיטו לא היה עניין פרסונאלי גרידא. השניים היו מנהיגים אוטוריטאטיביים ובתור שכאלה לא הסתדרו זה עם זה; כן, סטאלין לא יכול היה לבצע את התיעוש ואת הרפורמה שביצע ללא שימוש בכוח, אך גם בהתחשב בתנאים ששררו בראשית ימיה של ברה"מ, הוא עבר כל גבול סביר בשימוש בכוח; הגוש הקומוניסטי לא הוכיח עצמו מבחינה כלכלית ומזרח אירופה מפגרת בכל התחומים אחרי מערבה. יוגוסלאוויה שוב אינה מדינה קוהרנטית. המחלוקות הפנימיות אוכלות בה בכל פה, אף שבינתיים אין האלימות מרובה. זה עלול להשתנות לרעה. האופוזיציה למימסד בבלגראד אינה מחוץ למפלגה אלא בתוכה. יש מרכזי־כוח שונים, המושכים כל אחד לכיוון אחר; על אופיה הפדראלי לא תוכל יוגוסלאוויה לשמור, וככל הנראה תתגבש כקונפדראציה של רפובליקות ריבוניות. יש פריחה תרבותית ביוגוסלאוויה, כפי שטרם היתה, וזה בניגוד למשבר הפוליטי והכלכלי שמכרסמים במדינה.

לאחר ההרצאה, בנסיעה על־פני ירושלים בלילה, הוא מבקש לראות את מאה שערים ובתי־כנסת, כדי להיוודע מה היא יהדות. מספחת לראשו, נכנס ג'ילאס לבית־כנסת בנחלת אחים. הוא מודה בהתרגשות לנער שמוליך אותו פנימה ומניח אף לאשתו להיכנס לעזרת הגברים, הריקה מאדם. ג'ילאס יוצא מהורהר ושואל אם לדעתנו היו משה, ישו, דוד ושלמה דמויות היסטוריות או פרי אגדה בלבד. הוא עצמו מאמין כי הם היו ונבראו. בדרך הוא חוזר לתשובות שעליהן פסח בהרצאתו שעה קודם לכן. לא, טיטו לא היה פחדן, כפי שעלולים להבין מספרו, אולם חשש, שאם יהרג תשתנה (לרעה) ההיסטוריה של יוגוסלאוויה. לכן חרד לחייו. לא, סטאלין לא היה גרוע מהיטלר, כפי שהתבטא בספרו „שיחות עם סטאלין". כוונתו היתה לומר, כי לעמו שלו היה סטאלין אכזרי יותר משהיה היטלר לבני גרמניה, אבל, כמובן, אין להשוות. אין נורא מהיטלר.

מעל הר הזיתים הוא משקיף על ירושלים המוארת. הוא מתפעל מהבניה באבן („כשבונים באבן לא ייתכנו בניינים מכוערים. יש רק יפים ויפים יותר") ומהשילוב של ישן וחדש. הוא מגחך בהנאה כשמספרים כי מושל בריטי אנטישמי כפה את הבניה מאבן, כדי להאט את פיתוחה של העיר. „הראיתם לו", הוא אומר בסיפוק. כשאומרים כי נעשו בעיר כמה מעשי איוולת מבחינה ארכיטקטונית הוא מגן על אדריכלי ירושלים: כשבונים עיר עתיקה, תמיד קורות תקלות ובעיות תיכנוניות, ואצלכם השגיאות פחותות מבמקומות אחרים. החומה של ירושלים יפה בעיניו הרבה יותר מהחומת דוברובניק, היפה בערי יוגוסלאוויה, וגם גדולה ומפוארת יותר. אשתו, סטפניה ג'ילאס, מהופנטת. „לאהוב אותה? הרבה יותר מזה. לא צריך להיות דתי כדי לעמוד בהדרת קודש מול ירושלים. בעיר הזאת נולד המונותאיזם ולכן אין זו עיר של היהדות בלבד אלא של כל המין האנושי".

בנסיעה לאורך החומה חוזר ג'ילאס לפוליטיקה של ימינו: פרס צדק בהחלט שסירב להצעת שר־החוץ הסובייטי לקיום יחסים קונסולאריים במסגרת שגרירות אחרת. אתם צריכים לעמוד על קיום יחסים מלאים. כשליד כנסיית נוטרדאם מסבירים לו, כי כאן עבר הגבול הירדני־ישראלי, מחווה ג'ילאס דעתו כי ישראל עברה את נקודת השפל ביחסים עם שכניה. הם מבינים כי עליהם להשלים עם קיום ישראל וכי בדרך זו לא השיגו מאומה, וגם לא ישיגו להבא. הם מתחילים להתעורר לכך וממשלות ערב לא ייגררו עוד להרפתקאות מלחמתיות. לפי הזמנת הפלסתינאים.

הכוונה היתה להפגיש את ג'ילאס עם ישראלים לשיחת לילה, אך בגלל ההתרגשות היום העמוס הוא עייף ובבקשו שיסיעוהו לאכסנייתו, „משכנות שאננים".

„חבל שאינני יהודי... ללא כל היסוס הייתי עובר לחיות בירושלים".

„בואך יהיה ברוך גם אם תבוא להיות בירושלים בלי להיות יהודי".

„אולי נתת לי רעיון. שלום".

לנסוע באוטובוס?

מאת אריה אדר

אחת התוצאות של אופן התערבות הממשלה בניהול „אגד" היא התמעטות הנוסעים בתחבורה הציבורית; למה יסע אדם באוטובוס הלא־נוח כשהוא יכול לנסוע במכוניתו הפרטית בנוחות ובעלות לא גבוהה הרבה יותר?

המו"מ עם „אגד" על קביעת סל־תחבורה חדש תקוע ואין רואים את סופו. אפילו מן ההיבט המוגבל של המינהל התקין זו תופעה שלילית ביותר, שהרי תוקפו של ההסכם הקודם פג לפני 14 חודש וגם שר התחבורה חיים קורפו רואה בכך „הזנחה חמורה".

הסובסידיה שמקבל כיום „אגד" היא רק 17 אחוז ממחזור המכירות שלו והיא מסתכמת ב־5 מיליון דולר בחודש, מתוך מחזור מכירות של 30 מיליון דולר. במחיר זה מבקשת הממשלה לשלוט ב„אגד" שליטה בלעדית, תוך הפקעת סמכויות הניהול מראשי הקואופרטיב הנבחרים. קווי „אגד", תדירות הנסיעה בהם והתעריפים מוכתבים על־ידי פקידי משרד־התחבורה. הוא הדבר לגבי התמורה שמקבלים החברים על עבודתם ועל ההשקעה האישית של כל אחד מהם, שערכה כיום 92,000 שקל. משרד־האוצר קבע כמה אוטובוסים יהיו לקואופרטיב, ו„אגד" חייב להחזיק אוטובוסים רבים לצרכי צה"ל לשעת חירום. הממשלה גם מבקשת להשתלט על „חברות־החברים", שאינן קשורות כלל לקואופרטיב אלא הן נכס של חבריו – כל אחד מהם השקיע בהן 28,000 שקל.

התערבות הממשלה בניהול הקואופרטיב גורמת נזקים עצומים לא רק ל„אגד", לא רק לנוסע, אלא למדיניות התחבורה עצמה. הסובסידיה לתחבורה הציבורית היא קטנה לא רק מפני שתיפעול של הקואופרטיב הוא יעיל, אלא גם מפני שבמחיר הנסיעה בקווים בין־עירוניים רבים גלום עודף, שנועד לסבסד את תעריפי הקווים העירוניים והקווים הלא־רווחיים. על כך יש להוסיף, של„אגד" חסרים עתה 600 אוטובוסים להחלפת כלי־רכב בני 11 שנה ויותר, 160 מהם מתקרבים לשנתם ה־20 ועלות אחזקתם גבוהה הרבה מן הממוצע. התעריפים עצמם גדלו ב־200 אחוז מאז יולי לפני שנתיים, כאשר הונהגה התכנית להבראת המשק.

התוצאה היא, שנוסעי האוטובוסים מתמעטים, במיוחד בקווים הבין־עירוניים. יותר ויותר מתברר, שלא מונית־השירות היא בת־התחרות האמיתית לאוטובוס, אלא המכונית הפרטית, מה גם שהשימוש בה כמול בארוח מלאכותי. לשם מה יסע אדם באוטובוס יקר ולא־נוח, אם הוא יכול לנסוע במכוניתו במחיר שאינו גבוה הרבה מדמי הנסיעה באוטובוס ובנוחות רבה לאין שיעור? אין זה מקרה כלל שמגמת הגידול במספר התאונות התהפכה מיד לאחר הנהגת המדיניות הנוכחית, לפני שנתיים.

המו"מ עם „אגד" על חידוש הסכם הסובסידיה תקוע, מפני שהממשלה רוצה להקטין את העלות הכוללת של התחבורה הציבורית למשק. עצם הכוונה הזאת שנוי במחלוקת, והדרך למימוש הכוונה שנויה במחלוקת חריפה עוד יותר. הקואופרטיב טוען, כי עלות התחבורה הציבורית בישראל נמוכה כבר עתה במידה ניכרת מעלותה במדינות אירופה, הודות לרמת היעילות הגבוהה בה. לדעתו אפשר להקטין את העלות רק אם יצומצמו הכנסות הקואופרטיב על חשבון חבריו. דבר זה יביא בהדרגה לירידת רמתם של נהגי האוטובוסים: הטובים שבהם יוכלו להשתכר יותר בעבודות אחרות ולהשיג באפיקים אחרים תשואה גבוהה יותר על השקעתם. אפשר גם להרע את השירות, אולם זה יגביר את המעבר לשימוש ברכב פרטי.

כדי להשיב על טענה זו שלחה הממשלה רואי־חשבון מטעמה לבדוק את ספרי „אגד". אלה טוענים, כי ב־41 חודשי הסכם הסובסידיה הקודם גדלו הכנסות הקואופרטיב ב־238 מיליון שקל יותר מהוצאותיו. את העודף הזה מבקשת הממשלה לחסל או לפחות להקטין. עוד סבורים הפקידים, כי על חברי „אגד" להעביר לידי הקואופרטיב את השקעותיהם ב„חברות־החברים".

נתוני הממשלה אינם מקובלים על „אגד" ורואה־החשבון מטעמו הפריך אותם לטענתו. אבל גם אילו היו נכונים, מדוע אסור לחברה עסקית להרוויח רווח סביר על השקעותיה?

גם נסיון הממשלה להתערב ב„חברות־החברים" מעורר תמיהה. האם בודקת הממשלה, בעת קביעת מחיר הקפה, אילו השקעות יש לבעלי „עלית" המונופוליסטית מחוץ לקונצרן ומה הרווחים שהם מפיקים מהשקעות אלה? האם היא תובעת מהם להעביר את רווחיהם מחוץ לקונצרן לסיבסוד הקפה? ואם יתברר שחבר „אגד" הרוויח על השקעת חסכונותיו בבורסה, האם תבקש הממשלה לקחת רווחים אלה משכרו כנהג? האם תדרוש ממנו למכור את המניות שבתיקו ולהעביר את תמורתן לקופת הקואופרטיב כדי להקטין את הוצאותיו?

לי נראה, שעל הממשלה להפסיק בכלל את סיבסוד התחבורה הציבורית ולחדול מבאמצעיה לנהל את „אגד", כשם שאינה מנהלת את „עלית" או את „דובק", אף שגם הן חברות מונופוליסטיות. יש לאפשר ל„אגד" לנהל את ענייניו על בסיס עסקי ועל אחריות [illegible] מדיניות ההצטיידות שלו. אם תהיה הממשלה מעוניינת שהקואופרטיב יחרוג בתחומים מסוימים מן הניהול העסקי – למשל, בקיום קווים לא־רווחיים או במתן הנחות בתעריפי [illegible] לציבורי אוכלוסיה מסוימים – יהיה עליה לממן את עלות החריגה.

בני התחרות של „אגד" יהיו התחליפים השונים לתחבורה הציבורית: רכב פרטי, מוניות. לשם כך יש לבסס גם את ענף המוניות על בסיס עסקי ויש להכיר את [illegible] המכוניות ולעדכן את מחיר הבנזין. באמצעות כלים אלה יהיה אפשר לפקח על התיפעול התקין של התחבורה הציבורית. [illegible] אז לגלות, שבמה מהקווים הלא־רווחיים יהיה אפשר להפעיל במחיר נמוך יותר, שלא באמצעות „אגד".

אין ספק, על הממשלה להתחיל בגיבוש מדיניות חדשה.

דחפור מאחורי „חוק הקליטה"

מאת אמיר רוזנבליט

קבלת החוק – מבטיח פימה פיינבלום – לא רק שלא תעלה למדינה ממון רב. המדינה תשקיע חמישה מיליון דולר ו„תרוויח כ־150 מיליון דולר רק מקבלת בעלי מקצוע מן המוכן; תיחסך ממנה ההשקעה בהכשרתם"

סוציולוגים רבים עדיין תוהים, אם ה„גלאסנוסט" וה„פרסטרויקה" משקפים תהליך אמיתי או אינם אלא סיסמאות. לאפרים (פימה) פיינבלום (51), יו"ר התאחדות עולי ברה"מ בישראל, אין כלל ספקות בנדון. לדעתו, זהו תהליך ממשי ובכיוון הנכון, הנשען בעיקר על מדיניות נבונה ומפוכחת של מיכאיל גורבאצ'וב.

הויתור הראשון של ברה"מ בכיוון הזה, לדברי פימה, הוא בתחום זכויות האדם. התוצאה המעשית, מבחינתנו, היא – גלי העליה האחרונים המגיעים לישראל, בעיקר של אסירי ציון ומסורבי עליה ידועים.

פימה סבור כי העליה מברה"מ תתרחב יותר ויותר, אבל הוא חושש מאוד, שמדינת ישראל אינה נערכת לקראת אפשרות כזו. לדעתו, אחד הצעדים העקרוניים שיש לעשות לאלתר הוא העברת „חוק הקליטה" בכנסת. הצעת החוק היא יוזמה משותפת של התאחדות עולי ברה"מ ומפלגת העבודה והיא הוגשה לכנסת במארס השנה על־ידי ח"כ המפלגה ח"כ עוזי ברעם. עד כה עברה רק את שלב הקריאה הטרומית והיא מונחת כאבן שאין לה הופכין.

פיינבלום, חבר מרכז מפלגת העבודה ומהדמויות הבולטות בקרב יוצאי ברה"מ שעלו לארץ בתחילת שנות ה־70, שוקל היטב כל מלה. דיבורים אינם הצד החזק שלו. הוא איש של עשיה, ליתר דיוק – תעשיה, ובתחום הזה יש לו קבלות. הוא, ככל הנראה, האיש היחיד בארץ שהוכתר פעמיים בפרס קפלן. בפעם הראשונה זכה בפרס בשנת 1978, בזכות רעיונותיו לחסכון באנרגיה במפעלי ים־המלח שבהם הוא עובד כמהנדס חשמל; בפעם השניה ניתן לו הפרס לפני שלוש שנים, כחבר בצוות של ששה עובדים, שפיתחו תהליך של השבת חום בייצור ברום במפעל. בשנים האחרונות עמד פימה בראש צוות ההקמה של מסוע האשלג צפע־סדום, „הפרוייקט ההנדסי המורכב והגדול שבוצע באחרונה בישראל". בתוך כל אלה לא הזניח פימה את הפעילות למען יהודי ברה"מ, שהוא עושה אותה מתוך תחושת אחריות כבדה, בעיקר לפעילי העליה ולמסורבים שעדיין נותרו בברה"מ. את עיקר כוחו הפוליטי הוא שואב מגרעין עולי ברה"מ בבאר־שבע, עיר מגוריו, שמספרם מגיע ל־25,000 איש בקירוב. הוא עומד בראש ה„גוש" הרוסי בסניף מפלגת העבודה בבאר־שבע ובכוחו הנגב ומשמש חבר מועצת העירייה מטעם הרשימה.

„חוק הקליטה", שפימה היה בין יוזמיו, הוא לדעתו הכלי העיקרי שבאמצעותו אפשר לייעל את תהליך הקליטה ולהדבן יהודים לעלות לישראל במקום להגר למדינות המערב. „באמצעות חוק זה", אומר פימה, „נראה לעולים שאנו דואגים להם דאגה אמיתית ובד בבד נוכל לשנות במקצת את כיוון ההגירה. כבר היום יכול יהודי הרוצה להגר לארה"ב, לקנדה או לאוסטרליה, לעשות זאת במישרין מברה"מ. אין לו כל צורך לעבור לפני־כן דרך ישראל. הרוסים גם הודיעו, שכל מי שמעוניין לעזוב, רשאי לנסוע לארצות אלה כתייר, כדי לבדוק אפשרויות קליטה, עוד לפני שהוא מחליט לעזוב בפועל את ברה"מ".

ב„חוק הקליטה" מוצעת מדיניות של מתן דירות בשכירות לעולים חדשים, בניגוד לנוהל הקיים היום, שעליהם לרכוש דירות עוד לפני שמצאו מקום עבודה והם בבטחון כלכלי. החוק מציע רציפות ביטוח פנסיה לעולים מארצות הגוש המזרחי בעיקר, שמהן אין אפשרות להעביר זכויות פנסיוניות, שנצברו במשך שנות עבודה רבות. בדרך זו, סבור פימה, אפשר לפתור בעיה קשה של עולים מבוגרים (בני 50 ומעלה), שמתקשים לקבל עבודה בשל גילם. הידיעה שהמדינה תדאג להם בשנותיהם הקשות, עשויה אף היא לתרום את תרומתה למשיכת העולים. לדבריו, מתן זכויות פנסיה לעולים המבוגרים עשוי להביא להרחבת מעגל העליה – לא מן הנמנע שהמבוגרים יגררו אחריהם את בני המשפחה הצעירים יותר.

לדעתו, החוק הזה ישנה מן היסוד את הגישה כלפי העולים בישראל, לאו דווקא כלפי אלה המגיעים מהגוש המזרחי. קבלת החוק, הוא מבטיח, לא רק שלא תעלה למדינת ישראל ממון רב, אלא אף תביא למדינה חסך גדול מתקציב הקליטה שלה. מאז 1971 הגיעו לישראל מברה"מ כעשרת־אלפים עולים בממוצע כל שנה (בסך הכל כ־160,000). „גם אם נניח שקצב זה יימשך בעתיד, יעלה החוק למדינה כחמישה מיליון ש"ח בלבד, שהוא סכום מגוחך לגמרי", אומר פימה. „אך הוא מגיע [illegible] לקביעה החד־משמעית שישראל תרוויח מהקליטה [illegible] מחשבון שמברית־המועצות עלו עד כה 12,000 מהנדסים, 4,000 רופאים, 3,000 מדענים ומספר רב של אחרים. נניח שהתפלגות בעלי מקצועות אלה [illegible] בעתיד תישאר זהה: אז אם נעשה את החישוב הכלכלי נגיע למסקנה, שהמדינה תרוויח כ־150 מיליון דולר רק מקבלת בעלי מקצוע „מן המוכן". נחסכת ממנה ההשקעה שהיתה כרוכה בהכשרתם".

כיו"ר התאחדות עולי ברה"מ אין פימה פיינבלום [illegible] להניח לנושא להישאר ברמה של דיונים אקדמיים. „עתידה של המדינה תלוי בהמשך העליה המאסיבית בכלל ומברית־המועצות בפרט. על־פי הערכות של [illegible], אם המצב הדמוגראפי בישראל לא ישתנה [illegible] היהודים יהפכו למיעוט במדינה [illegible] פירושו של דבר להיות מיעוט. לפיכך, התאחדות עולי ברית־המועצות לא תניח לממשלה [illegible] בימים הקרובים אנו מתכננים שורה של [illegible] לרבות הפגנות, עצרות־עם ועליה [illegible] ולמשרד ראש הממשלה, כדי לזרז את תהליך [illegible]", אומר פימה.

„אם רוצים שהיהודים היוצאים מברה"מ יבואו לישראל דווקא" – פימה פיינבלום

מכתבים למערכת דבר

אזעקה!

לדיקטטור הביצוע של מדינת ישראל הגנרל שרון יש כבר סגן ביזקי לענייני מלחמה והבטחון פנים. הסוציאות הביבבצעית שלו עם רפול בפליטת הדרכים ללבנון תיבכף באופן טבעי כשיגשו להגשמת שאיפתם להפיכתה של המדינה למיני מעצמה בכוורפת, שתפיל את אימתה על שכנותיה מקרוב ועל העולם המשתאה מרחוק.

רפאל איתן כשאיר אחריו כזה אחר זה ציוני דרך המצביעים על דרך מחשבתו ושיטות הפעלת הכוח הצבאי והשלטוני כמוהו „הפורה" עלול להגות, לכשיגיע עם רבו לצמרת. את הערבים המתמרמרים המשולים לזוקים הוא יכניס מסוממים לבקבוקים. אצל הערבים האחרים הוא יתפס סכינים בכיסים ויהרוג אותם במקום. לכלל הערבים הוא יזמן את פתרון מהנות הפליטים במלחמת לבנון, בהנחה שאלה שיישרדו מההפצצות וההפגזות ומבעשי הטבח נוסח סברה ושתילה יהגרשו באוויר, ולא יטרידו יותר את ישראל.

ליהודים המתגריים ומתנגדי תורת רבו שרון, ימציא או יעתיק מרוביו בעכים בעבר ובהווה (ראה דרום אפריקה, דרום אמריקה, אסיה והמזה"ת), שיטות „ריכוז" פוליטי והשתקה שיפסיקו את „השטויות הדמוקרטיות" המהבלות באחדות העם והארץ.

מה עוד צריך „הצבר חמד" הזה לאמור ולעשות כדי שהמשטר הדמוקרטי שלנו, לקוי ככל שהוא, יעביר אותם במקבם ויפעיל נגדם את החוקים האסורים להגן עלינו מהסתה, מטרור, ומבגידה בתקוות התחלת קוממות?

דב ירמיה
נהריה

רגשות וכפייה

לא בעשים הם הסוגים בהכנת זכותו של אדם לחיות את חייו על־פי אמונתו, ואין אי־הבנת הבעיה קשורה כלל בהשכלתו או רמתו התרבותית של המקנן. ס. שלום ב„דבר" כמו גם שבשון טיבק ב„מעריב" ואחרים נוטלים מושגים כ„רגשות", „זכויות הפרט", „חובה דתית", „אמונה דתית" ו„עניין של חיים ומוות" ומערבבים אותם זה בזה עד שלא ניתן להבחין בין ערך אחד למשנהו ובין עיקר לטפל.

רשאי אדם לקבל על עצמו תורה כלשהי ולהכריז קבל עולם שקדושה היא לו, וכי „מצוה" כמצוותיה „תביא חס ושלום קללה" על עמו, כדברי מר טיבק. עד כאן זהו עניינו האישי הפרטי של המאמין. ואולם, ברמת הסתברות גבוהה קיים סיכוי שבמבוך אליו חי אדם נוסף, שקיבל על עצמו תורה אחרת, ואשר „מצוותה" קובעת לו „תיק" הנוגד לחלוטין את מצוות התורה הראשונה. לאור זאת, אין כל סיבה שבעולם שהאחד יתבע, בשם קדושת ערכיו, אמונתו ועקרונותיו שלו, שהשני יוותר תריר על אלה שלו.

הקרנת סרט איננה בהכרח בידור. הגדרה זו קובעים רק אלה, שאינם צופים בסרטים כעיקרון על־פי הוראת ריבונם ורבותיהם. עולם הקולנוע מוכר מזמן כאמנות השביעית, ואדם תרבותי ומשכיל איננו יכול למנוע עצמו מערכי אמנות הקולנוע, בדיוק כפי שאיננו יכול לעשות כן לגבי ספרות, מוסיקה או תיאטרון. דברים אלה נכונים גם אם יש סרטים גרועים, כמו כשם שיש גם ספרים גרועים.

לוותר על צפייה בסרט בשבת? אפשר, אבל רק מתוך בחירה עצמית ובמפורש לא על־פי פקודה! זכותו הבסיסית של האדם לברור לו את עיתות התרבות שלו, כמו גם את עיתות עבודתו, בייחוד כשאין הוא עושה זאת בשבה לא לו. אין זכות לאיש, גם לא לגדול האמבינים בתורה כלשהי, להחליט עבורו מה, מתי, היכן ועד כמה יראה, יעשה או ילמד.

את הקריאה „להתחשב ברגשותיהם ובאמונתם של אנשים חרדים" יש לקבל אך ורק בתנאי, שאלו מצידם יצהידו בגלוי: גם אנו, החרדים, נתחשב מהיום הזה ואילך ברגשותיהם של אנשים מכל דת, אמונה וסוג. בל יבואו הילוניים להפריע אותנו מתפילותינו בשכונותינו או בבתי־הכנסת שלנו, ואנו לא נפריעם בחייהם ובחיי התרבות שלהם!

נאוה כץ
ירושלים

למפלגת העבודה יש בעיה

בין נציגי מפלגת העבודה לבין כמה במחלוקתיה יש הקר. כוונתי למחלוקות הארגון, ההסברה והדבר המפלגה. אני שואל מה תפקידן של מחלוקות אלה במשך כל ימות השנה?

המפלגה ויו"ר המפלגה מכריזים שיש לפעול למען השלום בינינו ובין שכנינו, אחרת אנו עלולים להידרדר לבלהמה. לשם כך הם מציעים ועידה בין־לאומית כפתיחה למשא וכתן ישיר. פרס טען, שצריך ללכת מבית לבית ולהסביר את הרעיון הזה. מי הלך? מי הסביר? החולם לאסוף חתימות למען השלום. מי הלך? מי אסף? האם את זה צריך לעשות יו"ר המפלגה? אולי ביחד עם שר הביטחון ובצירוף כל שרי מפלגת העבודה? השאלה היא: איפה מפלגת העבודה?

החתום מטה הוא חבר מועצת סניף תל־אביב ומועצת המחוז. אני מרשה לעצמי לקבוע, שאף אחד לא פנה ולא ניסה להפעיל את סניפי המפלגה ואת ציבור החברים. בקיצור, לנו טוב. אנו פטורים ממצוות וסומכים על המנהיגים הראשיים. אין צורך בכל התזמורת. המנהיגים יעשו הכל, לכל היותר לא יילכו לחופשה, על־פי עצת עליזה ולך במאמרה „הטוב, הרע והמפלגה".

המסקנה היא, שיש בעיה למפלגת העבודה. המוסדות שלה והמחלקות השונות עדיין פועלים במתכונת של מפא"י לשעבר, משנות השלושים והארבעים. זאת הסיבה שתדמית המפלגה היא כפי שמתוארת עליזה ולך, למרות הפעילות הברוכה של פרס בעת היותו ראש ממשלה, ולמרות הפעולות וההישגים של שר הביטחון: הוצאת צה"ל מלבנון ובניית צה"ל מחדש, כפי שהוא צריך להיות.

על ראשי המפלגה לתת את הדעת על השינויים ההכרחיים, כי רק בהפעלת המחלקות כראוי אפשר לשנות את המצב ולהביא את ההכרעה האלקטורלית לטובת מפלגת העבודה, העם בישראל ומדינת ישראל.

משה שיטנברג
תל־אביב

מהו צבע השקר? צהוב?

כאשר גיליתי ב„זמן הצהוב" של דוד גרוסמן, כי מצא באוניברסיטה של בית־לחם „אווירה של לבנצנות", תאה, עד כדי כך, שהיא הכרידה לו „את ציורי בית־הספר של סוקרטס" — שיפשפתי את עיני.

גם לאחר גילוי זה עדיין התקשיתי לבלוע את מה שמצא בעופרה: „השפה העברית קלוקלת ודרודה ומבלוגית", גם ספרים אין שם „חוץ מספרי קודש" ותאוד לכמ. מה היה איבר על קנאי דתי שהיה כותב כי בביתו של גרוסמן לא מצא ספרים „חוץ מספרי חול"...).

כך ריפרפתי דרך הספר כולו כמהלך ב„עליכה בארץ הפלאות". הושם, פן עלי ללכת להיבדק, אולי איבדתי כל קשר עם המציאות. „הנבמאתי" במחשבה, שוב „ספרות", ומי יתערב בראייה „ספרותית"?

עד שהגעתי, ממש בסוף הספר, אלי — כלומר אל עצמי. אותי שמע גרוסמן „עומד ומבעבע" בפני ציבור באלפי מנשה. נניח ל„ביעבוע" - גם זו בוודאי התרשמות ספרותית. אולם, לאחר מכן גרוסמן „הצליח לשמוע", כי דרשתי „עונש מוות" לערבים וכן „הריסת..." מלים במרכאות הן כבר ציטוט ישיר, כלומר דיווח עובדתי.

ובכן, אני מעיד שהנני מתנגד לעונש מוות, וזו דעתי כבר הרבה שנים: הדרישה לעונש מוות לא יצאה מפי, לא באלפי מנשה ולא בשום מקום אחר. גם על „הריסה" (במקרה) לא דיברתי. אולם, כן אמרתי לקהל שהתאסף, רותח ומצומרמר לאחר רצח עופרה מוזס הי"ד, כי אורחים ערבים תמים הם חפים מפשע ואסור לפגוע בהם, ומי שעושה כך משחק ישירות לידיו של אש"ף. על כך אצל גרוסמן - אף מילה.

מה הוא הצבע של השקר? צהוב?

אליקים העצני
קריית ארבע־חברון

ח"כ גאולה כהן וכיבוד החוק

לאחרונה פנתה ח"כ גאולה כהן אל המשטרה בתביעה להעמיד לדין את עורכי הירחון „פוליטיקה" שלדבריה פירסמו מאמר בזכות הסירוב לשרת בשטחים. אולם, מעיון בעברה של חברת הכנסת הנכבדה, עולה שלא תמיד בשבט החוק נר לרגליה. שאם לא כן, מדוע לא תבעה גאולה כהן לדין את הרב אריאל שבעת פינוי ימית הסית את חיילי צה"ל לסרב למלא פקודה?

אלא שבכך לא סגי, ח"כ כהן, בנך, המשמש כעובד מדינה, עבר שוב על הוראות ותקשי"ר בכך שתבע את העמדתו לדין של משה עמירב בפני חברי הפוליטביורו של תנועת התחיה. מדוע את בנך אינך תובעת לדין, אמא של צהיו?

תנועת רצ דוגלת בחופש עיתונות אף־על־פי שכמה מן הדברים הנזכרים במאמר הנדון, אינם תואמים את עמדותיה הרשמיות של רצ. „פוליטיקה" הוא עיתון בלתי־תלוי, וניתנת בו אפשרות ביטוי למיגוון רחב של דעות. פרשת משה עמירב מהווה דוגמה נוספת להוות המושג „דמוקרטיה" בליכוד - ערש הולדתה של חברת הכנסת הנכבדה.

אפרת שפיגל
(חברת מועצת רצ)
תל־אביב

הבהרה

בראיון „אין אפיפיורים ספרותיים" התייחס פרופ' גרשון שקד לקשר שבין אנשי האוניברסיטה וועדות פרסים ספרותיים. פרופ' שקד אינו שולל עקרונית השתתפות מבקרים ואנשי מחקר בתחום הספרות בוועדות פרסים. כוונתו היתה לעל חברי ועדות הפרסים לשקול שיקולים ענייניים.

יעל פישביין

מה עלה בגורלו?

מספר ימים אחרי יום כיפור בשנת 1947, היתה מסיבת ברית מילה על אניית המעפילים „מדינת היהודים", שהיתה בדרך לארץ־ישראל. מספר אנשי צוות היו נוכחים, כולל קצין הרדיו, הרופא של האניה, וגם אני.

הילד נולד ברכבת המיוחדת שנסעו בה כ־2700 מעפילים מבוקרשט למרגנו בולגריה, מקום שהאניה שלנו חיכתה להם.

ברצונה להביע את הערכתה לצוות האניה, קראה האם לבנה מרדכי בשם אביו של קצין הרדיו. אבל, יכול להיות שקרו לילד בשם אחר כשהוא התבגר.

היום, אחרי ארבעים שנה, אנחנו מאוד מעוניינים להכיר אותו או לדעת מה עלה בגורלו. כל מי שיכול לעזור לנו במטרה זאת מתבקש להתקשר אתי לכתובת זאת: ת.ד. 211 חיפה, 31001, או לטלפן 041533147.

אדי קפלנסקי
חיפה

לפני 60 שנה — דבר — לפני 40 שנה

במשפט שוארצבורד

פאריס. שוארצבורד אמר בנאומו בפני בית הדין כי הוא מתגאה בזה שהרג את פטלורה. הוא הרגו בשם שהוא חושב אותו אחראי לפרעות באוקראינה. התובע התאמץ בכל הדרכים לנקות את פטלורה מכל אשמה. כשנגע בעבודתו של ז'בוטינסקי, אמר התובע כי שנוי עבודתו בא כתוצאה מהשפעת היהודים.

תהלוכה לזכר חללי פרעות אוקראינה

הפראה. יגון כבשה אתמול את ת"א כשהופיעה תהלוכה רבת עם ועברה ברחובות בשעת אמירת „יזכור" לקדושי אוקראינה לרגל משפט שוארצבורד שנחל בפאריס.

דיכוי ההעפלה בכל מחיר

לונדון. האדמירליות הבריטית נתנה הוראות לצי הים התיכון לעצור לכל „גילוי כוח" מצד המעפילים ולעשות כל מאמץ כדי למנוע את האניות מהגיע לחופי א"י.

הנרי וואלס בארץ

„שמעתי על המפעל החקלאי כאן, שעלול להיות מופת לחלקי עולם דומים אחרים" - אמר הנרי וואלס, שהיה סגן הנשיא רוזוולט ועתה עורך השבועון „ניו ריפבליק" בשיחתו עם העתונאים בשדה התעופה בלוד. „באתי לחקור מה רמת החיים כאן ומהי התקדמות שהושגה בכל שטחי החיים. באתי כעתונאי המעוניין זה שנים בבעית א"י".

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

בשולי השלום

שבתי בן־אריה, פעיל ותיק בתחום האופרה וחבר מועצת האופרה הישראלית החדשה, שלח מכתב לאוף זיידן בקהיר, הידוע לו כמתעניין באופרה בישראל. בן־אריה שאל על הפקת האופרה „אאידה" בלוקסור והתעניין בפרוייקט בנין האופרה החדש בקהיר. למכתבו צירף את

פרוספקט מופעי האופרה הישראלית לעונת 1987־88 ואת חוברת מרכז האומנויות ע"ש גולדה מאיר, אשר יכלול את בית האופרה החדשה.

היתה לו הפתעה נעימה לקבל מכתב תשובה מזיידן שכלל פרטים על „אאידה" והבעת התעניינות במרכז גולדה. חליפת המכתבים נעשתה בדואר ישיר ת"א־קהיר־ת"א.

יד מושטת

בקונגרס הבין־לאומי בנושא הדמוגרפיה היהודית הנערך בימים אלה בירושלים, משתתפים למעלה מ־200 נציגים מ־21 ארצות. אך לתשומת לב מיוחדת זוכים הנציגים מארבע מדינות קומוניסטיות: פולין, הונגריה, יוגוסלביה ורומניה. נציגי מזרח גרמניה וצ'כוסלובקיה לא הגיעו. הקונגרס נערך בחסות ממשלת ישראל, ההסתדרות הציונית העולמית והקונגרס היהודי העולמי. בקבלת פנים רבת משתתפים, לכבוד המשלחות ממזרח אירופה, דיבר חבר הפרלמנט הפולני וראש איגוד התרבות של יהודי פולין שמעון שורמוי ומטעם המארחים ברכו יו"ר ההנהלה הישראלית של הקונגרס יצחק קורה, חבר ההנהלה הציונית פרופ' יצחק ורשבסקי, וראש ההנהלה הצפון־אמריקאית של הקונגרס הרב וולף קלמן. מנכ"ל הקונגרס היהודי העולמי בארץ ד"ר אבי בקר הצביע על המשמעות שבנוכחות האורחים ממזרח אירופה, שביקרו כאן לראשונה בעת העצרת העולמית של הקונגרס בינואר אשתקד.

ש. שלמה

מפגשים

מועדון של ועדי עובדים במתכונת דומה ל„מועדון המסחרי התעשייתי" יפעל בקרוב במסגרת ההסתדרות. ראש המחלקה לוועדי עובדים בוועד הפועל של ההסתדרות, מנחם אדמתי, אומר שהמועדון יפעל ב„בית ליסין" בתל־אביב וגם בערים אחרות. מדובר במפגש בן יום שלם, כולל ארוחת צהריים, שבמהלכו ירצה איש ציבור או איש אקדמיה על עניינים המעסיקים ועדי עובדים — החל מדיני עבודה וכלה במדיניות שכר. אגב, בעבר פעל ב„בית ליסין" מועדון של אנשי חברת העובדים, אך הוא פוזר במהרה, מפאת הבעיות הבוערות שצצו בכמה מהחברות, שלא איפשרו לראשיהן להתפנות למפגשים מסוג זה.

חיים ביאור

פתיחה

הערב תיפתח בהיכל התרבות יד־לבנים בכפר־סבא תערוכה משותפת לעמנואל בריקמא, הרולד רובין ואילנה שגיא. התערוכה מתקיימת בשיתוף עם הגלריה של עמליה ארבל. הפתיחה תכלול תוכנית אומנותית שבמרכזה ינגן הרולד רובין בסכסופון.

מירי פז

בצנעת המוזיאון

איש העסקים אלפרד אקירוב ועו"ד רם כספי יצרו הפוגה קלה בתשומת הלב לנפלאות המסיבה לאילנה גור במוזיאון ישראל, כדי לתת מבט במכשיר האיתורית שהעביר שערים עדכניים מניו־יורק.

צילום: מלבבי (סבצו ישראל)

בן 75

סר גיאורג שולטי (בתמונה) אחד מגדולי המנצחים בעולם, יהודי ממוצא הונגרי, המנצח קרוב ל־20 שנה על תזמורת שיקאגו, חגג אמש בלונדון את יום הולדתו ה־75 ומתכונן לפנות את מקומו ב־1991. אחד המועמדים לרשת את מקומו הוא המנצח דניאל ברנבאום. המתחרים האחרים על תפקיד זה הם קלאודיו אבאדו וברנרד הייטינק.

שי"ן

מתנת יום הולדת

יצחק נבון החליט אתמול להעניק מתנת „יום הולדת" לתיאטרון הלאומי „הבימה" החוגג השבוע 70 שנה להיווסדו. השר החליט להקציב לתיאטרון סכום מיוחד של 300 אלף ש"ח כדי לאפשר לו לחדש ציוד חיוני לעבודתו. הערב יתקיים בתיאטרון „הבימה" ערב הצדעה של אמנויות ישראל לתיאטרון החוגג. יופיעו התזמורת הפילהרמונית הישראלית בניצוחו של זובין מהטה, התזמורת הקאמרית הישראלית והמקהלה הפילהרמונית מסקוטלנר, להקת המחול הקיבוצית, הגבעתרון, מקאמה מאת חיים חפר ותזמורת צה"ל. כן יוגש „ריפרוף" באלבום „הבימה" מאת דן אלמגור בביצוע שחקני התיאטרון.

אוריינט אקספרס

ידידי מרכזי הטניס בישראל, מרחבי העולם, הגיעו לירושלים ברכבת מיוחדת מתל־אביב. במבצע יעיל ביותר קיבלו 300 האורחים, כבר במהלך הנסיעה, את מפתחות חדריהם ע"י צוות מלון „הייאט רג'נסי" שהצטרף לטיול.

צילום: יהיעם גל

מסע הדברה

הפרדסנים יוצאים שוב למאבק. הפעם לא על רווחיות ענף ההדרים אלא נגד מחלת הטריסטיזה הפוגעת קשות בעצי ההדר בארץ. לצורך זה הושקעו עד כה כ־750 אלף דולר. קצין תותחנים ראשי לשעבר אלוף יוחאי מונה לעמוד בראש הפרוייקט. בראש המנהלה עומד ראובן אילנר, יו"ר המועצה לשיווק פרי הדר.

עודד בר מאיר

סגן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון העניק היום, בפעם הראשונה בתולדות המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין בשכונת בית־הכרם בירושלים, תעודות אקדמיות למסיימי המסלולים לגיל הרך, לבית־הספר היסודי ולחינוך מיוחד. השר העניק לגננות ולמורות הצעירות את התואר „בוגר בהוראה" לאחר שהממשלה אישרה את הצעתו להעניק הכרה אקדמית ללימודים במוסד במסלולים הללו. בתמונה: השר מעניק התעודות בטקס חגיגי שנערך במכללה.

צילום: רוני נעמן

קרא מחר ב ידיעות אחרונות

• בורסה: מפולת עולמית
סבר פלוצקר

• מניות ההסדר: במה כדאי להשקיע?
גד ליאור

• מסמך: ישראל בשנת 2000
ישעיהו בן־פורת

• ספר: חוסיין וג'מאל היו סוכני הסי.אי.אי.
בוב וודוורד

• דוד קליין. האיש שקנה את הכל־בו
אריה אבנרי

• על ספינת ההימורים האילתית
לאה אתגר

יהודית אוריין על סופרזכטנת חרדית נודית בת־יער על לבני משי ששה חן על מהפך בבריכת היין איציק יושע על תוזיות הלהקות הצבאיות

• יואב קוטנר

מבדורים של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת וחוה קריב

במוסף לתרבות, ספרות ואמנות: על „סרנלמי" של אהרן מגד כותב יוסף אורן; אביב עקרון על זמנה ואוטוריה של פרגר דרוזבויק; ידיד הספרים בפרנקפורט

מכרזים

משרד הבטחון - יחידת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירת טובין, כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים כמפורט בטפסים. המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר.

תנאי התשלום: 60% בהמחאה בנקאית ו־40% הנותרים בערבות בנקאית שתוקף פירעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז.

מכירת טפסי המכרז תחל ביום שני 26.10.87 במזכירות המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12/א הקריה תל אביב, שעות הקבלה בימים א'-ה' בשעות 08.30–12.30, בימים א' וב' גם בשעות 14.00–15.00.

מכרז מס. 204/87/11
תוף ייבוש כביסה, מקרר, טלפון, כיור סוגה, ציוד בתי־מלאכה מתכות, ציוד ניגוד שונה, חבר לאספקת כוח.
ימי סיור: 28, 29 אוק' ו־2, 4, 5 נובמבר 1987. כמפורט בטפסי המכרז. להרשם עד יום לפני הסיור.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־09.11.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 205/87/11
רכב פורד־טרנזיט, טנדרים מסוג פיג'ו דפולקסטון, ג'יפים ג'ק 6 וגלגל גבהים.
ימי סיור 28, 29, באוקטובר 1987 בין השעות 08.00 – 11.30
מועד אחרון להגשת הצעות ב־2.11.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 206/87/11
ברזל אויר, סרטי פלדה, שעה ליציקה, רתכת + כבל לניקוי חלקים + אבנים סכימה, מגברי פלסטיק לשעונים, כרונוסטטים + כבל למדידת חום + תא אחסון פילה, במתכת בטריות, מורכבת, מטולה מתקים, כלי זינוק, חביות פלסטיק, פסיות
ברזל בצורה מוכבק, מגעי הסמל, מכבסים, מכסירי כריקה, תופי עץ, אשלגן הבקר, ברזל אויר בורגים, מנורה ורמיקליין, רתכת עבור לריתוך אלומיניום.
תאריכי סיור 8, 9, 10, 11 בנובמבר 1987. כמפורט בטפסי המכרז. להרשם עד 2.11.87 בשעה 12:00.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־16.11.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

חוזרים לעתונות טובה

דבר

קרא מחר

דבר השבוע

שבוע הבורסה: היסטריה והיסטוריה

1929, 1987

אמנון דנקנר, עדי אמוראי, אמנון אבר, דרור שרביט, פנחס יורמן

השנה של שמיר
עליזה ולך

„הבימה" בת 70
ורדה צימרמן

„אתה בין כה וכה אבוד"
התמכרות לסמים - גם מעבר לקו הירוק
יעל פישביין

כלא דוד
בתי הסוהר בישראל, מערכת לקויה
נתן רועי

חיים גורי, דני רובינשטיין, טובה צימוקי, חגי אשד, יוסי מלמן, גדעון קוץ, יוסף מיכלסקי, יגאל תומרקין, יאיר גרבוז, דן בן אמוץ

„משא" לספרות ולאמנות

להשיג בכל הקיוסקים בארץ

משחת השיניים אֶלְמֶקְס במניעת עששת יעילה פי 3

תל־אביב
שלמה המלך – שלמה המלך 78 – 246461
קופת חולים מכבי – בן יהודה 26 – 203492
ירושלים
אשור – דוד ילין 31 – 222788
חיפה
מודרני – נורדוי 13 – 664039
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
מכבי – ר' עקיבא 130 בני־ברק – 795688
פינצ'י – חיבת ציון 43 רמת־גן – 782821
בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153

אֶלְמֶקְס

פקסימיליה MURATA
מוּרָטָה
מהירה ביותר!
נצגים מקבוצת כלל

קבלת מודעות 24 שעות ביממה
מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל־
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה
ברח' דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול רסיטו)
טל. 239952 248518

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי בני־ברק

הודעה בדבר הפקדת שנוי מיתאר מקומית/מפורטת
ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה בני־ברק הופקדה ביחד עם תשריט המצורף אליו, שנוי תכנית מתאר הנקראת תכנית מס' 525 (שנוי לתכנית מתאר מס' 136).
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
גוש 6790, חלקה 26, רחוב: הרב קוק.
עיקרי מטרת התכנית:
לשנות את ייעוד החלקה הנדונה מאזור מגורים א' (תוספת) לאזור מגורים ב', וייעוד זה יהיה זהה לייעוד שבסביב לחלקה, כמוגדר בתב"ע 136 המאושרת.
כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב במילוי הנמקה ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.

מרדכי ברזאל
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

מרחב התכנון מקומי כפר סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
בדבר בקשה להקלה והשמוש חורג
הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה/ות 25 (3) בגוש 6431 רחוב אחד.
הקלה/ות כלהלן: תוספת 1.1% לאחוזי הבניה המותרים.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית בעיריית כפר סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת הקהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות לבקשה היתר הבקשה.
ההתנגדויות מנומקות בכתב הקשורים אפשר להביא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא, עד לתאריך שבעים יום הפרסום.

יצחק ולד,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא

גלי

גרא

גרא

יום של קצוות

גרא: אלגנט; גלי: ספורט

מאת ורדה צימרמן

עודד גרא אינטרנשיונל. האופנאי הישראלי מעצב גם בחו"ל. בגדי ים לחברת „פאבר" האיטלקית ואופנה לחברה צרפתית הדואגת לנשים המלאות (מידות 44 עד 48). גם בישראל שינה מקום ועבר לסטודיו חדש בכיכר הבימה.

את קולקציית החורף של הסטודיו הציג בפני חברות נעמת תל־אביב שהתכנסו לחגוג את סיום השנה (סיום מאתגר מבחינה כספית) ואת פתיחת השנה החדשה (שבה מתוכננות פעילויות רבות ביניהן, הצגות גאלה בתיאטרון ובקולנוע, הפנינג להורים ולילדים, שוק פורים, עדלידע בשכונות ועוד).

„מחווה להבימה" מכנה גרא את הקולקציה (השפעת הקירבה הפיסית לתיאטרון הלאומי או יובל השבעים?) עיצוב מעט תיאטרלי. ובהתאם לרוח השם, נשמע בפתיחה קולה של חנה רובינא המקריאה „סנדלר תפר זוג נעלים..." והדוגמניות יוצאות אל המסלול. פרוות „שרף" (גם הן בעיצובו של גרא) שילובי פרווה ועור מפתיעים. סיומות מסולסלות לג'קטים בהשראה רוסית. פסי פרווה לרוחב במרכז הבגד. ג'ינס עם פרווה, שרוול פרווה כפול ענק ועוד ועוד.

דגמי האופנה העילית מרהיבים, מעודנים, צמודים לגוף וקצרים, נשיים מאוד (אין זוג מכנסיים אחד לרפואה בכל הקולקציה). קשת הצבעים מצומצמת וקודרת מעט עם הבזקי ארגמן, כחול, ירוק, וסגול.

דגמים רבים, יפים מאוד, בשילובי אריגים מפתיעים ובחלקם מרגשים. ז'קטים ארוכים (מן הירך ועד הברך), חצאיות קצרות (מעל הברך ומתחתיה), צווארוני פרווה, פעמון המסים דקט וחצאית. קטיפה מקומטת. קטיפת נמר, כפתורי זהב. קשמיר ברקמת פאפיונים. תחרה בשרשנים מדרגשות, צווארוני תולצה כפולים ומסולסלים, טול עם קטיפה. מעט מאוד פאייטים. אלגנטיות רבות, זה שם המשחק. משחק מוצלח.

עודד גרא הציג אחר הצהריים. בערב נערכה תצוגה של „גלי". אווירה שונה לחלוטין, אופנה אחרת. קהל רב ומגוון שבא לחגוג עם החברה 15 שנים לייסודה וחמש שנים ל„גלי ספורט". מפעל בתנופה. צוות של ארבעה מעצבים העובדים תחת שרביטו של המעצב הקבוע. שוקי לוי. תצוגה שעבדו עליה קשה אנשי הפקה, כוריאוגרפיה, בימוי, תאורה ואבזרים. קולקציה מגוונת מאוד ורחבת היקף. קו מנחה אחד הוא הצבעוניות הנועזת לצד גוונים רכים. אחר הוא בהדפסים עדינים. חיתוכים גיאומטריים באריג ופסים תופסים את מקומם. חידושים באריגים: ניילון מקומט, סריג דו־צדדי, פוטר לא מגורד ושילובים של כל אלה. הגזרות נפרשות על פני כל הקשת: מיני לצד ארוך, רחב ומרווח בהגוף לצד חולצת גולף צמודות, בלחונים ומעילי ניילון. טוניקות וכר וכר. כך הכל: צעיר, נינוח, ספורטיבי טוב.

הזיהוי העצמי

מחצית האוכלוסיה מסכימה בשמחה שבזאת לפרסם את עצמה שכמי שסובלת מחסרונות רציניים כמו מוגבלות, תבוסתנות, תלות, חוסר יעילות ובן הלאה

בימים אלה יצא לאור הגליון ה־14 של „נגה", המתקרא „מגזין של נשים", אולם אין בו מהנושאים שלפי הסטריאוטיפים המקובלים עוסקות בהם נשים – כמו צרכנות, בישול וילדים. ההתייחסות למטבח, למשל, היא דרך מודעות הפרסומת שלוש כתבות ואף תמונת השער עוסקת בה.

הכתבה הפותחת מטפלת בפרסומת למוצרי חלב ומתרכזת ביוגורט. מתברר שבמודעות הפרסומת המכוונות לנשים, כלומר, אלה שבהן מוצגת אשה, היוגורט הוא בתולי, לא טעמו עדיין ממנו. אולם במודעות המכוונות לגברים (ושבהן מופיעה דמות גבר), כבר טעמו גם טעמו היוגורט איננו עוד בבתוליו.

אמנם זה פרט־פיקנטי, אך האם טמונות בו משמעויות נוספות – את זה איננו יודעים. המחברות, פלדמן ויטמן, לא טרחו, פרט לפרשנות פשטנית, להביא הסברים ולנסות לעמוד על ההבדלים השונים שעליהם פועלת הפרסומת.

גם בכתבה על דמות הגבר בפרסומת, על אף שהיא מתבססת על עבודת מחקר אקדמאית, אין גילויים. היא מציגה את בלבול המסרים מופנים לגבר: לא מסתפקים רק בדמות החזקה של מאצ'ו מצליח אלא לפעמים מרשים לגבר להיות קצת גבריש ואגין טעם, אבל תמיד הוא סמכותי.

בין שתי כתבות אלו נחבאת לה כתבתו של סשה ויסמן – וחבל שהצנעה. כתבה זו מעלה נקודה חשובה והיא – שהפרסומת איננה מפרסמת את המוצר בלבד אלא גם מודל אידיאלי מסוים. כאשר מדובר באשה, האידאל מאופיין על ידי חוסר־ציבות, תלישות, מיניות פאסיבית מתחנחנת והשפנית אף בלתי מזיקה ואפילו תבוסתנית. האשה האידיאלית היא תמימה, חסרת נסיון וידע ומוגבלת.

מה שמדהים, מציין ויטמן, הוא להיווכח, שלא רק שהנשים אדישות לתדמית המשפילה אלא שהן אף מחוקות ברובן המכריע את זיהוין עם תדמית ציבורית נחותה שכזאת.

אם „נגה" רואה את עצמו כמגזין הנותן נקודת מבט אחרת, הרי בגליון זה הדבר מתבטא בסיפור הפניה של נשים מניגריה המעלות את הסברה שקיים קשר בין מסורת כריתת העטרה ובשית ותפוצת האיידס. מרכז נשים

בניגריה גילה, שמתוך 98,000 מקרי איידס מדווחים באפריקה מאז 1984, שלושה רבעים מכלל החולים היו נשים מאותם איזורים שבהם טקס כריתת העטרה הוא עדיין נהוג מקובל ותפוץ.

„הביצה שלא נולדה" הוא סיפור הפמיניזם בישראל. סילביה בידאור מנסה לעמוד על הסיבות שבגללן לא הגיע לישראל גל הפמיניזם מארצות המערב. האם המשפחתיות המאפיינת את ישראל מספקת כדי להסביר את קבלת התדמית הנשית חסרת הישע האשה, אפילו אם היא עובדת, דאגתה הראשונה במעלה היא להופעתה – „היפה בעבודה". (תחרות „היפה בעבודה" נערכה ביוזמת „עיתון ועדים" ביוני השנה.)

האפשרויות שפותחות בפנינו הטכניקות החדשות ברביה מעמידות שאלות קשות. קחו לדוגמה את המצב ההיפותיטי הבא: אשה א' תורמת ביצית לאשה ב' שברחמה משתילים אותה מופרית. לאחר תשעה ירחי לידה, שבהם נשאה אשה ב' את העובר, נולד תינוק ונמסר לאשה ג', כדי שתגדלו. מי לדעתכם היא האם של התינוק?

נסיון לבחון את הבעיות האלה מובא בכתבתה המתורגמת של האמריקאית אן סניטאו. הקונטקסט אמנם אמריקאי אבל הבעיות של הגדרת משפחה מהי וכיצד לקבוע מי הם הורים – יש להן ויהיו להן השלכות מעבר לגבולות ארה"ב.

בגליון מובא גם ראיון עם דלפין סריג, שחקנית צרפתיה שביקרה בארץ כאורחת פסטיבל הסרטים בירושלים וכן כתבה על כנס הסופרות שהתקיים בארץ באפריל השנה, ביוזמת שדולת הנשים בירושלים.

האם המודעות היא ביסוד הגילוי העצמי, כפי שטען בכנס הסופרות בירושלים, חבל ש„נגה" לא היה מודע לקשר בין כתבתו של ויסמן (האידאל הנשי) לבין תחרות בחירת „היפה בעבודה" והכתבה „הביצה שלא נולדה".

הרמה הגראפית של „נגה" גבוהה והגליון אסתטי ונעים לעין. ואין לנו אלא לחזק את ידי הילדה בשער, המלבינה את פני הפרסומת.

א. דמיה

„עוזרת" היא לא מה שהיתה פעם

העובדה שמס הכנסה לא חל על שכר עבודה במשק בית מושכת לעבודת משק בית גם פקידות זוטרות וסטודנטים – נשים וגברים ● מחיר שעת עבודה מוקפץ על ידי הפיליפיניות המיובאות לשכונות יוקרה ומקבלות משכורתן בדולרים ● גם תיירים כושים באים לארץ לעבוד במשק הבית ● רוב המעסיקים אינם יודעים מה מגיע לעוזרת מבחינת החוק, משלמים את מה שלא חייב בתשלום ומסרבים לשלם את מה שמוגן בחוק ● ב„בית ברנר" הותקנה מזכירה אוטומטית המשדרת במשך 24 שעות מידע תמציתי על כל מה שכרוך בעבודה במשק הבית

מאת דנקה הרניש

במשך השנים האחרונות חלו שינויים משמעותיים, לפעמים מהפכניים, בכל תחומי החיים בארץ הם לא פסחו גם על סקטור של עוזרות בית. יש כבר סנוניות ראשונות של „הנוסח האמריקאי" – עוזרת מגיעה לעבודתה במכוניתה הפרטית. אלה הן נשים שגרות במרחקים מאיזור עבודתן. יש המתגוררות בסביבות לוד, למשל, ועובדות בתל־אביב המוכנות לקנות מכונית משומשת ולהשתמש בה לנסיעה לעבודה. הן יודעות לעשות חישוב של ערך שעת עבודתן לעומת בזבוז הזמן בנסיעה ממושכת בתחבורה ציבורית. הן גם באות לבושות יפה עם בגדי עבודה להחלפה בתיק. בבואן ובצאתן מעבודה הן נראות „גברות מן השורה". כזה הוא דור חדש של עוזרות בית בסוף שנות ה־80 בישראל.

הדמות המסורתית של עוזרת בית מן „הימים ההם" הולכת ונעלמת. אותה אשה שלא ידעה קרוא וכתוב ויצאה לעבוד לצרכי מחיה ממש אצל משפחות אמידות. עוד היום ניתן לראותה מגיעה מפרבר המצוקה השכם בבוקר העירה, וסימן ההיכר הוא המטפחת לראשה. המעסיקות מעריכות את העוזרות הוותיקות על אף שהן כבר מבוגרות וכוחן נחלש, עובדות לאט ולא תמיד מדייקות בנקוי פינות שונות בדירה. יתרונן הגדול הוא ביושרן ובנאמנותן למשפחות שאצלן הן עובדות שנים רבות ברציפות. „להן יש ערך רב", טוענות המעסיקות.

הדרישה לעוזרות בית היום היא גדולה מאוד. לא רק עשירים מעסיקים עוזרות. גם במשפחות שהכנסתן בינונית בהחלט עוזרת בית היא תופעה שכיחה ביותר. בשנים האחרונות גדל מאוד מספר נשים בעלות מקצוע או הכשרה מקצועית מסוימת, שמעדיפות לצאת מן הבית לעבודה בחוץ גם אם תצטרכנה להפריש ממשכורתן חלק גדול תמורת העסקת עוזרת בית. בעוזרות בית נעזרים היום אף נתמכי סעד חולים במימון מוסדות סוציאליים.

משפחות עשירות זה מזמן אינן מסתפקות בעוזרת לכמה שעות ביום, אפילו חמש פעמים בשבוע. העשירים רוצים בעוזרת קבועה שתגור בביתם ותשרת אותם כל שעות היום. את מבוקשם סיפקו אנשי עסקים זריזים על־ידי יבוא עוזרות בית מהפיליפינים. הפיליפיניות מתגוררות בדירות המרווחות של מעסיקיהן ומקבלות את שכרן בדולרים. נראה גם שהידיעה על הביקוש הרב בישראל לעוזרות בית הגיעה למרחקים, כי באחרונה התחילו לעבוד במשק בית גם כושים. אלה הם גברים שמגיעים לארץ בכוונה עצמם כנראה כתיירים, ונשארים לעבוד באופן בלתי לגאלי. המעסיקים הישראלים יודעים לנצל את העובדה ומחיר שעת העבודה של הכושי נמוך יותר מהמחיר הממוצע הנהוג.

תעריף שעת העבודה לעוזרת בית, שנקבע על ידי ההסתדרות, הוא חמישה ש"ח. זה „שכר מינימום". „אנחנו רק שומרים על כך שלא יהיה פחות משכר מינימום" – מסבירה חברת מזכירות מועצת פועלי תל־אביב יפו, שמשמשת גם מרכזת אגודת עובדי השירותים במועצה המטפלת, בין היתר, בעוזרות בית. במציאות, מחיר שעת העבודה של עוזרת בית הוא לא פחות מעשרה ש"ח ומגיע גם עד 15 ש"ח. המחיר הזה מושפע מן השכר הדולרי של הפיליפיניות. עוזרות לא מעטות גם אינן מסכימות לעבוד לפי שעות עבודה אלא ב„קבלנות". ותשלום לעוזרת שעובדת בקבלנות הוא 50 – 55 ש"ח לכל ביקור.

מס הכנסה לא „התלבש" עדיין על שכר העבודה בסקטור זה. העוזרות מקבלות את כל התשלום נטו, באופן חוקי, כי לא חלה עליהן חובת מס הכנסה. תמורת עבודה של ארבע שעות ליום (ובמסגרת של קבלנות – אף פחות) בחמישה ימים בשבוע, הן יכולות להגיע בקלות להכנסה חודשית נקיה של 1000 ש"ח. זה סכום מפתה לא לאנשים שעובדים במשרות זוטרות במשרדים שונים, ומשום כך יש היום תופעה של עבודת פקידות וגם פקידים, אפילו מבין העובדים בבנקים, המשלימים הכנסתם בעבודה במשק בית. פקידים, כאלה משתדלים לעשות זאת בסתר: לעומת זאת, סטודנטים וסטודנטיות פונים לעבודה זו בגלוי ומוצאים כאן הכנסה למימון לימודיהם.

עוזרות הבית המקצועיות מהדור החדש הן רובן נשים בשנות ה־20 המאוחרות או בתחילת שנות ה־30 שלהן, על פי רוב דור שני בארץ, בוגרות ששכבש כיתות של בית ספר יסודי, נשואות ואימהות לילד אחד עד שלושה. בעליהן עובדים בעבודות קבועות, בין היתר גם במשטרה או בצבא קבע. בדרגות נמוכות. הם מבטיחים את התקציב הבסיסי למשפחה, והנשים עובדות לצרכי רווחה. יש שאוספים כסף לדירה, ואם יש דירה – לריהוט, לבינוי ולכל מיני דברים אחרים רבים שעושים את החיים יפים יותר. תרומתן לתקציב המשפחתי עולה במקרים רבים על משכורת הגבר של בעליהן.

אין רישום מדוייק של העובדים במשק בית, אך על מספרם הגדול מצביעה העובדה שהפניות הרבות שהיו לאגודת עובדי השירותים במועצת פועלי תל־אביב־יפו הסבו לגמרי את מרכזיית „בית ברנר". לפיכך הוליט מזכיר המועצה סדי קאופמן להתקין מזכירה אוטומטית, שמוסרת במשך 24 שעות רצופות את המידע הבסיסי על כל שכרוך בעבודה במשק הבית מבחינת עוזרות ומעסיקים. מספרי הטלפון של המזכירה האוטומטית הם: 284304 ו־284471.

הפניות הרבות לאגודת השירותים במועצת תל־אביב יפו באות מכל הארץ, ובין הפונים יש גם עורכי־דין ושופטים, המבקשים לברר מבחינת החוק נושאים שונים הנוגעים לזכויות המוגנות של עוזרות־בית, ויש גם פניות של שגרירויות זרות, כי גם אצלן מתעוררות לא פעם בעיות ביחסי עבודה עם עוזרות בית. תמיד יש גם קהל בשעות הקבלה כל יום אחר הצהריים. „יש בעיות שמגיעות עד בית דין לעבודה, אבל, בעיקרון, אנחנו משתדלים ליישב כל הסכסוכים בבירורים אצלנו, באגודה" – מספרת מרכזת האגודה, רחל עוזיאל.

רוב הסכסוכים נובעים מאי ידיעת המצב החוקי, לדברי רחל עוזיאל. האגודה עושה רבות על מנת להגביר את המודעות של העובדות לזכויותיהן המוגנות בחוק. „אנחנו מארגנים סמינרים, מוציאים פרוספקטים ומקיימים גם אסיפות הסברה שמטרתן לתת לעוזרות בית הרגשה שהן לא פחות מכל סקטור אחר. המודעות של העובדת לזכויותיה חשובה מאוד כי זה מקטין את מספר הקונפליקטים עם המעסיקה" – טוענת עוזיאל. היא מדגישה: „טוב תעשינה המעסיקות אם תיצורנה איתנו קשר ותלמדנה מה הזכויות המוגנות בחוק של עוזרת הבית. כך יהיו פחות בעיות במחלוקת ופחות פניות לבתי דין לעבודה". עיקר התביעות לבית־הדין הן על רקע סירובם של המעסיקים לשלם פיצויים לעוזרת שפיטרו, לשלם דמי מחלה, הבראה ועוד.

„אין חובה של מעסיקה לתת לעוזרות מתנה, לרגל חגים למשל, המתנה אינה משחררת אותה מחובת תשלום עבור דברים המוגנים בחוק" – מציינת רחל עוזיאל. „ישנן גם מעסיקות שנוהגות להעלות את מחיר שעת העבודה של העוזרת כל חודשיים־שלושה, אבל כאשר באה תוספת יוקר – הן מסרבות לשלמה. המצב הוא, שאת תוספת היוקר המעסיקה חייבת לשלם ואת התוספת המודחמות לא" – מסבירה רחל עוזיאל. לדבריה, אם העוזרת מבקשת העלאה שכרה בזמן שאין תוספת יוקר ומאיימת להפסיק את עבודתה אם לא תקבל – במקרה כזה אין חובת תשלום פיצויים. המעסיק פטור מחובת תשלום פיצויים במקרה שעוזרת מפסיקה עבודתה מרצונה החופשי, במקרה של גניבה שהוכחה או עזיבת הארץ. המעסיק חייב לשלם פיצויים במקרים שעוזרת ילדה ולא חזרה לעבודה, אם הציגה אישור רפואי על איסור עבודה במסקביית או אם אחד מבני משפחתה הקרובה חלה והיא צריכה להיות צמודה אליו לפי אישור רפואי. המעסיק חייב לשלם פיצויים גם במקרה שהעוזרת משנה מקום מגורים למרחק של יותר מ־40 ק"מ ממקום העבודה ומוכיחה את העובדה באמצעות חוזה רכישת דירה. בהגיע העוזרת לגיל 60 מגיעים לה פיצויים מכוח החוק. מגיעים לעוזרת פיצויים גם במקרה הרעת תנאי העבודה, למשל משלוש פעמים בשבוע ליומיים בשבוע בלבד, או אם הוכנסו חיות־בית לדירה והיא אלרגית לחיות־בית.

בניגוד למקובל במקרים רבים, לא מגיע לעוזרת בית תשלום בעד חגים, מלבד יום הבחירות לכנסת. אם יום עבודתה הרגיל יוצא ביום חג והיא לא באה לעבודה, לא מגיע לה שום תשלום בעד יום זה. במשך ארבע השנים הראשונות לעבודתה מגיעה לעוזרת חופשה שנתית של שבועיים, היינו לעוזרת שעובדת יום אחד בשבוע – יומיים לשנה. תשלום דמי הבראה מבוסס על מספר השעות שהיא עובדת בשבוע כפול 5.55 ש"ח לשנה. חופשת מחלה – שלושה שבועות לשנה יחסית למספר ימי עבודה בשבוע, היינו: פעם אחת בשבוע – שלושה ימי מחלה לשנה. רחל עוזיאל מסבירה, כי יש חישובים שונים לתשלום ימי מחלה והמקובל הוא לשלם 50 אחוז מהשכר הרגיל.

„אנחנו לא תובעים ולא כלום מעבר למה שמוגן בחוק", אומרת רחל עוזיאל. „האיגוד המקצועי שומר באופן כללי על שכרה הריאלי של עובדת, שלא ישלמו לה מתחת למינימום הנקבע ומי שגורם לתנודות מתפרות במחיר עבודה של עוזרת בית הן המעסיקות בלבד, וביניהן בעיקר אלה מאזורי מגורים יוקרתיים. התנודות במחיר העבודה של עוזרות בית פוגעות בנשים עובדות רבות, שמצבן הכלכלי בממוצע, אבל מסיבות שונות חייבות בעוזרת בית".

רחל עוזיאל מזהירה את הזקוקים לעוזרת־בית אבל מתקשים לעמוד בהוצאות הכרוכות בכך – לבל ינסו להקטין את ההוצאה על־ידי אי־תשלום ביטוח לאומי בעד העוזרת. אמנם מבחינה פורמאלית, גם העוזרת צריכה להשתתף בתשלום לביטוח לאומי, אבל בפועל הן מסרבות ואין שום דרך לחייב אותן בהשתתפות זו. „העוזרות אינן מסתכנות בשום דבר אם הן מסרבות להשתתף בתשלום לביטוח לאומי ומי שמסתכן מאוד זה המעסיק" – מדגישה רחל עוזיאל, כי אם „חס וחלילה יקרה משהו לעוזרת בעת העבודה, עלול המעסיק לשלם על כך כל חייו".

בצק השמרים של הקוסמטיקאית

לא את כל הפנים היא הצליחה להחליק בשלוש שנות עבודתה אצלנו כקוסמטיקאית שכירה. לא מעט רכילות קלטה מפיה ופלטה לאוזניהן של השרועות על מיטת הטיפולים שלפניה. עד מהרה היתה בקיאה בהלכות הקבוצה ובחוקותיה, העירה הערות, נתנה עצות וחיוותה דעות שלא נתבקשה לחוות. די אופייני למקצוע, אומרים. בגלל הסיטואציה, והפוזה של המטופלת, את הפכת למעין כומר מודה אם את רוצה או לא, ובדרך כלל את רוצה כי אחרת מה עושים כדי להעסיק את הפה המובטל במשך השעה וחצי של הטיפול?

אחרי שלוש שנים, כשגידלנו לנו קוסמטיקאית משלנו, נתבקשה לפנות את המקום ואף כי ידעה על כך מראש ראתה את עצמה נפגעת וניסתה להוציא מהמצב את מקסימום ההטבות שמכתיב ולא מכתיב החוק. אבל כל זה בעצם לא כל כך חשוב לענייננו – אחרי ההרגשה הדי מרירה של שני הצדדים, עקב הפרידה הלא כל כך משלמת, רבות מבינינו, החברות בקבוצה, זוכרות אותה לטובה בגלל מתכון בצק־השמרים־עם־גבינה שהפקידה בידינו ושאימצנו בשמחה ועד היום הזה אנו קוראות לה בצק השמרים של הקוסמטיקאית.

היא הניחה את המסד בהכתיבה לנו את בצק היסוד ואילו אנו, כיד דמיוננו הטובה, השלמנו את הטפחות, הוספנו חומרים השתמשנו בבצק זה להכנת מטעמים מלוחים ומתוקים לשמחת הכלל המשפחה המצומצמת, וכמובן גם לארוח בבתינו בימי הולדת ובשאר מסיבות פרטיות. אמסור קודם כל את המתכון היסודי ואחר כך אביא כמה וריאציות נחמדות.

בצק שמרים עם גבינה

החומרים:

1 ק"ג קמח רגיל (8 כוסות מלאות)
½ כוס סוכר
4 ביצים
50 גר' שמרים
1¾ כוס מים פושרים
מעט מלח
1 חבילה מרגרינה, רצוי בטעם חמאה
1 גביע (250 גרם) גבינה לבנה 9% או 5%

אופן ההכנה:

ממיסים את השמרים בחלק מהמים הפושרים וכפית סוכר. ממיסים על האש את המרגרינה ומניחים אותה בצד. שמים בקערה את כל החומרים מלבד המרגרינה המומסת ולשים בצק. כשכל החומרים בחושים מוסיפים את המרגרינה שהצטננה מעט בינתיים ולשים את הבצק, אפשר גם במעבד מזון או במיקסר – במעבד מזון לא נכנסת כל הכמות בבת אחת אלא יש לחלק את הבצק לשני חלקים. מניחים את הבצק בקערה גדולה מכוסה עד שיתפח ויכפיל את נפחו.

זהו הבצק היסודי וכעת נעבור לשימושים השונים בו.

לחמניות עם בצל (כ־30 לחמניות)

לוקחים את מחצית הבצק, מוסיפים עוד **מעט מלח** וגם **פלפל שחור** (לא הכרחי), **שקית שבבי בצל מטוגן או לא מטוגן**. אפשר גם להוסיף **2 בצלים גדולים מטוגנים** עם חלק משמן הטיגון.

לשים שוב את הבצק, מרדדים או אפילו משטחים בעזרת הידיים עלה בעובי 1½ ס"מ וקורצים עיגולים בעזרת מכשיר מתאים או כוסית לא גדולה.

מניחים את העיגולים אחד ליד השני על גבי תבנית משומנת מעט (אם לא משאירים רווחים בין העיגולים תופחות הלחמניות לגובה במקום להשתטח בצורה פראית ולא תמיד אסטטית). מורחים למעלה ביצה ומפזרים שומשום, פרג או מלח גס (האפשרות השלישית מעניינת מאוד) ואופים בחום בינוני בתנור שלא חומם מראש. זה יועיל לתפיחה מתונה של הלחמניות. אוכלים מהר אחדות ואת השאר מקפיאים ושומרים להזדמנות נאותה או מוציאים כל פעם אחדות ומחממים בטוסטר־אובן כשמתחשק.

עוגות שמרים מתוקות גדולות או „רוגלעך"

מהמחצית השניה של הבצק עושים, אם רוצים, עוגות מתוקות – מעין רולאדות, או מגלגלים למעין סהרונים הקרויים אצלנו – ובכלל אצל האשכנזים – „רוגלעך". מרדדים את הבצק לעלה בעובי ½ ס"מ, מורחים עליו שמן ומפזרים תערובת של **½ כוס סוכר, 2 כפות קקאו, 1 כפית קינמון, מעט אגוזים שבורים, צימוקים** ובכלל מה שמתחשק, ומה שיש בבית וזה מתוק.

מגלגלים לשלוש כרוכיות, מורחים למעלה ביצה ואופים כ־40 דקות בחום בינוני.

אם רוצים בסהרונים – מחלקים את הבצק לשני עיגולים, מרדדים כל עיגול לחוד, מורחים שמן ומפזרים מילוי, חותכים את העיגול ל־16 או 12 משולשים שנפגשים כולם במרכז העלה ומגלגלים כל משולש מהרחב אל הצר. מסדרים על תבנית משומנת, מורחים ביצה ואופים בחום בינוני־גבוה כחצי שעה.

זיגוג סוכר ווניל לעוגות שמרים מתוקות

אפשר שלא למרוח ביצה על העוגות או הסהרונים ואז מכינים זיגוג שמוסיף גם יופי וגם טעם:

מרתיחים על להבה קטנה **3 כפות חלב עם 5 כפות סוכר ו־2 כפיות תמצית וניל**. כשהעוגות כמעט אפויות מוציאים את התבנית לרגע מהתנור, שופכים את הזיגוג על העוגות ומחזירים אותו ומכניסים לעוד כמה דקות לתנור. נוצר זיגוג מבריק וטעים מאוד.

בתיאבון.

אפשר או אי־אפשר

מי אוהב שאין פתרון לתופעה הדליפות?

הנה, כיריים „קינג", המשווקים ע"י חברת ביני ליין ויש בהם מתקן נגד דליפה.

ואם הרוח, או החלב שגלש מכבים את האש, או, חלילה, למזיק הקטן התחשק לפתוח את ברז הגז, או הכיריים ביוזמים שהותקנו בכיריים יפסיק את זרם הגז ברגע שאין להבה.

ואפשר לקנות את הכיריים עם ארבעה מבערים, הצתה אלקטרונית, עם כיוון הלהבה ובשלושה צבעים שונים.

וזה עולה 540 ש"ח, 15% תוספת למחיר הרגיל.

אז אם בכיריים אפשר – למה בעולם וחוץ ובטחון אי־אפשר?

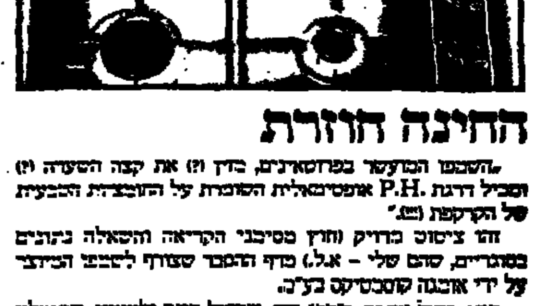

החינה חוזרת

„השמפו המועשר בפרוטאינים, בחין (?) את קצה השערה (!) ומכיל דרגת P.H. אופטימאלית השומרת על החומציות הטבעית של הקרקפת (וכו')."

זהו ציטוט מדויק (חוץ מסימני הקריאה והשאלה בתוכים בסוגריים, שהם שלי – א.ל.) מתוך ההסבר שצורף לשמפו הכיצר על ידי אוגנה קוסמטיקס בע"מ.

ואני שואל אתכם: שמפו כזה, שמכיל חינה ולציצין, שמומלץ גם בטיפול בשיער בעייתי, לאחר צבע או חשיפה לשמש, שמדגיש את הזוהר הטבעי של השיער, שריחו נעים והוא נשאר לאורך זמן ויש לו גם כל התכונות של הכספים המופיעות סקירה זו. יש מישהו, שטעון איכפת לו, שיכול להתעלם מהשמפו הזה?

אני רק מצטער שאין לי מספיק שיער שיצדיק ריצה לפרמקוביה בשביל לרכוש את השמפו הקונדישינר הזה...

המחיר (ושוב, ציטוט): „שמפו־קונדישינר+חינה+לציצין: 8.70 ש"ח (כולל מע"מ). קונדישינר+חינה+לציצין 9.70 ש"ח כולל מע"מ".

איזי לונג
ממליץ ולהיפך

כמעט סוכר־ללא־סוכר

הנה, סוף סוף, תשובה לכל אלה שבגוחים שכמעט אין הבדל בין סוכר לסכרינבין.

התשובה – סוכר פירות. דומה אמנם לסוכר לבן – אבל בכלל לא דומה לו.

הוא מתוק פי שניים מהלבן ולכן צריכתו נמוכה מזה, אינו מחייב הפרשת אינסולין ולכן מומלץ לחולי סוכרת (בהתייעצות עם רופא) ואין לו אף אחד מפגעי הלוואי של הממתיקים המלאכותיים ולכן מתאים לחובבי הטבע. גם בגלל שהוא מפירות.

המחיר: 6.90 ש"ח (לא ברור לאיזה כמות, כנראה ל־500 גרם).

משווק על ידי „טעם טבע" (אבותי לכבוד).

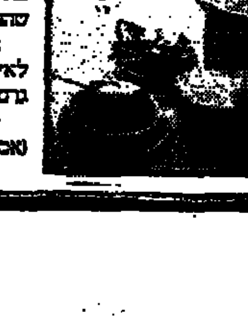

هكذا من الأصل

חנות הדגים של שרה אוחנה

מאת יצחק מרידור

לעפולה אין ים, אבל העפולאים אוהבים דגים – כיוון שהדגים טעימים וכיוון שטבריה והכינרת אינן רחוקות, גם לא חיפה והים.

מאז נפתח ההיפרשוק בעיר, ירדה מגדולתה חנות הדגים המשפחתית, הקבועה – זאת שרבים מאיתנו נהגנו לקנות בה את הדגים לשבת שמוכר הדגים גם ניקה, לאחר שהנחית במיומנות מהלומה על ראש הקרפיון, שהועלה לפי הוראתנו ומול עינינו הבוחנות מהבריכה שמאחורי הדלפק.

עפולה

אני קונה דגים בשוק הישן של עפולה, אצל שרה אוחנה. היא מוכרת הדגים היהודיה בתחום היכרותי. גם היא יודעת לקטול דג במכה וריזה אחת. עיסוקה יצא דופן. גם סיפורה.

•

בעלה המנוח, נסים, היה טברייני שורשי, בן למשפחת אוחנה הנודעת, שיש האומרים ש„חצי טבריה היא היום שלהם." נסים, דייג בן דייג, ואחיו, עסקו בדיג והיתה להם חנות דגים בעפולה. הוא היה גבוה ויפה חזק, עם שפם עבות.

שרה (לבית סוירסקי) באה לעפולה עם בעלה הראשון שנישאה לו בחו"ל בתום מלחמת העולם. היא אינה אוהבת לדבר לא על הימים הקשים בגטו וילנה ובמחנות העבודה, באסטוניה בפולין ובגרמניה, לא על משפחתה שהושמדה וגם לא על בעלה הראשון, שנפרדה ממנו זמן קצר לאחר הולדת הבן הבכור.

בעפולה התוודעה אל נסים ונישאה לו. זוג יפה היה והעסקים גם הם היו לא רעים. נסים נהג לנסוע ימים אחדים בשבוע לטבריה, לדוג בכינרת ביחד עם אחיו, ולמכור אחר כך את הדגים בחנותו בעפולה. שרה אף לא התקרבה אל החנות: „חמישה ילדים נולדו לנו, אחד אחרי השני, ב־13 שנות נישואינו. הייתי עסוקה בגידולם."

•

„זה היה לפני 22 שנה. באו אלי הביתה בערב, והודיעו לי שנסים נהרג בתאונת דרכים. נסע להביא דגים ופיתות למסעדה של אחיו בגבעת המורה. היתה התנגשות. הוא נהרג במקום. בן 41 היה אז ואני בת 39... אלמנה עם חמישה ילדים קטנים."

לא נדרש לה, לשרה הרבה זמן, עד שהבינה „שלא יעזור כלום, שאני חייבת לקחת את עצמי בידיים – – כך אמרתי למשפחת בעלי – ולפרנס את עצמי ואת חמשת הילדים שלי. אין ברירה, אני אלמד למכור דגים."

משפחת אוחנה, מספרת שרה, „סייעה לה הרבה. „אבל לא רק הם. גם דייגים אחרים. כולם רצו לעזור. גם בטבריה, וגם ב'תנובה' חיפה. כשנכנסתי לחנות, לא היה לי מושג מדגים. למדתי את שמות הדגים, איפה קונים, כמה לשלם. למדתי לנהוג בטנדר (קניתי את המכונית בעזרת אחותי, שגיליתי אותה בארץ, אחרי ששבע עשרה שנה חשבתי שאיש לא נותר ממשפחתי). לאט לאט, למדתי את המקצוע וכולם הכירו כי בסחורת דגים מן המגין, גם מפני שהייתי 'אלמנתו של נסים' וגם בזכות עצמי."

„ההתחלה היתה קשה מאד. הייתי צריכה להחזיר חובות שהצטברו אצל בעלי, שעזר – כמו כל טבריינים הגון – לבני משפחתו הרבים, בקניית סירה, בפתיחת מסעדת דגים, מה שהיה צריך... שמונה שנים החזרתי חובות – עד שהתבססתי. תאר לך: אשה, אמא לחמישה ילדים קטנים, קמה השכם בבוקר ומשאירה אותם לבד, נוסעת לרכוש דגים בטבריה ובחיפה. בהתחלה עזר לי דובלה (הבן הבכור מהבעל הראשון). אחר־כך, כל השנים, עבדתי לבד, ופרנסתי בכבוד את עצמי ואת הילדים."

לפני 22 שנה, כשנהרג בעלה, היתה אשה צעירה, נאה. מדוע לא נישאה?

„גידלתי בקשיים גדולים מאוד את הילדים שלי, ואני אוהבת אותם מדי. שאכניס אדם זר? נסים עדיין דמות חיה בבית. אנחנו ממשיכים להיפגש עם משפחת בעלי, והם מכבדים אותי, מעניקים לי יחס טוב, אני לא מתחרטת." גידלה חמישה ילדים לתפארת, שלושה מהם כבר נשואים „ויש לי מהם תשעה נכדים נפלאים..."

•

כאשר מישהו בעפולה אומר „יש נסים בעולם," עונים לו הוותיקים: „אין נסים. נסים מת." וכולם יודעים למי הכוונה. על חנות הדגים של שרה, בשוק הישן, עדיין מתנוסס שלט הנושא את שמו. החנות לא נסגרה. והעפולאים ממשיכים לעמוד בתור מול הדלפק מאחוריו ניצבת האלמנה מוכרת הדגים, שלא ביישה את השם.

שפה משותפת עם ג'ימי

מאת שמעון וייס

ראש הממשלה יצחק שמיר לא הסתיר את הדהמתו. כמוהו גם שר התיירות אברהם שריר, שליווה אותו בביקורו האחרון בעמק הירדן. כשביקרו השנים, עם פמלייתם, בחוות היענים של קיבוץ האון, הפגינה לפניהם לאה פרחי, עובדת החווה, את השפה המשותפת שמצאה עם ג'ימי, יען זכר בן שבע, מוותיקי היענים בחווה והמחזר הראשי של בנות היענים בהאון.

פרחי, בת 52, מוותיקי הקיבוץ, ניגשה אל גדר המכלאה של היענים. מיד התקרב אליה מן העבר השני ג'ימי היען. השנים פתחו בריקוד משותף, רק הגדר הפרידה ביניהם. לאה פרשה

קיבוץ האון

ידיים לצדדים וג'ימי פרש את כנפיו. אחר־כך התכופפה וג'ימי חזר והחזיק אחריה. כל תנועה שלה זכתה להד מן הצד השני. לא היה ספק לאיש שהם עדים לתופעה בלתי רגילה.

„אין לזה שום הסבר מדעי", אמרה לאה לצופים המשתאים. „פשוט, הרבה סבלנות מצדי ואולי גם אינטליגנציה קצת גבוהה מהממוצע אצל ג'ימי". מתברר שהיען אינו נחשב לבעל־חיים אינטליגנטי במיוחד וגם משום כך ה„פלירט" בין ג'ימי לבין לאה הוא יוצא־דופן.

לאה פרחי עובדת בחווה כמעט מיום הקמתה לפני כשלוש שנים. מדי בוקר היתה ניגשת אל גדר המכלאה ו„מפלרטטת" עם ג'ימי היען. כל אימת שג'ימי עשה מה שלאה ביקשה ממנו, הוא זכה לליטוף אמהי מידה, וכך אולף לעשות את תנועות הריקוד שהדגימה לפניו.

בתקופה האחרונה מפגין ג'ימי „ברוגז" כלפי לאה. הוא אינו נעתר לחיזוריה ואינו מוכן לצאת איתה במחול מעברה השני של הגדר. לאה מסבירה, שבימים האחרונים לא היה לה די זמן להסתובב סביב הגדר ולהעניק לג'ימי את תשומת־לבה וזו תגובתו.

מי שהתלהב במיוחד מריקוד העוף והאשה בחוות היענים של האון היה טדי קולק, ראש עיריית ירושלים. כשביקר באיזור לאחרונה ביקש, לאחר ה„הצגה", תצלום של השניים בשעת הריקוד.

שוד 6000 המערות

מאת צבי אילן

נושא שוד העתיקות, ובייחוד שוד קברים עתיקים, אינו יורד מסדר היום. לאחרונה נקשר הנושא בדרישה לאסור את סחר העתיקות והוא הועלה בדיוני כינוס החברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה, שהתקיים בימים אלה בירושלים. קול מחאה נגד המשך הסחר הרים לאחרונה מלח"ם, המרכז לחקר מערות של החברה להגנת הטבע, שמקומו בעפרה.

בחוברת „טבע וארץ" האחרונה פירסם מנהל המרכז, עמוס פרומקין, פניה בעניין זה אל שר החינוך, ואלה דבריה: משנת 1967 נשדדו בשפלת יהודה יותר מ־6000 מערות קבורה. עוד מערות ואתרים נחפרים בשיטתיות בידי גנבי

ארץ חמדה / צבי אילן

העתיקות. נזק ללא תקנה נגרם לאנושות, לישראל ולחקר עברה. מעריכים שבקצב השוד הנוכחי לא תישאר בארץ תוך עשר שנים אף מערת קבורה אחת שלא נשדדה. בדו"ח של אגודת הארכיאולוגים, המבוסס על דיווחי חוליות הפיקוח של אגף העתיקות, נקבע שהפריטים הגנובים מגיעים למאה סוחרי עתיקות מורשים, הפעילים בארץ. 90 אחוז מהעתיקות מוכרים הסוחרים לתיירים ולאספנים קטנים. הייצוא החוקי של עתיקות מישראל מגיע למאה אלף פריטים לפחות. בעקבות הביקוש העצום לעתיקות, כותב פרומקין, מעודדים הסוחרים שודדי עתיקות ואף מעסיקים אותם. על רקע זה עולה התביעה לאסור בחוק את המסחר בעתיקות. חוק כזה עשוי לחסל את המניע העיקרי של שודדי העתיקות. לפי חוק העתיקות הקיים נענשים שודדי העתיקות בעונשים מועטים בלבד, וזאת רק אם נתפשו תוך כדי השוד. לרשות אגף העתיקות עומד תקציב מוגבל מאוד לפיקוח על שוד העתיקות, ואף כי פיקוח זה מניב הישגים מסויימים בשפלה, אי־אפשר בשיטה זו לצמצם ממש את ממדי השוד ברחבי הארץ.

מלח"ם קורא לשר החינוך ולכנסת לזרז את השינוי בחוק, כדי לאסור סחר בעתיקות ובכך להציל מעתיקות ארצנו מה שעוד אפשר להציל. המכתב נושא את הכותרת „תיפסק מכירת מורשתנו הקדומה"

לגבי האמור במכתב ראוי להוסיף, כי אגף העתיקות מפעיל לאחרונה חוליית פיקוח נגד שוד עתיקות גם בגליל, בראשות מוטי אביעם. אשר לאיסור הסחר, בציבור אין תמימות־דעים ביחס לשינוי המוצע בחוק. אגף העתיקות ורוב הארכיאולוגים מצדדים בשינוי והם תובעים בתוקף את איסור הסחר. לעומתם האספנים, אנשי מוזיאונים וכמה מאנשי האקדמיה, דורשים שהסחר יימשך. הם טוענים שאף אם ישונה החוק, יימשך הסחר בדרכים בלתי־חוקיות, המחירים יאמירו, לא תהיה גישה לעתיקות חשובות, שראוי שיגיעו למוזיאונים ודרכם לציבור הרחב, והעיקר – השוד יימשך. הם רואים את הפתרון בעיקר באמצעי פיקוח ואכיפה טובים יותר.

שוחרי קדמוניות

בסוכות התקיים הכינוס הארבעים לידיעת הארץ של החברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה. הוא נערך בירושלים, במלאת 20 שנה לשחרורה. השחרור איפשר, בין היתר, עריכת מחקרים על ירושלים כולה, על־פני השטח ובמעבה האדמה, באזורים שקודם לכן לא ניתן לגשת אליהם. המתכנסים ראו את אתרי ירושלים שנחשפו בחפירות ושמעו הרצאות על חידושי המחקר. נעים, ואף מפתיע, היה לראות את הקבוצות הרבות של משתתפי הכינוס שסיירו בעיר בעקבות המדריכים, בצמאון לדעת עוד ועוד.

המתיחות שהיתה בעיר העתיקה, ובייחוד בהר הבית, לא הפריעה לאנשים להמשיך בסיוריהם באתרי עתיקות סמוכים. פעמים רבות כבר הספידו את החברה, כאילו עבר זמנה, כאילו מקומה נתפש בידי חברות אחרות, והנה באים לכינוס 800 איש, ובתוכם אפילו צעירים. יש בכך הוכחה נוספת למידת ההתעניינות, שאינה פוחתת, בקדמוניות הארץ ובידיעתה.

ידידי לכיש

עניין המתקשר לנושא הקודם הוא הפעולה היפה של ציבור ידידי המכון לארכיאולוגיה של אוניברסיטת תל־אביב. זו קבוצת אזרחים, המתרגמת את עניינה בעתיקות הארץ בתרומה ממשית למכון. תרומתה היא מלאכת שיחזור השער וסביבתו בתל לכיש.

בתל לכיש מקיימים זה שנים חפירות מטעם המכון, בהנהלת פרופסור דוד אוסישקין. התוכנית היא לנקות את שרידי העתיקות שנחשפו ולהכשירם לתצוגה לקהל. בתוך זה הוחלה הפעולה, בעזרת הידידים, לשיחזור חלקים משני השערים שנתגלו ולשימורם. כבר עתה אפשר „לראות במקום את הקירות שהורמו מחדש, במהימנות, לגובה ניכר. המפעל היפה, הראוי לחיקוי, יתן בוודאי תנופה להמשך הטיפול בתוצאות מחקר של העיר המקראית החשובה והן יוסיף לאתר של ביקור ותיור.

דו־קיום בצפון השומרון: ילדים מהיישוב חרמש מסייעים בידי השכנים מהכפר קפין במסיק הזיתים (צילום: יוסי גרינברג)

לא להיות „נער של..."

מאת נתן רועי

הוא היה יכול להיות היום „נער פרס". עיתותיו היו, אולי, מוקדשות אז לקידום פעולותיו של מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, התר ברחבי העולם אחרי אוהדים לרעיון הוועידה הבינלאומית. תחת זאת העדיף אפרים סטנצלר, בן 34, להקדיש את עיתותיו לקהילה הקרובה שלו, גבעתיים. כיום הוא מזכיר מצליח של מועצת פועלי גבעתיים. איש צעיר, באמצע דרכו אל הצמרת.

בשנות פעילותו במפלגת העבודה היה מזכיר עיריית גבעתיים, מנהל מנגנון העירייה ודובר העירייה. בין לבין היה מקורב מאד למ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס. את שמעון פרס הכיר בשנת 1977. „השתתפתי כמעט בכל הופעותיו

גבעתיים

של שמעון פרס בתקופת הבחירות לכנסת. בבחירות האחרונות שוב התלוויתי אל פרס. עמדתי היתה שפרס צריך להופיע בכיכרות, כיאה למנהיג לאומי, ולא רק לפני קהל מצביעי מערך פוטנציאליים, כפי שגרסו אחרים. פרס הסכים לדעתי. בהופעתו הראשונה, בשנת 1984, במדרחוב של ראשון־לציון, הוכח שצדקתי. אף פעיל אחד של הליכוד לא ניסה להפריע לפרס. על־פי 'מודל ראשון־לציון' אורגנו ההופעות האחרות של שמעון פרס בכל הארץ".

פעילותו הנמרצת של סטנצלר הקנתה לו אוהדים. אחד כאלה היה שמעון פרס עצמו. כשנכנס פרס לכהן כראש הממשלה הוא הציע לאפרים סטנצלר להתמנות לסמנכ"ל משרדו או לסמנכ"ל לתפקידים מיוחדים, שיוגדרו על־ידי ראש הממשלה. „לא ישנתי כמה לילות", נזכר אפרים סטנצלר, „הייתי חייב לבחור בין פעילות ממלכתית לבין עליה טבעית בסולם הפוליטי. ההכרעה היתה בין מינוי אפשרי למזכיר מועצת פועלי גבעתיים ובין תפקיד שנמצא כל הזמן באור הזרקורים. לבסוף החלטתי לדחות בכאב־לב את הצעתו המחניפה מאד של שמעון פרס ולהתמודד לתפקיד מזכיר מועצת פועלי גבעתיים". אפרים סטנצלר הצעיר נבחר בחודש ינואר 1985 למזכיר מועצת פועלי גבעתיים והיה למזכיר מועצת הפועלים הצעיר ביותר בישראל. גם תוצאות הבחירות היו מפתיעות מאד: הוא זכה בתמיכת יותר מ־80 אחוז של המצביעים.

מיד עם כניסתו לתפקיד הגיע אפרים סטנצלר למסקנה כי המלאכה בעיר מרובה. לגבעתיים תדמית של עיר אשכבנות החוסרת בעיות. זו דעה קדומה, נוכח לדעת. בעיר שכונות בעייתיות ובעיות אקולוגיות לא מעטות. אפרים עובד משעה שבע בבוקר עד אחת־עשרה בלילה. „הפעולה הראשונה שעשיתי היתה הקמת מועדונית נוער, שתפקידה לסייע לילדים המתקשים בלימודים. לזה הוקצו חובבים מבתי־הספר התיכוניים. השנה שיפרנו את שיטת הלימודים. החונך מגיע לביתו של התלמיד ולוקח אותו משם לפעולות החינוכיות", אומר אפרים.

מאחר שאפרים שטנצלר בדעה, שמועצת הפועלים וההסתדרות חייבות להגיע אל התושבים ולא להיפך, הוא החליט, בין היתר, להקים גלריה לאמנות בבניין מרכז תרות בעיר, שעמד 17 שנים כמעט ללא פעילות. היום מרכז זה משופע בפעילויות תרבות שונות. אחת הפעולות שמקיימת שם מזכירות מועצת הפועלים היא שיעורי מחשבים לילדים, לנוער ולמבוגרים. מזכירות מועצת הפועלים של גבעתיים היתה אט־אט לדוגמה בין מועצות הפועלים ברחבי הארץ. זו מועצת פועלים ללא חובות לביטוח הלאומי או למס ההכנסה, מועצה שוקקת פעילויות, שחלק הארי שלהן הוא פרי יוזמתו של המזכיר הצעיר והנמרץ.

אפרים שטנצלר

הם רוצים מים וכביש, תאורה וטלפון

מאת דני צדקוני

כ־200,000 עד 220,000 מתושבי הרצועה מתגוררים בשמונה מחנות הפליטים הפזורים בה. כידוע ביקשה ישראל, בשלב מסויים, לחסל את הפליטות ברצועה, אך בגלל מגבלות תקציביות וקרקעיות לא התקדם פרוייקט שיקום הפליטים בקצב הרצוי. הריבוי הטבעי במחנות הוא כ־12,000 נפש בשנה, ואילו בשכונות החדשות, שהוקמו מחוץ למחנות, שוקמו רק בין 4000 ל־5000 פליטים בשנה. כלומר, אף לא כמחצית הריבוי הטבעי. המחנות שהוקמו באיזור

עזה

בראשית שנות החמישים, ושהמצרים, מתוך כוונה פוליטית, לא שיפרו ולא שיפצו אותם, נשארו במשך 20 שנה, עד 1967, באותו מצב. על אחת כמה וכמה נורא מצבם כיום, אחרי 40 שנות התבלות וזוקן.

תא"ל שייקה ארז, שסיים לאחרונה את תפקידו כראש המינהל האזרחי בעזה, מצא לנכון, בשנה האחרונה לכהונתו בתפקיד, להקדיש לנושא הרבה מתשומת־ליבו. אחרי התייעצויות רבות עם גורמים שונים, לרבות עם ראש סוכנות הסעד ג'קומלי, ולאחר שביקש ממוסד אקדמי להכין עבודה בנושא, הגיע למסקנה, שיש לפעול לשיקום הפליטים במחנות עצמם. הצעותיו בנדון זכו לברכת שר הבטחון יצחק רבין. הברכה התבטאה השנה בהקצאה של 10 מיליון שקל לשיפור תנאי החיים במחנות. מטרת היוזמה – להפוך את המחנות שבקרבת הערים ושבתחום שיפוטן לשכונות מגורים ברמה דומה לזו של השכונות העירוניות הסמוכות. מתוך שמונת המחנות שברצועה, לחמישה יש מעמד כזה: מחנה ג'יבליה, השייך למועצת העיירה ג'יבליה והוא הגדול במחנות הפליטים בשטחים (מתגוררים בו כ־50,000 איש), מחנה שאטי (ביץ' קמפ) בעזה, מחנה דיר אל־באלח שבעיר דיר אל־באלח וכן המחנות שבחאן־יונס וברפיח. שלושת המחנות שאינם שייכים לישובים קיימים הם „מחנות המרכז" – אל בורייג', אל מגזי, ונוצייראת, שבין עזה לדיר אל־באלח. ועדיהם של מחנות אלה הוכתרו במעמד של מועצות כפריות.

עבודות השיקום במקום יכללו הכנסת רשתות מים, ביוב וחשמל למחנות, סלילת כבישים בתוכם והתקנת תאורה ברחובות. לביצוע העבודות האלה אחראיות העיריות והמועצות והן גם ינפיקו רשיונות בניה לתושבים. כיוון שאין מעסיקים בעבודות גורמים ישראלים, אין צורך להבטיחם. סעו"ת – סוכנות הסעד והתעסוקה לפליטים של האו"ם, שהמחנות הם בבעלותה – קיבלה בשמחה את הידיעה על הפיתוח. לתושבים, המעוניינים בפיתוח אך חושדים, מטבע הדברים, בכוונות השלטונות הישראליים, הובהר שאין להם ממה לחשוש וכי מדובר רק בטובתם ורווחתם. עובדי העירייה, המועסקים בפרוייקט, מתקבלים במחנות בסבר פנים יפות, ובלבד שיעשו את עבודתם טוב ומהר. על רקע זה היתה בשאטי תקרית קלה. התושבים הודיעו שלא יתנו למניחי קו מים לעבוד, עד שלא יגיע למקום ראש עיריית עזה בפועל, חמזה תורקמאני. כשהגיע התברר שהתושבים דורשים שהצינור יהיה בקוטר של שמונה צול ולא ארבעה. את תושבי שאטי לא מעניין מה דעת אש"ף בנדון. הם רוצים מים זורמים, כביש, תאורת רחוב, וטלפון בבית. כמו שכניהם ברחוב העזתי הסמוך, נאמר.

מלחמה בשחיתות

כאשר עובד ערבי בכיר במינהל האזרחי מתפרסם בקרב התושבים, הנזקקים לשירותיו, כאחד ש„לוקח", הם מקשרים זאת גם עם הממשל שבשירותו הוא עובד. הבעיה היא שלא כל אדם המתלונן על שחיתות מוכן גם להעיד עליה. בישראל נכוו ברותחין אזרחים ישרים, שהתלוננו. בעזה על אחת כמה וכמה לא יהין אדם להתנהג במקרים כאלה כאזרח נאמן.

במינהל האזרחי בעזה היו שלושה אנשים בעלי משרות בכירות, שהכינוי המחמיא „מאפיה" הוצמד להם. אחד הוא התובע הכללי, אבו מאלק, שתפקידו, לפי החוק המצרי הנהוג ברצועה, מאציל עליו סמכויות יותר משיש ליועץ המשפטי לממשלה אצלנו. הרחקת אדם מתפקיד כזה היתה גורמת סיבוכים. ניהול חקירה נגדו גם הוא היה עניין מורכב ומסובך. ראש המינהל, שבעיית התובע הכללי הטרידה אותו, חיפש פתרון והחליט למנות את אבו מאלק לחבר שליש בבית־המשפט העליון של עזה, ששני השופטים האחרים שבו אינם „מאפיונרים". היתה זו „בעיטה כלפי מעלה", כפי שנוהגים לפעמים לבעוט אצלנו. הצעד הובן היטב בציבור העזתי, שחושיו מחודדים לקלוט כל רמז. מנכ"ל משרד־הפנים בעזה, עבד אל־קאדר, שגם עליו הילכו סיפורים, „התפטר" ב„רצונו הטוב", ו„המאפיונר" השלישי, ראש המועצה הכפרית נוצייראת, הודח מתפקידו. במקומו מונה אחר.

אחרי אי־שאווה

לדעת רבים, ראשד אי־שאווה, שבשנה הבאה ימלאו לו שמונים, הוא הבכיר במנהיגי השטחים. אם יסע לבריטניה, יתקבל אצל מארגרט תאצ'ר, בצרפת יתקבל אצל הנשיא מיטראן, בארה"ב – אצל שולץ; אם יבקר במצרים יתקבל אצל מובארק. על יחסיו הקרובים עם המלך חוסיין אין צורך להרחיב דברים. עם אי־שאווה נפגשים לעתים קרובות שגרירי מדינות – פיקרינג מארה"ב, באסיוני ממצרים ואחרים. הם באים לווילה העזתית שלו. אי־שאווה הוא במעמד של מי שמכתיב למעוניינים בפגישה עמו את מקום הפגישה ואת שעתה. לא עם כל אחד הוא נפגש. גם לא עם כל אח"מ ישראלי המעוניין להיפגש עמו.

אי־שאווה הוא מהיחידים במנהיגות הפלשתינאית שהעזו למתוח ביקורת חריפה על אש"ף. הוא איש אמיץ. אך כמנהיגים רבים בשיעור קומתו, הוא לא דאג להכין לו יורש. זו תהיה בעיה בבוא העת. בזמנו סיפר לי אי־שאווה, כי בשיחה שהיתה לו עם שר הבטחון משה דיין, בארוחת צהריים במסעדה „מנדולה" בתל־אביב, הציע לדיין שישראל תתיר לערביי השטחים להתארגן פוליטית. דיין סירב, ובכך פתח לפני אש"ף את השער לשליטה בשטחים. שרון, שאינו מעוניין בפארטנרים חזקים, הדיח בזמנו את אי־שאווה מראשות עיריית עזה. את החלל המנהיגותי ברצועה תפסו קיצוניים יותר.

מצבו של עו"ד פאיז אבו רחמא, שהממשל הישראלי מגדיר אותו כמנהיג אש"ף ברצועה, שונה. אבו רחמא, איש תרבות נעים־הליכות, אינו מנהיג כריזמאטי. בגלל הסכמתו לייצג את ערביי הרצועה במו"מ שלום ישראלי־ירדני הוטח נגדו האשמה בבגידה. המימשל אוסר על אבו רחמא את היציאה לחו"ל ואת ההשתתפות בכינוסים ובמיפגשים בינלאומיים שונים, אף שאין חשש שיפעל, ארגונית או פיסית, בניגוד לחוק. הטענה היא שלא יותכן כי נער, המצייר על הקיר סיסמא אש"פית, ייענש בשל כך, ואילו אנשים הדוגלים ברעיונות אש"ף יורשו לנסוע בעולם ולהופיע כתומכיו.

כיום האוריינטציה הישראלית היא על מגעים עם ירדן ועל שיתוף־פעולה עמה בנושאים שונים, הקשורים בשטחים. אולי יגיעו גם ימי המגעים עם אש"ף ואז יזכו לאבו רחמא, הדוגל, לדבריו, בתורת אי־האלימות של גנדי.

11 מושלים

עכשיו, כשהמושל ה־11 של הרצועה מאז 1967 סיים את כהונתו, אולי יש עניין בסיכום בהוכרת שדרשות מושליה עד כה. הראשון היה אל"מ אביב ברזילי ז"ל: החליף אותו לאחר זמן קצר, לתקופה לא ארוכה, האלוף משה גורן. רב אלוף מוטה גור שלט בעזה במשך שנתיים. אחריו בא תא"ל מנחם אבירם, שביתון תקופת הזמה. החליף אותו תא"ל יצחק פונדק, שמשל ברצועה שנתיים. האלוף אברהם אורלי ז"ל עשה זאת במשך שנה. האלוף דוד מימון – כשלוש שנים. תא"ל יוסי קסטל, תא"ל יצחק שגב, תא"ל יוסף לונץ ז"ל, תא"ל אברהם כנימוך ותא"ל שייקה ארז – כולם משלו כשנתיים. אגב, לונץ ז"ל היה ראש המינהל האזרחי הראשון. לפניו היו המושלים מושלים צבאיים. כל מושל ותקופתו כל מושל ואתגריו, הצלחותיו ומחדליו. אם המצב בעתיד ישאר כפי שהיה בעבר, הרשימה הזו תתארך עוד ועוד.

שחקני מכבי חיפה החמיצו הזדמנות להעפיל לבית הגמר

שרות „דבר"

שרות „דבר" ווילרבאן (צרפתית). שחקני מכבי חיפה החמיצו אמש הזדמנות נדירה לעשות היסטוריה ולהעפיל לבית רבע הגמר של גביע קוראץ'. החיפאים חברי הנבחרת נכנעו בדקות הסיום להתלהבותם של שחקני ווילרבאן, שזכו בנצחון בהפרש של 18 נקודות – 75:93 (35:43).

„זאת היתה החמצה אדירה. שיחקנו טוב ורק חוסר הניסיון מנע את עלייתנו לשלב רבע הגמר", אמר אמש בעצב רב מאמן מכבי חיפה, יוסי הדרי.

שחקני „עיר הכרמל" סבלו מהחטאות מיותרות בקליעות העונשין. במהלך המשחק הם החטיאו 14 קליעות עונשין, שהרגו למעשה את גורלם.

פתיחת המשחק לא רמזה על העתיד לקרות, שכן החיפאים הצליחו במשחק מבוקר להוות יריב שקול לצרפתים הנמרצים, אבל החל מהדקה ה־17 הצליחו שחקני וילרבאן ל„ברוח" ליריבתם ולרדת להפסקה עם יתרון של 8 נקודות.

במשך רוב דקות המחצית השניה הולכים הצרפתים ביתרון שנע בין 8 ל־10 נקודות, אבל שוב הם הצליחו בשתי דקות הסיום של המשחק לנצל טעויות גסות של החיפאים ולמחוק את פער 14 הנקודות.

החיפאים ציינו את העידוד הרב שהעניקו להם 500 מבני הקהילה היהודית בצרפת, שהגיעו במיוחד לוילרבאן, אבל כאמור זה לא עזר.

נקודות לוילרבאן: בל (25), בניק ודיידן (17 כ"א), קולס (13), לאמי (6).

נקודות למכבי חיפה: בינון (20), שפע (18), פלוהארס (17), ברנע ורוזנברג (7 כ"א), גורדון (4), סטינהאור (2).

בנות גבעת־חיים: „רק" 38 הפרש

כדורסלניות הפועל גבעת־חיים נצחו אמש גם במשחק הגומלין במסגרת ע"י הקבוצה היוגוסלאווית, שיבניקה – 96:58 (58:30).

הצטיינותה של אלומה גורן, שקלעה 39 נקודות, חילצה את הקיבוצניקיות מתבוסה גדולה יותר. הישראליות ציינו אמש את קבלת הפנים הלבבית, שהעניקו להן היוגוסלאוויות. אולם, הדבר לא מנע את תבוסתן.

ת"א „טיילה" לרבע הגמר הביסה הצ'כים – 77:99

מאת משה כהן

קבוצת הפועל ת"א נהנתה אמש מאימון קל בעת משחק הגומלין מול הקבוצה הצ'כית החלשה, בראטיסלבה. ה„אדומים" לא התקשו להביס את יריבתם בתוצאה 77:99 (44:57) ולהשלים „טיול" קל לבית רבע הגמר של גביע קוראץ'.

למולם של הצ'כים העדיף מאמן הפועל, משה ויינקרנץ להרבות בחילופי שחקנים ולאפשר לכל שחקניו ליטול חלק במשחק.

כוכב המשחק היה ללא ספק יונתן דלול, שגלף ללא רחם לסל הצ'כי הנבוך, כי מקומו של חיים ולוסיקמן בחמישייה הפותחת אינו מובטח. גם לליגנון סאנגס היו דקות משחק טובות וכמה ממבצעיו סחטו תשואות סוערות.

לאבן מרסר שלט ללא עוררין מתחת לסלים וגם איימוס ביצע את המוטל עליו. הארדי לאסוף עדיין מתקשה לשחק בבטחון ונראה שהוא זקוק לתקופת התאקלמות נוספת.

משה ויינקרנץ ניסה את חיים ולוסיקמן בתפקיד רכז משחק, אבל הניסיון לא היה מוצלח. עמוס פרישמן לא היה במיטבו, אבל מול קבוצה חלשה כמו בראטיסלבה לא היתה זקוקה הפועל ת"א לרכז משחק מצויין.

כדורסל

שחקני בראטיסלבה אכזבו שוב. התברר, כי למעשה הם הגיעו לישראל כדי לנפוש ועלות לרגל למקומות הקדושים לנצרות. רק כך ניתן להסביר את אדישותם וחוסר העניין שלהם בשני המשחקים.

המשחק היה חד־צדדי בכל שלביו. יתרונה של הפועל כבר הגיע ל־28 נקודות יתרון, אבל שחקני הספסל, ששיחקו במרבית דקות המחצית השניה „הצילו" את הצ'כים מתבוסה מחפירה.

שפטו באום ומיכאלי לעיני 1000 צופים באולם אוסישקין.

נקודות להפועל ת"א: דלול (26), סאנגס (22), מרסר (13), איימוס (12), ולוסיקמן (9), פרישמן (8), ארליך (4), לאסוף (4), אבסלום (3).

נקודות לבראטיסלבה: מטיצקי (26), פרוחוסקה (17), זופא (12), פסרושקה (10), מיכליץ (4), קרוביצקי (4), סרניציו (4).

הפועל חיפה יצאה בשלום מאוסקר שמידט ה„איום"

קבוצת הפועל חיפה הצליחה אמש להוות יריב שקול לקבוצת קארטה האיטלקית. החיפאים נוצחו בקושי רב – 86:76.

ברוב דקות המשחק חזו אוהדיה הקנאים של קארטה במאבק שקול ומעניין. אוסקר שמידט, ג'יאורגי גלושקוב וחבריהם לא הצליחו ל„שבור" את החיפאים השאפתנים.

לא אחת נדמה היה שרונלד יוסטון וחבריו אף יצליחו להוליך את הסנסאציה. אולם, בסופו של דבר לא עמד להם הכוח להשלים את הבלתי יאומן. הכוכב הברזילאי, אוסקר שמידט לא היה גם הפעם בשיאו והוא קלע רק 35 נקודות.

החיפאים ציינו בסיום המשחק את השיפוט הפוגע, שלטענתם מנע מהם להוליך הפתעה מרעישה.

ספרית מעריב

הופיע בפעם הראשונה בתרגום מלא
ספרו הנהדר של מארק טוויין
הרפתקאותיו של תום סויר
בתרגומו של אהרן אמיר

הספר שלא איבד מקסמו גם לאחר שחלפו למעלה מ־110 שנים, מאז ראה אור לראשונה.
בקש עוד היום בחנויות ובספריות מעריב:
תל־אביב, דרך פ"ת 72 א', טל: 03-332211
חיפה, בן־יהודה 29, טל: 04-523689
באר־שבע, קק"ל 90, טל: 057-74850

ספרים מבית טוב – ספרית מעריב

הרומניה הקטנה בת ה־17 דניאלה סיליבאס היא יורשת ראוייה לנאדיה קומנצ'י הגדולה. באליפות העולם ברוטרדאם היא הפליאה בתרגיל הקרקע (בצילום משמאל) וצברה את מלוא עשר הנקודות. סיליבאס קיבלה תשואות סוערות והשיבה לצופים הנלהבים בהנפת־יד מאושרת

נצחון בכורה לעולה החדשה חולון גדעה הארזים מר"ג

מאת שמואל קליגר

בכדורידני מכבי קרית־שרת – חולון חוללו את המתנת המחזור השלישי בליגה הלאומית בכדוריד כאשר גברו באולם המסואר בשכונת קרית־שרת על מכבי ארזים ר"ג 14:21. במשחק אחר ניצחה הפועל ר"ג את מכבי נתניה 20:23 וברחובות ניצחה האלופה מכבי ראשל"צ את מכבי המקומית 17:18.

קרית שרת 21 ארזים ר"ג 14

מכבי קרית־שרת–חולון העולה החדשה לליגה הלאומית גילתה כי נקודת הבכורה שבה זכתה בפ"ת בראשית השבוע לא היתה מקרית. נצחון בהפרש 7 שערים על ארזי ר"ג יש בו כדי להעיד שהביתיות המקומית לא היתה הגורם היחיד לנצחון. המנצחים נהנו מיכולת טובה של ריין שהבקיע 9 שערים. לארזים הירבה להבקיע מרעלם (5).

עד להפסקה היה יתרון האורחים מצומק יחסית (7:9) ואולם לאחריה החלו האורחים להתמוטט ובדקות הסיום כבר לא היה ספק באשר לזהות המנצחת.

הפועל ר"ג 23 מכבי נתניה 20

הפועל ר"ג ניצחה כצפוי את מכבי נתניה 20:23. גם בהפסקה היה יתרון אורחי המשחק מר"ג בן 3 שערים (6:9). אמיר גרא נמוך הקומה היה במיטבו במשחק ההתקפה והבקיע 7 שערים. פפרוביץ' הארמן בלטו בקבוצה מכבי נתניה כשהבקיעו 6 שערים כ"א.

כדוריד

מכבי ראשל"צ 18 מכבי רחובות 17

לכאורה נצחון קשה של האלופה מכבי ראשל"צ על מכבי רחובות באולמה של האחרונה. אולם צריך לזכור שבשתי העונות האחרונות (שנות האליפות) של מכבי ראשל"צ לא ניצחה האלופה ברחובות ועל כן מחשיבים שחקני האלופה נצחון זה הגם שהמבוגרים אינם נחשבים לאריות שבחבורה.

עדי כנען היה הבולט בשורות המנצחים (5 שערים). גם צרפתי הבקיע 5 שערים בעוד שאצל מכבי רחובות בלט בלדר (6).

הפועל פ"ת 27 הפועל רחובות 25

הפועל פ"ת ניצחה כצפוי את הפועל רחובות 25:27 (13:15). אביר (9) הירבה להבקיע למנצחים ומשיח (6) הירבה להבקיע לרחובות.

הפועל ראשל"צ 30 אליצור הרצליה 17

הפועל ראשל"צ גילתה במשחקה הביתי הראשון העונה יכולת מעולה בהתקפה כשהבקיעה ב־13 שערי יתרון – הנצחון המכריע במחזור – את אליצור הרצליה. גם בהפסקה היה יתרונו משמעותי (6:14). איזי רפאלי (9) ודין קושניר (6) היו הבולטים בראשל"צ.

מכבי פ"ת 19 נוף ים 17

מכבי נופים הפתעה באולמה הביתי כשהפסידה למכבי פ"ת 19:17. גם בהפסקה הוליכו האורחים 11:12. שחקני נופים הופתעו מיכולתו המעולה של השוער האורח מנחם פולק – שהיה מגורמי הנצחון. בכר הירבה להבקיע לפ"ת (6) בעוד שאלמוליניוס היה המבקיע העיקרי לנופים (5).

המתעמלות במקום ה־24 ברוטרדאם

נבחרת נשות ישראל בהתעמלות תפסה את המקום ה־24 באליפות העולם ברוטרדאם כשצברה בסה"כ 175.450 נקודות בתרגילים החופשיים.

ברה"מ תפסה את המקום הראשון עם 197,500 לפני רומניה 197,375 ומזרח גרמניה 194,500.

מנסדורף לסיבוב השלישי בוינה

הטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף המדורג שישי בטורניר וינה גבר על האמריקאי מרק דיקסון 6:4, 6:0, 2:6 והעפיל לסיבוב השלישי.

גביע אירופה

מכבי ת"א: לרשום נצחון נוסף ומשכנע על ספורטינג

שרות „דבר"

שחקני מכבי ת"א ישאפו גם הערב לזכות בנצחון משכנע במשחקם [illegible] מול ספורטינג ליסבון.

המכבים הגיעו אתמול לליסבון והשאלה היחידה המטרידה אותם היא כיצד לשחק סוף סוף בצורה משכנעת.

לאמנם, רלף קליין, סבור, כי בחו"ל משחקים חניכיו טוב יותר, בגלל העדר לחצים של אוהדים ועתונאים.

במשחק הראשון בין שתי הקבוצות לא הוטל יתרונה של מכבי בספק ובסיום זכו מאגי וחבריו בנצחון בהפרש של 25 נקודות. אולם, הערב משימתם תהיה קשה יותר, שכן יריבתם בבית באולם ביתי „חם" וקשה מאד לשחק שם.

עוזרו של קליין, ויקטור ברוס, שראה את אלופת פורטוגל בביתה, הזהיר, כי במהלך המשחק מרבים אוהדיה הקנאים של הקבוצה להשליך חפצים ולגדף את שחקני היריב.

אולם, לא שחקנים בנוסח כמו מאגי, ברקוביץ וג'מצ'י צריכים להיבהל מקהל קנאי וקרוב לודאי, שהם יעפילו לבית הגמר של גביע אירופה לאלופות לאחר נצחון כפול על האלופה הפורטוגלית חסרת הניסיון.

אליצור נתניה: גם הפסד של 10 נקודות יתקבל בברכה

שרות „דבר"

שחקני אליצור נתניה יאלצו הערב להגן את מישוב יתרונם כדי להעפיל לבית רבע הגמר של גביע קוראץ'. לנתניתים מותר להפסיד בהפרש, שלא יעלה על 11 נקודות במשחק החוזר שלהם מול הקבוצה הבלגית אסטנדה.

חניכיו של צבי שרף לא שכנעו ערכם, משחקם הקבוצתי היה לקוי וכוכבי הרכש טרם התאקלמו בקבוצה. הערב תינתן להם הזדמנות מצויינת לעלות על מסלול הנצחונות.

אולם, יריבתם משחקת היטב באולמה הביתי. בראשותו של הכוכב הפולני, דאריוס זליג, ינסו הבלגים למחוק את פער 11 הנקודות.

אין ספק, כי הסיכויים נוטים לצידם ורק התעלות של הנתניתים עשויה להעניק להם את כרטיס ההשתתפות בבית הגמר של גביע קוראץ'.

הנתניתים מצויים כבר שלושה ימים בבלגיה והם הספיקו לקיים ארבעה אימונים באולם המשחקים. האווירה במחנה הישראלי אופטימית וכולם מקווים לעשות הסנסציה ולהעפיל לראשונה בתולדות הקבוצה לבית הגמר.

שופטי ההתעמלות יסתייעו במחשבים ובמכשירי וידיאו

מאת ברוך דגן

שופטי ההתעמלות ייעזרו בעתיד במחשבים ובמכשירי וידיאו בתחרויות בינלאומיות כדי להבטיח שיפוט אובייקטיבי ומדוייק.

השיפוט בהתעמלות מהווה בעייה ישנה וקבועה. הוא מבוסס במידה רבה על התרשמותם של השופטים מביצועי המתעמלים למרות שקיים תקנון שיפוט מוגדר היטב. כאשר שרמת המתעמלים גבוהה מאד, יכולה טעות שיפוט של חצי נקודה להכריע את גורלה של מדליית הזהב.

מתעמלים רבים התלוננו על העדפה ברורה או אפלייה וקיפוח, שנבעו לדבריהם מ„סידורים" מוקדמים בין שופטים בנוסח „שמור לי ואשמור לך". מתעמלות רומניה טענו בעת אולימפיאדת מוסקווה, כי השופטים מעדיפים את המתעמלות הרוסיות ומורידים להן נקודות כדי להבטיח את נצחון המקומיות. הוכחות לטענותיהן לא ניתן היה לספק.

השיפוט הממוכשר והממוחשב יאפשר הקרנה חוזרת של ביצועים במקרים של ערעור או מחלוקת בין השופטים. עם זאת, הבהיר ראש ענף ההתעמלות, לא יחליפו המכשירים את העין והידע האנושי.

ההתאחדות הבינלאומית מכינה תקנון שיפוט חדש, שיקבע באילו מיקרים ובאיזו רמה ישתלבו המכשירים האלקטרוניים בהליכי השיפוט. בין היתר נבחנת עתה שיטה סטטיסטית, המאפשרת לשופט לציין טעות בעת התרחשותה על ידי לחיצה על לחצן במחשב.

יו"ר ההתאחדות הבינלאומית, הסובייטי יורי טיטוב, ציין, כי למרות הכנסת השיפוט בהתעמלות לעידן המחשב, אין, למעשה, בעייה אמיתית של הטיית תוצאות. „זו, בעיקר, בעייה פסיכולוגית של המתעמלים". המחשבים ושאר האמצעים האלקטרוניים נועדו, איפוא, להבטיח „שקט תעשייתי" בתחרויות ולמנוע לחזות־שפתיים.

קבוצתו של אבי כהן ממשיכה לנצח

קבוצתו של אבי כהן, ריינג'רס גלאזגו גברה במגרשה הביתי על האלופה הפולנית, גורניק זאברזה בתוצאה 0:1. אלי מקוייסט (6), אראן דוראגנס (22) האנגלי, מרק פאלקו (44) העלו את הריינג'רס ליתרון מבטיח, אבל הפולנים לא נבהלו ובדקה ה־56 הם הצליחו לצמק את את התוצאה ע"י יאן אורבאן.

אלה תוצאות משחקי גביע אירופה למחזיקות גביע: מכלן (קבוצתו של אלי אוחנה) – סנט מירן 0:0; קאלמר – ספורטינג ליסבון 0:0; פיליפס איינדהובן – ראפיד וינה 1:2; אופ כרתים – אטאלנטה 0:1; איאקס אמסטרדם – המבורג 0:1.

אלה תוצאות משחקי גביע אופ"א: אספניול ברצלונה – אינטר מילאן 0:2; הונבד בודאפסט – שאבס פורטוגל 1:2; פאנאטינאייקוס – יובנטוס 0:1; ברונדבי קופנהגן – ספורטול בוקארסט 0:3; ויטקוביצ'קה – דנדי יונייטד 1:2; אברדין – פיינורד רוטרדאם 1:2; אוטרכט – ורונה 1:1.

יוסי בוגן ניצח בטורניר בלוד

מאת ברוך דגן

יוסי בוגן מהפועל ר"ג ניצח בטורניר המנה הבינ־עולמי לזכרו של יוסי ברעם, שנערך בלוד, לאחר שניצח בגמר את מנחם ססיין.

טובי אוחזי המקבט נטלו חלק ב„טורניר ברעם", שייערך מעתה מדי שנה. שלישי סיים הלוראי יצחק אברמוביץ. למנצחים ניתנו פרסים כספיים.

הטורניר אורגן ע"י הפועל לוד בשיתוף עם המשפחה ומועדון רוטרי בעיר.

„עתידות" – קופה לתגמולים ופיצויים
ליד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום שני, 2.11.87, בשעה 09.30 בבוקר, במשרדה הרשום של החברה, רחוב אחד העם 9, תל־אביב, בבנין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, קומה 6, חדר 638.

על סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים.
2. קבלת הדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.86.
3. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.

הדירקטוריון

אם לא יימצא מנין חוקי במועד שנקבע כנ"ל תידחה האסיפה לשבוע ימים ותתקיים באותו מקום ובאותה שעה בכל מספר משתתפים.

דוד – קופה לתגמולים ופיצויים לתעשיה
ליד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום שלישי, 3.11.87, בשעה 09.00 בבוקר, במשרדה הרשום של החברה, רחוב אחד העם 9, תל־אביב, בבנין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, קומה 6, חדר 638.

על סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים.
2. קבלת הדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.86.
3. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.

הדירקטוריון

אם לא יימצא מנין חוקי במועד שנקבע כנ"ל תידחה האסיפה לשבוע ימים ותתקיים באותו מקום ובאותה שעה בכל מספר משתתפים.

קופת פיצויים לתעשיה
ליד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום שני, 2.11.87, בשעה 09.00 בבוקר, במשרדה הרשום של החברה, רחוב אחד העם 9, תל־אביב, בבנין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, קומה 6, חדר 638.

על סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים.
2. קבלת הדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.86.
3. בחירת מנהלים.
4. מינוי רואי החשבון.

הדירקטוריון

אם לא יימצא מנין חוקי בכועד שנקבע כנ"ל תידחה האסיפה לשבוע ימים באותו מקום ובאותה שעה בכל מספר משתתפים.

הקופה לפיצויי פיטורין (יצוא)
ליד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום שני, 2.11.87, בשעה 09.15 בבוקר, במשרדה הרשום של החברה, רחוב אחד העם 9, תל־אביב, בבנין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, קומה 6, חדר 638.

על סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים.
2. קבלת הדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.86.
3. בחירת מנהלים.
4. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.

הדירקטוריון

אם לא יימצא מנין חוקי במועד שנקבע כנ"ל תידחה האסיפה לשבוע ימים ותתקיים באותו מקום ובאותה שעה בכל מספר משתתפים.

מיטב – קופת תגמולים לעצמאיים
ליד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום שלישי, 3.11.87, בשעה 09.30 בבוקר, במשרדה הרשום של החברה, רחוב אחד העם 9, תל־אביב, בבנין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, קומה 6, חדר 638.

על סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים.
2. קבלת הדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.86.
3. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.

הדירקטוריון

אם לא יימצא מנין חוקי במועד שנקבע כנ"ל תידחה האסיפה לשבוע ימים ותתקיים באותו מקום ובאותה שעה בכל מספר משתתפים.

משתלם – קרנות השתלמות
ליד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום שלישי, 3.11.87, בשעה 09.45 בבוקר, במשרדה הרשום של החברה, רחוב אחד העם 9, תל־אביב, בבנין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, קומה 6, חדר 638.

על סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים.
2. קבלת הדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.86.
3. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.

הדירקטוריון

אם לא יימצא מנין חוקי במועד שנקבע כנ"ל תידחה האסיפה לשבוע ימים ותתקיים באותו מקום ובאותה שעה בכל מספר משתתפים.

גג – קופה לתשלום פיצויי פיטורין
ליד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום שלישי, 3.11.87, בשעה 10.00 בבוקר, במשרדה הרשום של החברה, רחוב אחד העם 9, תל־אביב, בבנין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, קומה 6, חדר 638.

על סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים.
2. קבלת הדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.86.
3. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.

הדירקטוריון

אם לא יימצא מנין חוקי במועד שנקבע כנ"ל תידחה האסיפה לשבוע ימים ותתקיים באותו מקום ובאותה שעה בכל מספר משתתפים.

קרן מרכזית לפיצויי פיטורין (המלאכה)
ליד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום שני, 5.11.87, בשעה 11.00 בבוקר, במשרדה הרשום של החברה, רחוב אחד העם 9, תל־אביב, בבנין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, קומה 6, חדר 638.

על סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים.
2. קבלת הדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.86.
3. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.

הדירקטוריון

אם לא יימצא מנין חוקי במועד שנקבע כנ"ל תידחה האסיפה לשבוע ימים ותתקיים באותו מקום ובאותה שעה בכל מספר משתתפים.

המלאכה – קופת תגמולים ופיצויים
ליד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום חמישי, 5.11.87, בשעה 10.30 בבוקר, במשרדה הרשום של החברה, רחוב אחד העם 9, תל־אביב, בבנין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, קומה 6, חדר 638.

על סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים.
2. קבלת הדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.86.
3. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.

הדירקטוריון

אם לא יימצא מנין חוקי במועד שנקבע כנ"ל תידחה האסיפה לשבוע ימים ותתקיים באותו מקום ובאותה שעה בכל מספר משתתפים.

קרן השפע – קופת תגמולים ופיצויים מרכזית
ליד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום שני, 2.11.87, בשעה 10.00 בבוקר, במשרדה הרשום של החברה, רחוב אחד העם 9, תל־אביב, בבנין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, קומה 6, חדר 638.

על סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים.
2. קבלת הדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.86.
3. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.

הדירקטוריון

אם לא יימצא מנין חוקי במועד שנקבע כנ"ל תידחה האסיפה לשבוע ימים ותתקיים באותו מקום ובאותה שעה בכל מספר משתתפים.

„תוחלת" – קופה לתגמולים ופיצויים
ליד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום שני, 2.11.87, בשעה 09.45 בבוקר, במשרדה הרשום של החברה, רחוב אחד העם 9, תל־אביב, בבנין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, קומה 6, חדר 638.

על סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים.
2. קבלת הדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.86.
3. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.

הדירקטוריון

אם לא יימצא מנין חוקי במועד שנקבע כנ"ל תידחה האסיפה לשבוע ימים ותתקיים באותו מקום ובאותה שעה בכל מספר משתתפים.

קופה מרכזית לתשלום פיצויי פיטורין
ליד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום שלישי, 3.11.87, בשעה 09.15 בבוקר, במשרדה הרשום של החברה, רחוב אחד העם 9, תל־אביב, בבנין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, קומה 6, חדר 638.

על סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים.
2. קבלת הדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.86.
3. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.

הדירקטוריון

אם לא יימצא מנין חוקי במועד שנקבע כנ"ל תידחה האסיפה לשבוע ימים ותתקיים באותו מקום ובאותה שעה בכל מספר משתתפים.

הועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזאת הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (ולהלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6578 חלקה 245 רחוב אחד העם בבקשה הקלה 2.4% בשטח הבנייה מהלל הנ"ל דהיינו 52.4% במקום 50% לפי תכנית רע/1/151.

כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה בשעות ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. הלפרין
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

עיריית חיפה
בשורד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04-640775

פר־421

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
מכמה אבניל – לאשר שינוי יעוד המהווה שימוש חורג לכל הבבנה המגורים לעסק ובשטח המיועד בחלקו לדרך, ברחוב אר – ומחשרי 5, חלקה 267 בגוש 10872, חיפה.

אפשר לעיין בבקשה כאגף לפיקוח ורישוי על הבניה, מבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות: 08.00 – 11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יפנה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

א. ינבין
מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב
[illegible]
הודעה על הכנת שינוי
תכנית מתאר מקומית

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה על הכנת תכנית מס' 525 ושנוי לתכנית מתאר מס' 1136.

השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת:
גוש 6790
חלקות: 26
מקום רחוב פרזון

[illegible]
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז ת"א

مكذوب من الاصل

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית
08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.05 שעת כושר.
08.15 מושגים ביהדות: שנת שבתון יהיה לארץ (כ).
08.40 ראשית הקריאה: בלי סודות, א"ה.
09.00 גיאוגרפיה של א"י: פני הארץ שלוש גבעות (כ).
09.20 מדעי הטבע: ד"ס, עובדות והשערות.
10.10 אנגלית ה'.
10.30 הגיל הרך: בבית של פיסטוק.
11.00 אנגלית ו'.
11.15 ערבית מדוברת: די"ה, אלבית (א)לעתיק.
11.30 אנגלית ח'.
12.00 מדעי הטבע: על יסודי, פיסיקה – חוקי התנועה 2.
12.25 אנגלית ט'.
13.00 היסטוריה: מתולדות ישראל, מצדה.
13.30 מוסיקה: ג'יימס גאלוי.
14.00 טלטקסט: עד כאן.
14.05 בלי סודות: ה'.
14.25 קשר משפחתי: משפחות וקניין (ש.ח.) (כ).
15.10 רחוב סומסום: מפגש בחיק הטבע.
15.40 שעת כושר.
15.50 מאתיים שניות לדפוס: דפי מידע טלטקסט.
16.00 הדרך: שידור חי.
17.00 ערב חדש.

טלוויזיה כללית
17.30 ריייק. ריק: נושא התכנית: „הורים ובנים".
18.00 הבילבולים – סידרה בהנפשה שם הפרק: „יום משאלות של פלגורד".
18.25 סמוקי של סקים – מכם אל ידידו.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 מגזין לאמנות – תאטרון בית ליסין.
19.00 מבט – דיון שבועי בענייני אקטואליה (ערבית).
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 מבט ספורט.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 אף פעם לא מאוחר – „מתג מהצד".
22.00 המשחתת אחיי אילת – סרט תעודה, היום לפני 20 שנה טיבעו המצרים את המשחתת שנשאה 199 איש, בעת שהיתה בסיור שגרתי מול חופי צפון סיני. מתוך הארבעים ושבעה שלא שבו – 16 מוכרזים נעדרים עד היום. בסרט קטעי סרטים מן הארכיון וראיונות עם ניצולים, עם טייסים ורופאים שעסקו בפעולות חילוץ והצלה, עם מפקדי חיל הים ועם בני משפחות שכולות. במאי: בני עורי.
22.50 מטלוק – פרק שני.
23.40 הגיע זמן לשון

ערוץ 2
18:02 – רמאו ויוליה
20.22 – סרט
20.24 – סיסו פראנטה – סאלסה – ג'אז דרום אמריקאי
21.00 – פופ 2 – להקת אהא

טלוויזיה לבנונית
12.30 חיים אחרים (סידרה); 13.00 מועדון 700; 13.30 התעמלות; 14.00 ילדי החבורות (מצוייר); 14.30 הבית המעופף (מצוייר); 15.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 15.30 סרט „אמא רווקה" עם ג'ינג'ר רוג'רס; 17.00 נובה; 18.00 חדשות; 19.00 סקירקרד וגברת קינג (בלש); 20.00 הדרך לשמים (דרמה); 21.00 לאור הירח (בלש); 22.00 מועדון 700; 22.30 חיים אחרים (סידרה).

טלוויזיה ירדנית
13.50 סרטים מצויירים (ער' 1). 15.15 אי הפרפרים סידרה לילדים (ער' 1). 15.45 עולם החיות (ער' 1). 16.00 רחוב קרלו (צרפתית). 16.30 פסטיבל הג'ז העולמי. 17.00 חדשות בצרפתית. 17.15 סידרה צרפתית. 17.30 חדשות בעברית. 17.45 מגאזין ספורט. 18.30 ארבע עונות. קומדיה. 19.10 בדרך לטקסס. סידרה אמריקאית. 20.00 חדשות באנגלית. 20.20 סרט עלילתי באורך מלא.

רדיו

קול המוסיקה
07.09 בהאזנה ניגותה – מיצירות ליסט: „הפרלודים".
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר – משירי יעקב פיכמן.
12.00 מן הסרטיה – מיכאל היידן: דיברטימנטו ברה־מג'ור לכלי־נשיפה.
13.05 בהאזנה ניגותה
15.00 מפגשים מוסיקליים.
16.00 אתנחתא – קונצרט פתיחת העונה 87/8 שידור חי
17.30 קשת של צלילים – יצירות לכלי־נשיפה מסוף המאה ה־17 והמאה ה־18 מאנגליה, צרפת, איטליה וגרמניה.
18.06 אנתולוגיה בצליל – מוסיקה כנסייתית פרוטסטנטית בגרמניה של תקופת הרנסאנס המאוחר.
19.00 מוסיקה קלסית קלה.
20.05 אינטרלוד.
20.30 אופרה – ורדי: „ג'ובאנה ד'ארקו" (עם פלאסידו דומינגו/ שריל מילנס/ מונסרה קבאייה/ ג'יימס לוויין).
23.00 דור הזהב – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות „הקרנצת".

רשת א'
10.05 שיריקוד – מחולות ושירים ישראליים.
15.30 האוניברסיטה הפתוחה – צרפתית למתקדמים שעור מס' 40 (ש.ח).
16.05 ארץ לא נודעת.
17.10 צבעי הקשת – שירי עדות.
22.05 יש לי חלום.

רשת ב'
18.06 שירים עבריים.
19.35 השבוע בכנסת.
20.05 שורשים עניני פולקלור ועדות.

22.05 הלילה החמישי – עם אלעזר סטורם.
00.15 להאחז בחלום – שירים לסיום של יום.

רשת ג'
18.06 קליטו – שבועון פופ.
20.05 סימני דרך – שירים עבריים.
21.05 מופע רוק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
20.05 ספרא וסייפא – עיוני ספרות צבאית (ש.ח).
20.55 פינה חמה ללב"י.
21.30 אוניברסיטה משודרת – ההיסטוריה האמריקנית ממלחמת האזרחים למלחמה הקרה הדרך למלחמת האזרחים.
23.55 שיחות חצות – עם מיתקל נתור – הממונה על החינוך הערבי בעיריית ירושלים.

שידורים קבועים

קול המוסיקה
06.02 צלילי בוקר.
07.07 פרסים על התבניות.
11.57 מגישים שיר.
20.27 מגישים שיר.

רשת א'
06.00 שידורים לעולים.
07.30 הדיו קל.
08.05 חוגה.
09.05 סלודיה.
12.05 מעורב ירושלמי.
14.06 בראש צעיר.
18.06 מנחת ערב.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'
06.00 „שמע ישראל".
06.04 סקירות מאמרי המערכת.
06.12 התעמלות בוקר.
06.52 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 כוכב הבוקר.
10.05 כל צבעי הקשת.
11.50 פינת המודעה הקטנה.
12.10 „אא בב".
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 להאזין או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 רגעי קטן.
16.05 יומן כלכלה.
16.30 על מספרים ואנשים.
17.05 שירים ושעורות.
17.55 קאורני ספר.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

רשת ג'
06.11 בחורה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר תשעה.
10.05 דברים טובים.
11.05 שבעים כי יודע?
12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק ביום חול.
14.05 לי ולך שיר ובדיה.
15.05 חדש וחדש והחודש.
16.05 הבצה יומית.

גלי צה"ל
05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 צלילי בוקר.
06.30 מיקמים פין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שעה עם אורלי יניב.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 אחד אחד.
14.05 דו רה מי.
15.05 שירים לחג.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 בשולים.
18.54 הדעות לחיילים.
19.05 שירים מבכן.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
שימו לב לשידורי F.M.

דבר של היום
הוא דבר חדש

קולנוע

רעם השטות

„לחישה רועמת".
במאי: סיימון לנגלון

„לחישה רועמת" בקולנוע של ימינו, הוא כעין כמו סרט טבע של וולט דיסני בערב וידיאו ריק. חצי הזמן ניסיתי להבין מי בוגד במי ומדוע וכשהתחיל הכל להתבהר מעט נדמה היה לי פתאום שכבר ראיתי את הסרט הזה לפחות תריסר פעמים, כולן עם מייקל קיין באותו תפקיד: מרגל נבוך, שמנמן וכבד עפעפיים, כמו מי שהגיע אל הסט לאחר ערב מענג עם הבקבוק.

ב„לחישה רועמת" רועמות רק השטויות. שוב מגלים לנו התסריטאים ששירותי הביון של כולם נבזיים באותה מידה, ללא הבדלי אידיאולוגיה ולאום. אפילו שירותי הריגול של הוד מלכותה מסוגלים ללכלך את ידיהם במעשים, שבדרך כלל מוזה אותם התמים המצוי רק עם האויב הארום.

כך או כך, בחור טוב שלא ראה מספיק סרטים, מחליט לשרוק במשרוקית (שם הסרט באנגלית), כלומר לשאול כמה שאלות שאין הסולידריות של הקבוצה סובלת אותן וכל מי שלא ינחש מה יקרה לבחור לא ראה סרטי מרגלים. בייחוד לא לפני עשר שנים. הסיפור מנסה להתפתל קצת כמו ספרות המרגלים (שבמסגרתה משום מה מותר יותר מבכל ז'אנר אחר לא להבין כלום עד אמצע הספר) אבל להזכיר את ג'ון לה־קארה בהקשרה של שטות זו, כפי שראיתי פה ושם, זה לארוז זבל בעטיפת שי.

יגאל משיח

אריאן מנושקין ואנטואן ויטז בפסטיבל ישראל תשמ"ח

לפני שנה פתח השגריר הצרפתי אלן פיירה את ביתו בפני סופרי ואמני ישראל. המסיבה שערך לכבודם או היתה בבחינת הצהרת כוונות: להגביר את פעילות המכון הצרפתי שליד השגרירות ולקרבה אל הציבור הישראלי באמצעות הדגשת המשותף לשתי התרבויות. ספק אם הוא עצמו העלה על דעתו שהמפעל המשותף יזכה לעניין נרחב כל כך בציבור הישראלי. כמעט כל תוכנית שאירגנה הסקציה התרבותית בשגרירות – היועץ קלוד דוסנק, מנהל המכון ז'אן לוק גאוהאר, הנספח אדני יעקב והישראלי שבחבורה אלי שיינברג – הותירה מאות אנשים להוטים מחוץ לאולם שהיה צר מלהכיל אותם. רוב התוכניות הוקלטו בידי הדסה הלמן, עורכת תכנית הספרות של „קול ישראל". מי שהחמיץ, או ביקש הדרן, זכה לשידור ואף לשידור חוזר ב„קול ישראל".

השנה צוינה ההצלחה הזאת בקבלת פנים נוספת בבית השגריר שבה נכחו כל מי שיש להם נגיעה לספרות, לאמנות, לתיאטרון ולמוסיקה בארץ. קבלת הפנים השנתית תהיה למסורת. השגריר סקר את עיקרי הפעילות בתחום התרבות, שכללה את ערבי הספרות במכון, את תרגומי הספרות מצרפתית לעברית ומעברית לצרפתית ואת הנוכחות המאסיבית של התיאטרון הצרפתי בפסטיבל ישראל האחרון. בפסטיבל ישראל תשמ"ח, הבטיח השגריר, נזכה לביקור שניים מן הבמאים הבולטים ביותר בתיאטרון הצרפתי כיום: אריאן מנושקין ואנטואן ויטז. חילופי התרבות יתבטאו בביקורי גומלין של „הבימה" בצרפת וה„קומדי פרנסז" בישראל.

מירי פז

לאן הערב?

מה עושים חובבי התיאטרון הערב: מכבדים את „הבימה" או את „הקאמרי" בעיה. בתיאטרון הלאומי יערך „ערב הצדעה" לכבוד יובלו ה־70 של התיאטרון. „הקאמרי" מופיע באותו ערב בכפר סבא, במבחר קטעים ממחזותיו, לכבוד פתיחת העונה בהיכל התרבות של כפר סבא. לכאן וגם לכאן הוזמנו אישי ציבור ועתונאים. ב„הבימה" טוענים כי ידוע היה על ערב ההצדעה הזה זמן רב מראש וכי ניתן היה להיערך אחרת בכפר סבא. מכל מקום, נשיא המדינה, ראש הממשלה, ממלא מקומו ושר החוץ, שר החינוך והתרבות, ראש עיריית תל אביב וח"כים כבר אישרו את השתתפותם בהמנגנון של התיאטרון הלאומי.

ורדה צימרמן

שוברט בעיבוד מאהלר

הרביעייה לכלי־קשת „המוות והעלמה" מאת שוברט, תושמע על־ידי הסינפונייטה, בעיבוד שהתקין מאהלר

הרביעייה ברה־מינור „המוות והעלמה" היא, כידוע, מן היפות והאהובות ברפרטואר הקאמרי בכל הזמנים. במרכז היצירה, שחוברה על־ידי שוברט ב־1824, בהיותו בן 27, עומד פרק המורכב מחמש ואריאציות על השיר „המוות והעלמה", שהלחין שבע שנים קודם לכן.

נושא הואריאציות מבוסס על המבוא לפסנתר שבשיר המקורי ועל שלוש השורות המסיימות של תשובת המוות הקודרת ל„המרגיעה", כמענה לתחינת העלמה אחוזת החרדה. במימדים ובצורה מזכירה הרביעייה סימפוניה. ליצירה אופי טראגי. ניגודי דרמטיות ולירית מתחלפות לסירוגין, בתחושה עמוקה של המסר שבשיר כי אין מנוס מהמוות. קטעים רבים ברביעייה נובעים למעשה מתוך השיר המרוכז.

במסגרת הנסיונות שערך מאהלר בעיבוד ובתזמור, של יצירות מאת מלחינים אחרים, (כמו באך, בטהובן, שוברט ושומאן) נפלה לידיו ב־1894 גם הרביעייה של שוברט. היה זה בתקופת חיבור הסימפוניה השנייה „התחייה", כאשר כיהן כמנצח ראשי באופרה ובקונצרטים בהאמבורג. העיבוד כולל „שינויים" קלים בשימוש בקבוצות כלי־הקשת ובתוספת צבועה, במקומות מסויימים, לקונטרבאס וכן ביצירת גוון צללי בשימוש בעמעמים (סורדינו). הקהל בזמנו לא התלהב מהגירסה החדשה. הביצוע המתוכנן, של היצירה בשלמותה, בוטל ומאהלר הסתפק בניצוח על הפרק השני בלבד (סדרת הואריאציות).

אין המדובר בעיבוד לתזמורת, בהיקף סימפוני, כמו זה של שנברג לרביעיית הפסנתר בסול מינור מאת ברהמס. גירסת מאהלר מזכירה את הנטיה לתזמורת של הרביעייה אופ. 131 מאת בטהובן המבוצעת מדי פעם בקונצרטים ואף הוקלטה (בניצוח ליאונרד ברנשטיין).

מאהלר ציין בפירוש שהוא ערך את העיבוד בשביל עצמו, כדי שיוכל לנצח עליו ולקבל את האחריות לתוצאות. ב־1973 נמסר כתב־היד המקורי של העיבוד, על־ידי אנה מאהלר, בתו של המלחין, לאוניברסיטת סאות'המפטון שהתירה לביצוע במוכבי. מגוי הדון ינצח בימים הקרובים על היצירה, בקונצרטים של הסינפונייטה בבאר־שבע, בירושלים, בכפר־סבא ובעין השופט.

עוד בתכנית: הסימפוניה הקונצרטנטית לכינור ולוויולה מאת מוצארט, עם הסולנים האורחים מיפאן: מיכאל מרגיקאסה והנבקי איזאאיי, וסויטה מהבלט „הכובע המשולש" מאת דה־פאייה.

ישראל דליות

במוזיאון הפתוח שבתפן תיפתח ב־7 בנובמבר תערוכה מעבודותיו של האמן הצרפתי־יהודי רולאן טופור. התערוכה תוצג במקום במשך ארבעה חודשים

בקרוב

„38", „ריטה, סו ובוב גם הוא", „הקשר המקצועי".
החל מסוף השבוע בבתי הקולנוע

אנדריאה דנבר, שמחזה הביכורים שלה „השדרה" (1978) הועלה בתיאטרון המלכותי הבריטי, המשיכה במחזה שני, שכמו קודמו – מקבל השראתו מחיי פרברי ברדפורד, צפון בריטניה, ובעיקר מחיי בני הנעורים שלהם. „ריטה, סו ובוב גם הוא" הסרט, על־פי תסריטה של דנבר, מהווה סינתיזה בין המחזה שנושא שם זה, לבין „השדרה". מי שביים את הסרט הוא אלן קלארק, שהתמחה עד כה בדרמות טלוויזיוניות, וזה לו סרטו השני למסך הגדול.

מעשה בשתי שמרטפיות עבות גזרה, החומדות את אבי התינוק לצורך חינוך מיני שיתופי. התוצאה – ריטה טומנת את דור ההמשך בגרביה, סו עוזבת לגור עם אמטלם הפקיסטני, בוב עובר לריטה. בקומדיית הסקס הבריטית הזו (ז'אנר שצבר תנופה עזה לאחרונה באיים) משתתפים ג'ורג' קסטינה („שובו של מלח") והעלמות הצעירות סיובן פינראן ומישל הולמס.

★

העובדה ש„38" היא הפקה אוסטרית־מערב־גרמנית (1986), מכתיבה את הרקע הפוליטי לסיפור האהבה המתרחש באותה שנה על שמה נקרא הסרט. הסרט מבוסס על הרומן „מה שהיתה עוד היתה" מאת פרידריך טורברג, והוא עובד לקולנוע על־ידי וולפגאנג גליק, במאי תיאטרון קולנוע וטלוויזיה אוסטרי ותיק. הסרט מספר על עתונאי יהודי וינאי (טוביאס אנגל) ורומן עם שחקנית עולה (סוני מלס).

★

„הקשר המקצועי" בין ניק נולטה ווולטר היל מבכיר כבר שנים. לאחר „גברים במבחן", ו„48 שעות", עושה על עצמו השחקן גדול המידות כדי שוטר מוכרים ויוצא להיאבק, בקשיחות רבה, בפגעי החברה האמריקאיים המודרניים: חיילים משוחררים שנחשבו כמתים, אך כבו מסחרת הקטל אל העורף כדי להמשיך במלאכה וסוחר סמים מסוכן אחר, שהיה פעם חברו הטוב. יש שם גם אהבה הרטנית לסאריטה, הנודדת בין השוטר לסוחר הסמים המסוכן, ועיירה טקסאנית שמשמשת רקע סיפוטי לעלילה.

אל נולטה הוותיק מצטרפים פאוורס בותי („גברים במבחן"), מייקל איירונסייד („אהבה בשחקים") ומריה קונצ'יטה אלונסו („מוסקווה על ההדסון"). את קטעי הפעולה המסוגננים עיצב וולטר היל, שנוסף על הנזכרים למעלה – יצר גם את „רוצבות להוטים", „חבורת הלוחמים", ועוד.

אושרה שוורץ

משה איבגי פותח תיאטרון

השחקן משה איבגי עומד לפתוח קפה־תיאטרון בפאב שבבעלותו. „מתכונת אחרת של תיאטרון יהצעוני", כדבריו. להערכתו ייפתח המקום – בקומה השנייה של הפאב ברחוב הלל הזקן – בעוד כחודשיים שלושה, כאשר יתקבלו הרשיונות המתאימים מעיריית תלאביב. „זה יהיה תיאטרון חדש, אחר, בצורה, באווירה וגם בחומר", הוא אומר. „מקום שבו יתאפשר לאנשי תיאטרון להציג חומר מיוחד, נסיוני. מחזות קצרים לשחקן אחד או שניים. הצגות שאורכן לא יעלה על 40 דקות עד שעה שירוצו בין שבועיים לשלושה שבועות. האמן יקבל את המקום ללא תשלום, וגם הקהל – בין 30 ל־40 איש שישבו סביב שולחנות – ישלם מחיר מינימלי", חזון איבגי.

ורדה צימרמן

תכנית הפילהרמונית בפולין

בקבלת הפנים לכבוד פתיחת העונה, בפילהרמונית הישראלית, שהתקיימה לא מכבר מטעם עיריית תל־אביב, במוזיאון תל־אביב, אמרה הסופרת יהודית הנדל דברים נרגשים לקראת סיורה של התזמורת בפולין, בחודש הבא. הסופרת סיפרה שזובין מהטה שאל לעצתה – האם יהיה זה נכון שהפילהרמונית תנגן באושוויץ את „התקווה". תשובתה היתה: „כן, עליכם לנגן שם את התקווה. כשביקרתי באושוויץ נערך במקום טקס עם מיסה נוצרית, אז מדוע שלא יושמעו שם צלילי התקווה, בנגינת הפילהרמונית הישראלית".

יהודית הנדל גילתה שלדעתה מן הראוי לבצע בפולין גם את „כל נדרי". בינתיים נודעו פרטים ראשונים על היצירות שתבוצענה על־ידי התזמורת בקונצרטים שלה בפולין: פתיחה סימפונית מאת המלחין הישראלי יוסף קמינסקי, הסימפוניה הראשונה של מאהלר, השנייה של ברהמס ו„לינץ" (מס. 36) מאת מוצארט, הפתיחה „האלקה" מאת המלחין הפולני מוניושקו והקונצ'רטו לכינור של צ'ייקובסקי – עם הסולן יצחק פרלמן.

באשר ל„כל נדרי", בגירסה של ברוך (לצ'לו או לכינור ותזמורת) – טרם נפלה החלטה סופית.

לנגן עם שלום חנוך

שיחה עם שלושת הנגנים הבריטיים ה„מיובאים" המסיימים היום את הופעותיהם בישראל

היום, בהיכל התרבות התל־אביבי, תוכלו לחזות בפעם האחרונה בשלום חנוך מדיף ניחוחות רוק מתוגברים. למחרת כבר יעלה הטריו מעורר המחלוקות, שליווה אותו כאן בתכניתו האחרונה, על המטוס שיקח אותו הביתה. קבלת־הפנים שערכו לכבוד שלושת „נגני היבוא" עסקני המוסיקה, והמכתבים המצודדים הכעוסים של חברי איגוד הנגנים, לא מנעו מהם להשלים את כל ההופעות שתוכננו.

זה התחיל מפגישה בחו"ל שהוגדרה כ„אודישן". „אחרי כמה תיבות הפסיקו אותי ואמרו לי שהתקבלתי", אומר רוי מרטין, מתופף הרכב. ביום שלמחרת חזר הסיפור על עצמו עם האחים פיטרסון. (ריי – גיטרה באס, ריצ'י – גיטרה מובילה). „שלום חיפש משהו חדש ושונה שהשוק הישראלי, המוגבל מבחינה כמותית, לא יכול היה לספק לו. לבד מכך יש לנו כנראה תחושת רוק בריאה יותר מאשר לנגנים הישראליים. אין זה עניין של יכולת טכנית או הבנה מוסיקלית, אנחנו פשוט גדלנו על הרוקנ'רול, הביטלס וכו'".

למרות הבימה המיידית היה צורך בגישושים מוסיקליים־מנטאליים. בתחילה ניתנו להם דפים עמוסי תווים והנחיות ברורות, אך לא עבר זמן רב עד שהבינו המארחים כי רצוי לתת להם יד חופשית יותר. „כששלום ישב רעיון בראש, שהוא העדיף להימנע מלעשותו בעצמו, מסיבות של חוסר יכולת טכנית או מפני שהעדיף להתרכז בשירה, הוא היה שר אותו ודוני פירש על הגיטרה. העובדה ששלום חנוך אינו גיטריסט מקצועי לא הפריעה כלל, כך ניתנה לנו האפשרות להתבטא, ושלום היה בוחר את האפשרות המתאימה לו ביותר מתוך המגוון שהצענו. סך הכל המטרה העיקרית היתה להתאים את עצמנו אליו". על דבריו אלה של ריי פיטרסון מוסיף המקישן הבריטי מרטין, כי אופן נגינתו המגושם של שלום חנוך דווקא מצא חן בעיניו בגלל האותנטיות שבו. „כך הוא גם שר, מדבר הולך".

נו – והקהל הישראלי? זה האחרון זכה מצידם לכמה סופרלטיבים על הפירגון החם. בסיום ההשתפכות הרגשית נחלקו הדעות באשר לגישה של הקהל אליהם כנגנים זרים. רוי מרטין הרגיש כי במידת מה היתה לקהל נטייה לעקוב אחריהם ולראות אילו חידושים הם נושאים באמתחתם, אך הדבר לא פגע באינטרס העיקרי של ההמון המאזין לשמוע את שלום חנוך ולהנות. ריי פיטרסון, לעומתו, הסביר שפשוט לא היה לו מודל להשוואה, כך שאין הוא יכול לשפוט אם היחס אליהם שונה מאשר לנגנים מקומיים.

חנוך רעים

משינה: תקליט שלישי

על תקליטם הראשון אמרו: חביב, אבל בוסר (75 אלף צרכני רוק נרגשים כבר צירפו אותו לתקליטיה שלהם). הזדרזה החבורה והנפיקה תקליט נוסף. מהיותם הלהקה היחידה שפועלת בתחום הרוק, גייס התקליט השני (שנמכר ממנו עד כה 11 אלף עותקים) על־ידי אנשי התבונה המקצועית לצורך האמירה: „משינה בדרך הנכונה". בכדי לא להישאר חייבים, שוב מטים הם שכם ובמקביל להופעותיהם הסדירות, מתחילים המכונאים לעבוד על עלילת סיפורם החדש. יש לקוות רק שהשביתה הנוכחית ברשות השידור תסתיים לפני שהחומר הכדון יהיה מוכן להגשה, מאחר ויציאתם של תקליטי שדרים ואריכ־נגן שהיתה מיועדת לימים אלו, נכרתה בעקבות טרדונתם של העוסקים בצילום ובלהג התקשורתי.

חנוך רעים

סרטים

תל־אביב
אסתר: הסורף 9.40, 7.30, 5
אורלי: אשה מסוכנת 9.30, 7.15, 5
בית ליסין: בלוז לחופש הגדול 23.15
בן־יהודה: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.50
גורדון: טוויסט וצעקה 9.30, 7.30, 5
גת: המכשפות מאיסטוויק 9.50, 7.30, 5
דיזנגוף 1: שם הורד 9.45, 7.15, 4.30, 11, 1.30
דיזנגוף 2: לא היית כאן 9.45, 7.30, 5, 11, 1, 3
דיזנגוף 3: גבר מהמגרב 9.45, 7.30, 5, 3, 11, 1
היכל: האלמנה השחורה 9.30, 7.15
הקולנוע ווירתה: משפחת פלודר 9.30, 7.15
הצגת סקס
חוד: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): יומן אהבות 9.30, 7.15, 4.30
11.30 סרט אילם
חן 1: מסאל ג'אקט 9.50, 7.30, 5
חן 2: ליבר של אבגל 9.50, 7.35, 5
חן 3: פגישה עיוורת 9.50, 7.35, 5
חן 4: הנכל האהבה המאוהבת 9.50, 7.35, 5
חן 5: אני הזאבה 9.55, 7.35, 5
לב 1: המספחה 9.45, 7.50, 5, 2
לב 2: גברים גברים 9.45, 7.50, 5, 2
לב 3: משפחת המלוכלכים 5, 2, ג'רדני החוק 10, 7.50
לב 4: חימו מלך ירושלים 9.45, 7.50, 5, 2
לימור: מעקב חשאי 9.30, 7.15, 5
מגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוזיאון: בית האמיצים 9.30, 7.30, 4.30
מקסים: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
סינמה 1: רובוקופ 9.40, 7.30, 5
סינמה 2: משפחת פלודר 9.50, 7.30, 5
סינמטק: סגור לרגל שיפוצים
הסינמטק הישראלי: הריעו לגיבור הכובש 7.00
סקאלה: אמדאוס בורגני 11.45
סקבינר הגדול 9.30
פאר: לחישה רועמת 9.30, 7.30, 4.30
פריז: לא יכולה בלי זה 9.30, 7.15, 4.30, 2, 12, 10, 11.30 שודדי הכיורים
צפון: ז'אן דה פלורט 9.45, 7
שחר: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
תמר – רמת־אביב: הרפתקאותיו שלא יאמנו של בולשים בעל הביציים העצמיות 9.40, 7.30
11.45 מונסי פייתון צחוק הזקן
תיאטרון ירושלים: מותו של סוכן 9.30, 7 / ז'אן דה פלורט 9.30, 7
התיה הישראלית: ד"ר ז'יוואגו 9.50

ירושלים
אדיסון: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אורגל: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7, 4.30
אורין 1: זהב רטוב 9, 7, 4.20
אור 2: חימו מלך ירושלים 9, 7, 4.30
אור 3: לא שם דין 9, 7, 4.30 נוח מבוטב אחר
אור 4: לא יכולה בלי זה 9, 7, 4.30, 11.15 רוקן הרסים
אור 5: 007 באזור הסכנה 7, 4.30, 9.15 רובוקופ
אור גיל: מסאל ג'אקט 9, 6.45, 4.30
בית אגרון: כדור הרעם 4.00, כדור הרעם 6.00, אוכפים להוטים 8.15
סינמטק פלוס – הזוגה 10.00
חצות – שברון חושים
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
מנשה: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00, 4.30
סמדר: משפחת פלודר 9.30, 7
עדן: אני הזאבה 9.15, 7.15
עדן: הסורף 9, 7, 4.30
רון: האלמנה השחורה 9, 7, 4.30
תמלית: הגזנות מעבר לפינה 9.50, 7.45
תל־אביבי: היחידה לפשעים חמורים 9.30, 7.15, 5

חיפה
אודיה: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אורלי: הגזנות מעבר לפינה 9.15, 7
אטמוסתיאטרון: זהב רטוב 9.15, 7, 4.30
ארמון: סגור
חן: פגישה עיוורת 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: היחידה לפשעים חמורים 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: הקשר המקצועי 9.15, 7, 4.30
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים 9.15, 7, 4.30
פאר: הסורף 9.15, 7, 4.30
קולנוע: חימו מלך ירושלים 9.15, 7.15, 4.30
רכבת תחתית 11.30
רון: הבלתי משוחדים 9.15, 7, 4.30
רב גת 1: מסאל ג'אקט 9.15, 6.45, 4.15
רב גת 2: אני הזאבה 9.15, 7, 4.30

קריות חיפה
מטיה: פגישה עיוורת 9.15, 7
כוכב: מסאל ג'אקט 9.15, 7
אורות: חימו מלך ירושלים 9.15, 7
היובל: בלוז לחופש הגדול 9.15, 7, 4.30
עינק: רובוקופ 9.15, 7, 4.30

אשדוד
אסתר: רובוקופ 9.30, 7.30
אשדודה: בלוז לחופש הגדול 9.30, 7.15

אשקלון
אבגוי: רובוקופ 9.30, 7.30
סמאת: סוד ההצלחה 9.30, 7
רחל: שם הורד 9.30, 7

באר־שבע
קרן: היחידה לפשעים חמורים 9.30, 7, 4.30

הרצליה ■ רמת השרון
היכל: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
מלון דניאל: לבר של אבגל 9.30, 7.00
כוכב: קרוקודיל דנדי 9.30, 7, 4.15

עפולה
נסיונ: במעקב תוכני 9.00

חולון ■ בת ים
אירמון: 11.30 טרוון
קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30
מגדל: מסאל ג'אקט 9.30, 7.15
מתפרים קרית שרת: טוויסט רוקדים בטוסקבה 9.30, 7.15, 4.00 תעתועי סוחר הזקן
סביון: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
ריגה: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.30

כפר־סבא ■ רעננה
קבלה: לא שם דין 9.15, 7
רקה: הסורף 9.15, 7
אורות: סגור
בית ברל: להיות שם 8.30

לוד ■ רמלה
אודליה: סגור
כוכב היה: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
אורין: סגור

נהריה ■ עכו
הוד: הבוקר שאחרי 9.45, 7.00
רקה: הניגה האמריקאי 3 9.30, 7.15
אכדיה־דירים: סגור

נתניה
הוד: אני הזאבה 9.30, 7.15
שבורים: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7, 5
אסתר: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7
שרון: מסאל ג'אקט 9.15, 7, 5

פתח תקוה
שלום: בלוז לחופש הגדול 9.30, 7.30
היכל 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 4.50
היכל 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
היכל 3: הנינג'ה האמריקאי 3 9.30, 7.15, 5

ראשל"צ ■ רחובות
ג.ג. רון 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.50
ג.ג. רון 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7, 4.30
נעמן הכרמן: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7.30
ראשון: הסורף 9.30, 7.30
בית העם: סוד ההצלחה 9.30, 7.30
חוזה: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00
תק: הסורף 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים
ארמון: מסאל ג'אקט 9.50, 7.30, 4.50
ארמון: הסורף 9.45, 7.30, 5
לילה: בדרך לחגם 9.30, 7.15, 5
הדר: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
רב גן 1: המכשפות מאיסטוויק 9.50, 7.30, 5
רב גן 2: המכל האהבה והאהבה 9.50, 7.30, 5
רב גן 3: מעקב חשאי 7.30, 5, בהצגת השמן 9.50
רב גן 4: שם הורד 9.50, 7.15
שביבה: לא שם דין 9.30, 7.15

קרית אונו
סינמה קלוניוני: אל תקרא לי לבן

נהג!
עשה את המינימום למען אלה העושים את המקסימום.
תן טרמפ לחייל!